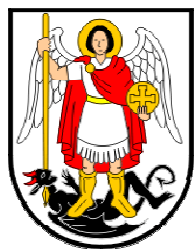

Strategija razvoja Grada Šibenika

Analiza stanja

Grad Šibenik

Pitanja u vezi sa sadržajem Analize stanja molimo uputiti na adresu:

MICRO projekt d.o.o.
Papandopulova 8b, 21000 Split
T: 021 555 400
F: 021 555 419
E: info@microgrupa.com
W: www.microgrupa.com

Zaštita prava

Sadržaji što su ovdje izneseni izrađeni su isključivo za Grad Šibenik. Društvo s ograničenom odgovornošću MICRO projekt d.o.o. izradilo je Koncept strategije razvoja Grada Šibenika skladu sa zahtjevima Naručitelja, Grada Šibenika samo za njezinu specifičnu primjenu.

Ostale osobe koje koriste informacije iz Analize stanja čine to na vlastitu odgovornost i vlastiti rizik.

© MICRO projekt d.o.o., 2011.

Sva prava pridržana.

Sadržaj ovoga dokumenta zaštićen je autorskim pravima. Izmjene, kraćenja, proširenja i nadopune moguće su samo uz prethodnu pisanu suglasnost društva s ograničenom odgovornošću MICRO projekt d.o.o., Split.

Umnožavanje je dopušteno samo uz uvjet da na svakom primjerku ostane otisnuta gornja napomena o autorskim pravima.

Objavljivanje ili prevođenje dopušteno je samo uz prethodni pisani pristanak društva s ograničenom odgovornošću MICRO projekt d.o.o., Split.

U Splitu, 2011.

SADRŽAJ

Zaštita prava	2
1. UVOD.....	5
1.1.... Konceptija strategije razvoja.....	5
1.2.... Načela izrade strategije razvoja	6
1.3.... Strateška i zakonska osnova.....	6
1.3.1. EU smjernice i regulativa	6
1.3.2. Nacionalne smjernice i regulativa	8
1.4.... EU fondovi	12
2. OBILJEŽJA GRADA ŠIBENIKA	15
2.1.... Osnovne informacije	15
2.2.... Zemljopisna i povijesna obilježja	16
2.3.... Demografska obilježja	19
2.4.... Gospodarska obilježja	21
3. STRUKTURNANALIZA.....	24
3.1.... Opće i javne usluge	24
3.1.1. Struktura administracije	24
3.1.2. Izrađene strategije i planovi	29
3.1.3. Financiranje lokalne samouprave.....	31
3.1.4. Upravljanje imovinom.....	36
3.1.5. Servis građana	38
3.1.6. Kreiranje interesnih partnerstava	38
3.2.... Prostori vojarni	39
3.3.... Javni red i sigurnost.....	41
3.3.1. Policija.....	41
3.3.2. Sudovi.....	43
3.3.3. Zatvori i kaznionice.....	44
3.3.4. Vatrogastvo	44
3.4.... Ekonomski poslovi	46
3.4.1. Gospodarstvo	46
3.4.2. Promet, energetika i komunikacije.....	63
3.5.... Zaštita okoliša.....	69
3.5.1. Gospodarenje otpadom i otpadnim vodama	69
3.5.2. Biološka raznolikost.....	72
3.6.... Usluge unaprjeđenja stanovanja i zajednice	74
3.6.1. Razvoj stanovanja i razvoj zajednice	75
3.6.2. Opskrba vodom	76
3.6.3. Održavanje komunalne infrastrukture	76
3.7.... Zdravstvo	77
3.7.1. Mreža javne zdravstvene službe na području Grada Šibenika	77
3.7.2. Primarna zdravstvena djelatnost	78

3.7.3.	Sekundarna zdravstvena djelatnost	79
3.7.4.	Razina zdravstvenih zavoda	81
3.7.5.	Uloga gradske uprave u zdravstvenom sustavu	81
3.8....	Rekreacija, kultura i religija	82
3.8.1.	Rekreacija i sport	82
3.8.2.	Kultura.....	83
3.8.3.	Religija	89
3.9....	Obrazovanje.....	90
3.9.1.	Predškolski odgoj.....	90
3.9.2.	Osnovno obrazovanje.....	93
3.9.3.	Srednjoškolsko obrazovanje	94
3.9.4.	Visokoškolsko obrazovanje.....	97
3.9.5.	Cjeloživotno obrazovanje i usavršavanje	98
3.10..	Socijalna zaštita	98
3.10.1.	Sustav socijalne skrbi u Hrvatskoj.....	98
3.10.2.	Socijalna skrb na području grada Šibenika.....	100
3.10.3.	Grad Šibenik i ustanove socijalne skrbi.....	102
4.	SWOT ANALIZA.....	103
5.	POPIS SLIKA, TABLICA, GRAFOVA	111

1. UVOD

Planiranje je važan proces u odabiru budućih pravaca razvoja koji upozorava da se treba pripremiti za budućnost i na ono što ona donosi u svakom mogućem pogledu.

Težnja za razvojem pretpostavka je u djelovanju svake države, regije, županije, grada ili općine, ali i svakog pojedinca, svake obitelji, i kao takva prožeta je kroz sve sfere ljudskog djelovanja. Pri planiranju razvoja temeljno je postaviti jasnu viziju i cilj, koji će predstavljati smjernice u načinu djelovanja.

Nakon provedbe svakog plana on mora biti ponovno procijenjen, tako da se proces može ponovno započeti. Dakle strateško planiranje je proces koji se ponavlja periodički kako bi se strateški razvoj mogao planski i usmjereno voditi ka zacrtanim ciljevima.

Dokument izrađuje skupina stručnjaka, dok samu strategiju određuje radna skupina koja je sastavljena od svih meritornih subjekata u gradu kako bi sve skupine društva bile uključene u proces odlučivanja.

Strategija razvoja Grada Šibenika je strateško-plansko-razvojni dokument i sredstvo za učinkovitije i uspješnije upravljanje razvojem.

1.1. *Koncepcija strategije razvoja*

Strategija razvoja Grada Šibenika je strateško-razvojno-operativni dokument. Dijeli se na tri međusobno povezana dijela:

1. Analiza stanja,
2. Strateško opredjeljenje i
3. Razvojni projekti.

U Analizi stanja prikazuje se presjek zatečenog stanja po sektorima i završava SWOT¹ analizom. U kontekstu analize promatraju se sektori: Opće i javne usluge, Obrana, Javni red i sigurnost, Ekonomski poslovi, Zaštita okoliša, Usluge unaprjeđenja stanovanja i zajednice, Zdravstvo, Rekreacija kultura i religija, Obrazovanje i Socijalna zaštita. SWOT analiza prikazuje prepoznate snage, slabosti, prilike i prijetnje po sektorima.

Strateško opredjeljenje je dio u kojem se elaboriraju vizija, ciljevi i prioritete te poveznice sa Županijskom razvojnom strategijom. Ovaj dio sadrži i provedbene odredbe te način praćenja i vrednovanja cjelokupnog dokumenta.

---

¹ SWOT – strength, weakness, opportunities, threats (snage, slabosti, prilike, prijetnje)

Razvojni projekti ključni su proizvod Strategije razvoja jer definiraju izvedbu programa razvoja. Razvojni projekti se definiraju u resursima prostora, ljudi, vremena i novca i čine operativni dio Strategije razvoja.

1.2. Načela izrade strategije razvoja

Izrada strategije razvoja temelji se na načelima Strateškog planiranja, Partnerstva i suradnje, Jednakim mogućnostima, Održivosti, Praćenju i Vrednovanju.

Načelo strateškog planiranja podrazumijeva proces planiranja koji je usmjeren strateškom razvoju Grada Šibenika te usklađen s dokumentima višeg reda, a služi kao podloga izradi planova i operativnih programa nižeg reda.

Načelo partnerstva i suradnje podrazumijeva konzultiranje i suradnju javnog, privatnog i civilnog sektora, te korištenje sinergijskih efekata suradnje.

Načelo jednakih mogućnosti podrazumijeva zadovoljavanje potreba i ostvarivanje vlastitih potencijala svih građana Grada Šibenika neovisno o mjestu stanovanja ili bilo kojim drugim karakteristikama.

Načelo održivosti podrazumijeva održivi gospodarski, društveni i ekološki razvoj koji osigurava zaštitu i očuvanje naslijeđa, respektira različitosti te omogućuje iskorištenje potencijala temeljem njihova održivog korištenja.

Načelo praćenja i vrednovanja podrazumijeva kontinuirano praćenje ostvarenja zadanih ciljeva, vrednovanje postignutih rezultata te iniciranje daljnjih aktivnosti u skladu s nastalim promjenama.

1.3. Strateška i zakonska osnova

Poglavlje strateška i zakonska osnova pojašnjava osnovu na koju se oslanja dokument. Važan je segment prepoznavanja hijerarhije dokumenata s kojima Strategija mora biti usklađena. U poglavlju EU smjernice i regulativa izdvajaju se neki od dokumenata koji su značajno utjecali na današnji smjer razvoja lokalne samouprave u Hrvatskoj. U poglavlju Nacionalne smjernice i regulativa obrađuju se strateški okvir za razvoj RH, regionalni razvoj, ruralni razvoj, sektorske smjernice te temeljni propisi lokalne samouprave

1.3.1. EU smjernice i regulativa

Europska unija veliku pažnju poklanja načelima održivosti i dobre vladavine na razini lokalne samouprave. Najvažniji dokument vezan za strukturu i funkcioniranje lokalne samouprave je Europska povelja o lokalnoj samoupravi koju je Republika Hrvatska ratificirala i dio je zakonskog okvira. Osim Europske povelje o lokalnoj samoupravi izdvojena su tri dokumenta koja promoviraju održivi razvoj i dobru vladavinu te ulogu lokalne samouprave u razvoju.

Republika Hrvatska je 15. siječnja 1993. donijela Zaključak o prihvaćanju i poštivanju načela i instituta (odredbi) **Europske povelje o lokalnoj samoupravi**, a potom 09. listopada 1997. zakon o potvrđivanju Europske povelje o lokalnoj samoupravi. Povelja je stupila na snagu 01. veljače 2008. godine. Povelja sadrži: Ustavni i zakonski temelj lokalne samouprave, Konceptiju lokalne samouprave, Djelokrug lokalne samouprave, Zaštitu područnih granica lokalnih jedinica, Prilagođavanje upravnog ustroja i sredstava zadaćama lokalnih jedinica, Uvjete obnašanja dužnosti na lokalnoj razini, Upravni nadzor akata lokalnih jedinica, Financijske izvore lokalnih jedinica, Pravo udruživanja lokalnih jedinica te Pravnu zaštitu lokalne samouprave. Provedba ovoga Zakona u djelokrugu je središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove lokalne i područne (regionalne) samouprave

Olborška povelja; Povelja europskih gradova i mjesta o održivosti, usvojena sudionika Europske konferencije o održivim gradovima i mjestima, održane 27. svibnja 1994. u Aalborgu, Danska, predlaže temeljna načela održivosti europskih gradova i mjesta. „Mi, gradovi i mjesta, uviđamo da nam ideja održivog razvoja pomaže da svoj standard življenja temeljimo na prihvatnom kapacitetu prirode. Težimo postizanju društvene pravde, održivih gospodarstava i održivosti okoliša.“²

Europska unija je 2001. godine usvojila načela dobre vladavine koja prezentira kroz dokument European Governance: **A White Paper** (Brussels: COM (2001) 428).³ Načela koja predlaže su: otvorenost, sudjelovanje (participacija), odgovornost, učinkovitost i usklađenost (koherentnost) uz naglašenu uloga građana, civilnog društva i lokalne samouprave.

Leipciška povelja o održivim europskim gradovima, prihvaćena na neformalnom ministarskom sastanku o urbanom razvoju i teritorijalnoj koheziji u Leipzigu 24. i 25. svibnja 2007., dokument je država članica sastavljen uz široko i transparentno sudjelovanje europskih dionika. „Imajući saznanja o izazovima i mogućnostima kao i o različitoj povijesnoj, gospodarskoj, socijalnoj i okolišnoj podlozi europskih gradova, ministri u državama članicama nadležni za urbani razvoj suglasni su o zajedničkim načelima i strategijama politike urbanog razvoja. Ministri se obvezuju da će u svojim državama započeti političku raspravu o tome kako integrirati načela i strategija Lepziške povelje o održivim europskim gradovima u nacionalne, regionalne i lokalne razvojne politike; da će koristiti alat integriranog urbanog razvoja i odgovarajućeg upravljanja u cilju njegove provedbe, te da će u tu svrhu uspostaviti sve potrebne okvire na nacionalnoj razini, i da će promicati uspostavu uravnotežene teritorijalne organizacije temeljene na europskoj policentričnoj urbanoj strukturi.“⁴

---

² http://sustainable-cities.eu/upload/pdf_files/ac_croatian.pdf

³ http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/site/en/com/2001/com2001_0428en01.pdf

⁴ http://www.mzopu.hr/doc/Leipziska_Povelja.pdf

1.3.2. Nacionalne smjernice i regulativa

Poglavlje Nacionalne smjernice i regulativa ima za svrhu prikazati strateški okvir za razvoj u Republici Hrvatskoj te temeljne propise važne za funkcioniranje lokalne samouprave. Zasebno se obrađuju područja regionalnog i ruralnog razvoja te osnovne sektorske smjernice.

1.3.2.1. Strateški okvir za razvoj Republike Hrvatske

Vlada RH usvojila na sjednici održanoj 3. kolovoza 2006. godine dokument pod nazivom **Strateški okvir za razvoj 2006.-2013., SOR** (eng. *Strategic Development Framework, SDF*). Otvorenost gospodarstva, konkurentnost kao imperativ, nužnost mijenjanja tradicionalne uloge države i uključenost svih slojeva društva u rezultate gospodarskog rasta i razvitka jesu polazne pretpostavke za ostvarivanje temeljnog strateškog cilja u razdoblju 2006.-2013.: rasta i zapošljavanja u konkurentnom tržišnom gospodarstvu koje djeluje u europskoj socijalnoj državi XXI stoljeća.⁵

Strategija Vladinih programa 2011.-2013. (eng. *Strategy of the Government Programmes*) strateški je dokument koji se sastavlja na temelju strateških planova ministarstava i ostalih tijela državne uprave. Prema novome Zakonu o proračunu (NN 87/08) dokument se izrađuje svake godine i obuhvaća ciljeve i prioritete za naredno trogodišnje razdoblje.

Pretpriprustupni ekonomski program 2011.-2013., PEP (eng. *Pre-accession Economic Programme, PEP*) jedan je od ključnih dokumenata koji država kandidatkinja za ulazak u Europsku uniju izrađuje u okviru multilateralnog fiskalnog nadzora. Svrha Pretpriprustupnog ekonomskog programa je utvrditi prikladnu ekonomsku politiku i strukturne reforme te razviti institucionalne i analitičke kapacitete za sudjelovanje u procedurama multilateralnog nadzora Ekonomske i monetarne unije (EMU).

Okvir za usklađenost strategija 2007.-2013. (eng. *Strategic Coherence Framework, SCF*) predstavlja krovni strateški dokument kojim se uređuju prioritete u sklopu III i IV komponente programa IPA⁶ i to na području infrastrukturnih ulaganja u zaštitu okoliša i promet, zatim razvoja gospodarstva i konkurentnosti te zapošljavanja i obrazovanja. Vlada Republike Hrvatske dana 25. svibnja 2007. godine usvojila je Okvir za usklađenost strategija 2007.-2013., a Europska komisija dala svoju suglasnost 18. lipnja 2007. godine.⁷

Nacionalni strateški referentni okvir 2012.-2013., NSRO⁸ (eng. *National Strategic Reference Framework, NSRF*) krovni je strateški dokument za programiranje strukturnih fondova EU i

⁵ <http://www.strategija.hr/hr/razvojna-strategija/izrada-strateskih-dokumenata/strateski-okvir-za-razvoj-2006-2013?sid=03fea059662d2af2f3575701191289bd>

⁶ Instrument for Pre-Accession Assistance

⁷ <http://www.strategija.hr/hr/razvojna-strategija/izrada-strateskih-dokumenata/okvir-za-uskladenost-strategija-2007-2013>

⁸ <http://www.strategija.hr/hr/razvojna-strategija/izrada-strateskih-dokumenata/nacionalni-strateski-referentni-okvir>

Kohezijskog fonda po pristupanju Republike Hrvatske u punopravno članstvo Europske Unije. Sadašnje strateško planiranje za razdoblje 2012.-2013. će se provoditi kroz pet (5) sektorskih OP, planiranih na nacionalnoj razini. To su:

1. Operativni program „Transport“
2. Operativni program „Okoliš“
3. Operativni program „Regionalna konkurentnost“
4. Operativni program „Razvoj ljudskih resursa“
5. Operativni program „Razvoj administrativnih kapaciteta“.

Nakon što država članica po ulasku u Europsku Uniju predstavi Nacionalni strateški referentni okvir koji jamči usklađenost korištenja fondova sa strateškim smjericama EU vezano uz kohezijsku politiku, dužna je predstaviti nacionalni strateški dokument nazvan **Nacionalni program reformi, NPR** (eng. *National reform programme, NRP*) koji identificira strateške prioritete i određuje mjere usmjerene prema provedbi ciljeva Lisabonske strategije.

1.3.2.2. Regionalni razvoj

Regionalni razvoj Republike Hrvatske uređen je zakonom, odlukama, pravilnicima, strategijama, planovima i smjericama od kojih izdvajamo slijedeće dokumente: **Zakon o regionalnom razvoju Republike Hrvatske, Strategija regionalnog razvoja Republike Hrvatske, 2011.-2013., Županijska razvojna strategija.**

Zakon o regionalnom razvoju Republike Hrvatske proglašen je 17. prosinca 2009. godine (NN⁹ 153/09). Njime se utvrđuju ciljevi i načela upravljanja regionalnim razvojem planski dokumenti, tijela nadležna za upravljanje regionalnim razvojem, ocjenjivanje stupnja razvijenosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i izvještavanje o provedbi regionalne razvojne politike.

Strategija regionalnog razvoja Republike Hrvatske, 2011.-2013. usvojena u lipnju 2010. godine je temeljni planski dokument politike regionalnog razvoja na središnjoj razini koji se donosi sukladno razdoblju trajanja Strategije Vladinih programa. Strategiju donosi Vlada Republike Hrvatske, a nositelj je njezine izrade ministarstvo nadležno za regionalni razvoj. Sveukupan cilj politike regionalnog razvoja jest pridonijeti društveno-gospodarskom razvoju Republike Hrvatske, sukladno načelima održivog razvoja, stvaranjem uvjeta koji će svim dijelovima zemlje omogućavati jačanje konkurentnosti i realizaciju vlastitih razvojnih potencijala.

Županijska razvojna strategija je planski dokument politike regionalnog razvoja kojim se određuju strateški ciljevi i prioritete održivog društveno-gospodarskog razvoja jedinice područne (regionalne) samouprave. Županijska razvojna strategija Šibensko-kninske

---

⁹ Narodne novine

županije je u trenutku pisanja ovog teksta još uvijek u izradi očekuje se njeno usvajanje u drugom kvartalu 2011. godine.

Prema **Odluci o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti (NN 89/10)**, koja proizlazi iz Zakona o regionalnom razvoju, Grad Šibenik pripada u IV. skupinu jedinica lokalne samouprave čija je vrijednost indeksa razvijenosti¹⁰ u rangu između 100% i 125% prosjeka Republike Hrvatske, odnosno 100,52%.

1.3.2.3. Ruralni razvoj

Prema OECD kriterijima¹¹ čak, 91,64% teritorija Republike Hrvatske klasificirano je kao ruralno područje, na kojem živi 47,57% ukupnog stanovništva države. Gustoća naseljenosti Grada Šibenika iznosi **122 st/km²**.

Ruralni razvoj u republici Hrvatskoj definiran je Strategijom ruralnog razvoja. **Strategija ruralnog razvoja RH 2008.-2013.** usvojena je na sjednici Vlade RH 21.svibnja 2008. Njome su definirani strateški ciljevi ruralnog razvoja za razdoblje od 2008. – 2013. godine.

1.3.2.4. Sektorske smjernice

Sektorske strategije ukazuju na smjer razvoja pojedinih grana gospodarstva i/ili sektora te daju podlogu za usklađenje na regionalnoj i lokalnoj razini. U nastavku slijedi popis izdvojenih nacionalnih strategija koje će imati značajan utjecaj na razvoj Grada Šibenika.

- Strategija energetskeg razvoja Republike Hrvatske Narodne novine br.: 130, 30.10.2009.
- Strategija razvoja nautičkog turizma za razdoblje 2009.-2019. , Vlada 24.08.2009.
- Strategija održivog razvitka Republike Hrvatske, Narodne novine br.: 30, 09.03.2009.
- Strategija i akcijski plan zaštite biološke i krajobrazne raznolikosti Republike Hrvatske, Narodne novine br.: 143, 11.12.2008.
- Strategija upravljanja vodama, Narodne novine br.: 91, 06.08.2008.
- Nacionalna strategija razvitka zdravstva 2006. - 2011., Narodne novine br.: 72, 30.06.2006.
- Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske, Narodne novine br.: 130, 02.11.2005.

---

¹⁰ Indeks razvijenosti – kompozitni pokazatelj koji se računa kao ponderirani prosjek više osnovnih društveno-gospodarskih pokazatelja radi mjerenja stupnja razvijenosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave; Izvor: Zakon o regionalnom razvoju RH NN 153/09

¹¹ Kriterij koji se najčešće koristi za podjelu ruralnih i urbanih regija jest OECD-ova definicija na temelju gustoće naseljenosti. OECD razlikuje dvije hijerarhijske razine zemljopisnih detalja, drugim riječima, razinu Lokalne zajednice (LAU 1/2) i Regionalnu razinu (uglavnom NUTS 3). Lokalne zajednice klasificirane su kao ruralne ili urbane samo na temelju praga gustoće naseljenosti od 150 stanovnika/km². Državni zavod za statistiku primjenjuje prag lokalnih zajednica od 150 stanovnika/km² na razini županije za definiciju ruralnih područja za Hrvatsku u cjelini

- Strategija razvoja industrijske prerade drva i papira, Narodne novine br.: 114, 18.08.2004.
- Strategija poljoprivrede i ribarstva Republike Hrvatske, Narodne novine br.: 89, 25.07.2002.
- Nacionalna strategija zaštite okoliša, Narodne novine br.: 46, 29.04.2002.
- Strategija prometnog razvitka Republike Hrvatske, Narodne novine br.: 139, 16.12.1999.
- Razvojna strategija hrvatskog turizma, Narodne novine br.: 113, 21.12.1993.

1.3.2.5. Temeljni propisi lokalne samouprave

Temeljni propisi koji reguliraju sustav lokalne i područne (regionalne) samouprave su:

- Ustav Republike Hrvatske (NN 56/90, 135/97, 8/98-pročišćeni tekst, 113/2000, 124/2000-pročišćeni tekst, 28/2001, 41/2001-pročišćeni tekst, 55/01-ispravak, 76/2010 i 85/2010 – pročišćeni tekst)
- Europska povelja o lokalnoj samoupravi - Zakon o potvrđivanju europske povelje o lokalnoj samoupravi (NN Međunarodni ugovori 14/97 i 4/2008)
- Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (NN 33/01, 60/01 - vjerodostojno tumačenje; 129/05, 109/07, 125/08 i 36/09)
- Zakon o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (NN 86/06, 125/06-ispravak, 16/07-ispravak, 95/08-Odluka Ustavnog suda RH i 46/2010-ispravak)
- Zakon o Gradu Zagrebu (NN 62/01, 125/08 i 36/09)
- Zakon o izboru članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (NN 33/01, 10/02, 155/02, 45/03, 43/04, 40/05, 44/05 – pročišćeni tekst i 109/07)
- Zakon o izborima općinskih načelnika, gradonačelnika, župana i gradonačelnika Grada Zagreba (NN 109/07 i 125/08)
- Zakon o službenicima i namještenicima u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (NN 86/08)
- Zakon o plaćama u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (NN 28/2010)
- Uredba o klasifikaciji radnih mjesta u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (NN 74/2010)

Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi - Ovim se Zakonom uređuju jedinice lokalne samouprave i jedinice područne (regionalne) samouprave, njihov djelokrug i ustrojstvo, način rada njihovih tijela, nadzor nad njihovim aktima i radom te druga pitanja od značenja za njihov rad.

Zakon o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave - Ovim se Zakonom uređuju izvori sredstava i financiranje poslova iz samoupravnog djelokruga županije, općine, grada, u granicama određenim zakonom kojim se uređuju pojedina pitanja ako odredbama ovoga Zakona nije određeno drugačije.

1.4. EU fondovi

Poglavlje EU i ostali fondovi analizira fondove i programe koji su na raspolaganju Gradu Šibeniku kako u pretpristupnom razdoblju tako i nakon ulaska u Europsku uniju. Cilj analize je prepoznati okvire financiranja projekata za koje će se u budućnosti pripremati resursi.

Grad Šibenik po svom položaju i prema broju stanovnika u 2010. godini ima mogućnost prijave na **pretpristupne programe** Europske unije u okviru programa IPA¹².

Glavni ciljevi programa IPA odnose se na pomoć zemljama kandidatkinjama i potencijalnim kandidatkinjama u procesu usklađivanja i provedbe pravne stečevine te pripremi za upotrebu Strukturnih fondova kao i uspostava sustava i stjecanje znanja u upravljanju financijskim instrumentima nakon pristupanja.

IPA Jedinstveni pretpristupni fond za razdoblje od 2007. do 2013. godine. Vrijednost mu je 11,468 milijardi eura. Zamjenjuje program CARDS i pretpristupne programe PHARE, ISPA i SAPARD. Cilj mu je pomoći državama kandidatkinjama i državama potencijalnim kandidatkinjama u njihovoj postupnoj harmonizaciji s pravnom stečevinom EU, radi pristupanja.

Sastoji se od pet komponenti:

- pomoć u tranziciji i izgradnja institucija (IPA TAIB),
- prekogranična suradnja (IPA CBC),
- regionalni razvoj,
- razvoj ljudskih potencijala (IPA HRD),
- ruralni razvoj (IPARD),

Hrvatskoj je ovaj program otvoren od 2007. godine do njezinog pristupanja EU.

Neke od ostalih mogućnosti koje treba sagledati ovisno o vrsti projekta su i:

---

¹² Instrument za pomoć u pretpristupnom razdoblju

- Transnacionalni program suradnje za jugoistočnu Europu za razdoblje od 2007. do 2013.,
- Kultura 2007.-2013.,
- Transnacionalni program europske teritorijalne suradnje Europskog fonda za regionalni razvoj u okviru Instrumenta za pretpristupnu pomoć (IPA) – MEDITERAN.

Nakon pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji, otvara se mogućnosti korištenja strukturnih fondova i kohezijskog fonda. Hrvatski BDP po stanovniku manji je od 75 posto europskog prosjeka (55 posto, po podacima Eurostata za 2007.), što je uvjet za korištenje sredstava iz europskih strukturnih fondova, pa bi Hrvatska trebala biti značajan neto primatelj europske pomoći.

ESF - Europski socijalni fond (European Social Fund, ESF)

Europski strukturni fond osnovan je 1957. godine kao alat za razvoj ljudskih potencijala i poboljšanje funkcioniranja tržišta rada. Također se koristi za jačanje institucija na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini. Cilj mu je promicanje visoke razine zaposlenosti, ravnopravnosti između muškaraca i žena, održivi razvoj te ekonomske i socijalne kohezije. Predstavlja instrument za financiranje provedbe nacionalnih akcijskih planova za zapošljavanje. Hrvatskoj će ESF biti otvoren nakon pristupanja, za što se priprema kroz program IPA.

ERDF - Europski fond za regionalni razvoj (European Regional Development Fund, ERDF)

Cilj ovog fonda je jačanje ekonomske i socijalne kohezije te smanjivanje razlika između regija unutar EU, kroz podršku u razvoju i strukturnim prilagodbama regionalnih gospodarstava, kao i podršku prekograničnoj, transnacionalnoj i međuregionalnoj suradnji. Uglavnom je usmjeren na proizvodne investicije u cilju otvaranja radnih mjesta, infrastrukturne investicije te na lokalni razvoj i razvoj malog i srednjeg poduzetništva. Hrvatskoj će ERDF biti otvoren nakon pristupanja, za što se priprema kroz program IPA

Kohezijski fond (Cohesion Fund, CF)

Uloga Kohezijskog fonda slična je ulozi strukturnih fondova, ali je neposredan povod njegova osnivanja bila prilagodba nacionalnih gospodarstava država koje su odlučile uvesti zajedničku valutu (ispunjavanje tzv. kriterija konvergencije) i do određene mjere, rasterećenje državnih proračuna siromašnijih država članica. Iz ovoga fonda financiraju se projekti u području zaštite okoliša i razvoja prometne infrastrukture, osobito izgradnja komunikacija kojima se povezuje više država članica. Glavna je razlika, u odnosu na dva prethodna strukturna fonda, što se njegova sredstva dodjeljuju državama članicama, a ne regijama. Glavni kriterij za dodjelu pomoći jest BNP po glavi stanovnika manji od 90% od prosjeka EU-a.

EAFRD - Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj (European Agricultural Fund for Rural Development, EAFRD)

Instrument Zajedničke poljoprivredne politike tijekom trajanja Financijske perspektive 2007.-2013. uspostavljen Uredbom Vijeća br. (EZ) 1698/2005. Vrijednost Fonda je 77,66 milijardi eura. Fond je usmjeren na smanjivanje razlika između regija EU kroz razvoj poljoprivrede. Zamijenio je Komponentu usmjeravanja EAGGF-a, kao i mjere ruralnog razvitka u Komponenti garancija. Omogućuje jedinstveni izvor financiranja iz EU za sve programe ruralnog razvoja. Sastoji se od četiri grane: (1) poboljšanje konkurentnosti sektora poljoprivrede i šumarstva, (2) poboljšanje okoliša i krajolika, (3) kvaliteta života u ruralnim područjima i diversifikacija ruralne ekonomije, i (4) Leader pristup. Hrvatskoj će se Fond otvoriti po pristupanju Europskoj uniji. Njegovo se korištenje priprema kroz programe SAPARD i IPARD.

EFF - Europski ribarski fond (European Fisheries Fund, EFF)

U Financijskoj perspektivi 2007.-2013. instrument koji financira zajedničku ribarsku politiku (uspostavljen Uredbom Vijeća (EZ) br. 1198/2006). Njegova je vrijednost 3,849 milijarde €. Zamjenjuje FIFG. Fond je koncipiran tako da osigurava održivo ribarstvo i industriju akvakulture u EU. Financira industriju koja prilagođava svoju flotu radi postizanja konkurentnosti, kao i mjere zaštite okoliša. Također pomaže ribarskim zajednicama pogođenim promjenama da diverzificiraju svoju ekonomsku bazu. Dodatna sredstva su namijenjena mjerama koje će osigurati kvalificiranu radnu snagu potrebnu ribarskoj industriji. Hrvatskoj će se Fond otvoriti po pristupanju Europskoj uniji. Njegovo se korištenje djelomično priprema kroz programe SAPARD i IPARD.

Strukturni fondovi u službi su Kohezijske politike Europske unije, čiji je cilj ostvarenje gospodarske i društvene kohezije, odnosno ujednačenog razvoja Europske unije. Financiraju se razvojni projekti koji doprinose smanjivanju razlika između razvijenijih i manje razvijenih dijelova EU kao i promicanju ukupne konkurentnosti europskog društva i gospodarstva.¹³

---

¹³ <http://www.hamag.hr/kat-eu-programi-vise.asp?EUProgramiID=9>

2. OBILJEŽJA GRADA ŠIBENIKA

Poglavlje obilježja grada Šibenika pružaju sažete informacije o gradu Šibeniku u smislu: osnovnih informacija, zemljopisnih i povijesnih obilježja, demografskih obilježja, gospodarskih obilježja te sustav upravljanja imovinom u vlasništvu grada.

2.1. Osnovne informacije

Grad Šibenik je jedinica lokalne samouprave sa statusom Velikog grada administrativno središte Šibensko-kninske županije (NUTS III)¹⁴. Grad Šibenik prema statističkoj nomenklaturi pripada Jadranskoj Hrvatskoj (NUTS II)¹⁵.

Broj zaposlenih u tijelima Grada Šibenika iznosi 82, a kod korisnika proračuna 302 osobe. Adresa sjedišta je Trg palih branitelja Domovinskog rata 1, 22 000 Šibenik. Službena Internet stranica grada je www.sibenik.hr. Grad Šibenik ima 9 upravnih odjela i službi, osnivač je 7 trgovačkih društava i 16 ustanova. Grad je podijeljen na 16 gradskih četvrti i 29 mjesnih odbora. Dan grada obilježava se 29.09.

Slika 1 Grb Grada Šibenika¹⁶

¹⁴ NUTS III regija određena je brojem stanovnika i to od 150.000 do 800.000 stanovnika. U RH NUTS III regija predstavljaju svaku pojedinu županiju i Grad Zagreb.

¹⁵ NUTS II regija određena je brojem stanovnika i to od 800.000 do 3.000.000 stanovnika. Teritorij Republike Hrvatske je podijeljen na tri vrlo različite jedinice s obzirom na stupanj razvijenosti, broj stanovnika i ukupnu površinu. To su: **Sjeverozapadna Hrvatska** - najrazvijeniji dio Hrvatske koji obuhvaća pet hrvatskih županija i Grad Zagreb, te u usporedbi s prosjekom Europske unije, ova regija doseže 66% prosječnog BDP-a po stanovniku u EU27 **Središnja i Istočna (Panonska) Hrvatska** - prostire se na vrlo širokom području od Slovenije do Srbije, obuhvaća osam županija te je ujedno i najslabije razvijena regija. (oko 36% prosjeka EU) **Jadranska Hrvatska** - obuhvaća sedam obalnih županija, spada u srednje razvijena područja te u usporedbi s EU zauzima 50% prosječnog BDP-a po stanovniku

¹⁶ http://www.sibenik.hr/dok/grb_i_zastava.asp

Slika 2 Zastava Grada Šibenika

U povodu 20 godina Konvencije UN-a o pravima djeteta i 10 godina Akcije: Gradovi i općine prijatelji djece, 20. studenog 2009. Grad Šibenik stekao je status Grada prijatelja djece.

Slika 3 Grad Šibenik prijatelj djece

Šibenik je potpisnik Energetske povelje gradonačelnika i župana Republike Hrvatske. Energetska povelja je deklaracija predstavnika lokalne i područne samouprave, kojom se iskazuje svjesnost i politička volja o potrebi gospodarenja energijom na lokalnoj razini, brizi o zaštiti okoliša te racionalnom gospodarenju resursima na dobrobit lokalne zajednice i svih građana.

2.2. *Zemljopisna i povijesna obilježja*

Grad Šibenik predstavlja administrativno središte Šibensko-kninske županije koja graniči sa Zadarskom i Splitsko-dalmatinskom županijom, morskom državnom granicom s Italijom te kopnenom s Bosnom i Hercegovinom. Površina Grada Šibenika iznosi 404,93 km².

Područje Grada Šibenika predstavlja kontaktni prostor srednje i sjeverne dalmacije, pretežno je niskog ili blago valovitog reljefa. Klima je sredozemna sa sušnim i vrućim ljetima i s blagim kišnim zimama. Cjelokupno područje Šibenika se svrstava u Jadranski sliv s rezervama podzemnih voda prve razine.

Središnja godišnja temperatura u Gradu Šibeniku iznosi 15,3°C, dok je ukupni godišnji broj sunčanih sati iznosi 2.534.

Slika 4 Položaj Šibensko-kninske županije i Grada Šibenika u RH

Izvor: www.dzs.hr

Slika 5 Položaj Grada Šibenika u Šibensko-kninskoj županiji

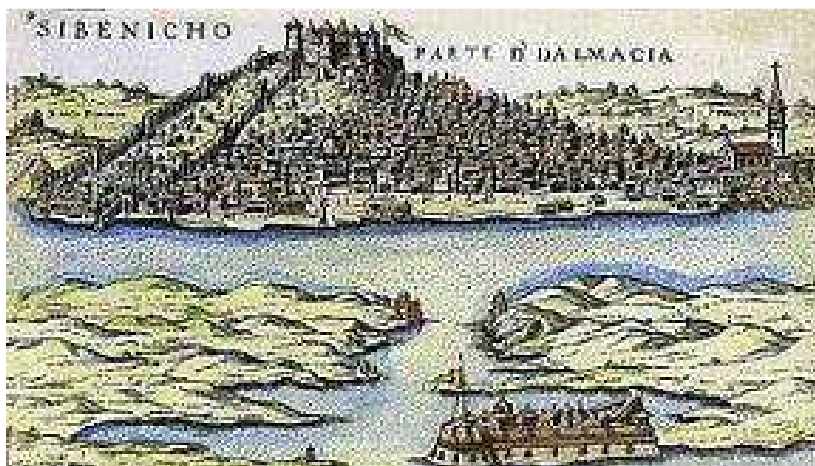
Izvor: www.dzs.hr

Povoljan prometni položaj grada Šibenika obilježavaju:

- Cestovno čvorište budući se nalazi na sjecištu državnih cesta D8, D33, D58. Navedeni glavni prometni pravci povezuju ga sa Zadrom na sjeveru i Splitom na jugu, ali i preko Kninskih vrata prema kontinentalnom području. Nadalje, Šibenik ostvaruje direktni priključak na Jadransku autocestu - A1, čime je uključen u mrežu državnih autocesta, a samim time povezan i s mrežom europskih autocesta.
- Željeznička prometna veza - magistralna pomoćna željeznička pruga Šibenik - Perković sa spojem na glavni prometni pravac Split - Zagreb, odnosno preko Knina prema Zadru te Bosni i Hercegovini, čime se područje Šibenika uključuje u prometno željeznički sustav županije i države.
- Zračni se promet odvija preko zračne luke "Split" u Kaštelima (45 km) i zračne luke Zemunik (50 km) od Šibenika, što ukazuje da predmetno područje ima relativno jednostavan pristup i prema tim segmentima prometne infrastrukture, posebno značajnim za ostvarenje šire regionalne (državne, europske i globalne) povezanosti.
- Luka Šibenik otvorena je za javni promet od osobitog (međunarodnog) gospodarskog interesa za Republiku Hrvatsku. Prometno-prostorna organizacija luke omogućuje prihvat svih vidova pomorski orijentiranih djelatnosti: trajektni, putnički i teretni promet, nautički, rekreacijski, ribarski i ostale sadržaje, pa sve do remonta i brodogradnje. Preko lučke infrastrukture ostvaruje se teretni i putnički promet unutar županijskog i šireg područja, a ista ima posebnu ulogu u daljnjem razvitku nautičkog turizma.¹⁷

Šibenik se prvi put u povijesti spominje 25. prosinca 1066. u darovnici kralja Petra Krešimira IV. (1058.- 1074.) koji je tada boravio i o državnim poslovima vijećao u njemu. Iako je još u 11. stoljeću Šibenik sjedište župe, utvrđeni grad sa stalnom vojnom posadom i administrativno središte, njegov status se mijenja tek dobivanjem vlastite biskupije 1298. godine, čime se izjednačava s drugim dalmatinskim gradovima.

Slika 6 Povijesni Šibenik

Izvor: <http://www.mycroatia.com/site/en/dubrovnik/sibenik.html>

¹⁷ Prijedlog GUPa Grada Šibenika

Pod vladavinom Venecije Šibeniku je priznat status autonomne gradske komune. Godine 1608. Šibenik tiska svoj statut koji je nastao početkom XIV st. Šibenik je i pod vlašću Austrije zadržao status općinskog i kotarskog središta. Porazom Austrije u ratu s Francuskom završena je njezina vlast u Dalmaciji koju je morala prepustiti Francuzima. Francuska vojska u Šibenik ulazi 18. veljače 1806. Osnivanjem tzv. Ilirske provincije Šibenik postaje jedan od distrikta u Dalmaciji. Pod austrijskom vladavinom, kao dio Kraljevine Dalmacije, Šibenik je kotarsko središte s općinskom upravom i načelnikom.

U razdoblju između dva rata (1921.-1941.) jača uloga Šibenika kao lučko - tranzitnog centra naročito nakon otvaranja ličke željezničke pruge prema Zagrebu 1925. Iza drugog svjetskog rata Šibenik je u hrvatskoj federalnoj političkoj jedinici koja je u sklopu jedinstvene države Jugoslavije komunističkog društvenog uređenja.

Sredinom 60-tih godina postaje jedno od središta industrijske proizvodnje i velika jadranska luka. Urbana aglomeracija Šibenika višestruko se povećava u odnosu na onu iz IX. st., a u gospodarskom kompleksu sve veću važnost dobiva turistička privreda, zahvaljujući ljepotama šibenskog akvatorija i rijeke Krke.¹⁸

Slika 7 Sv. Mihovil zaštitnik grada Šibenika

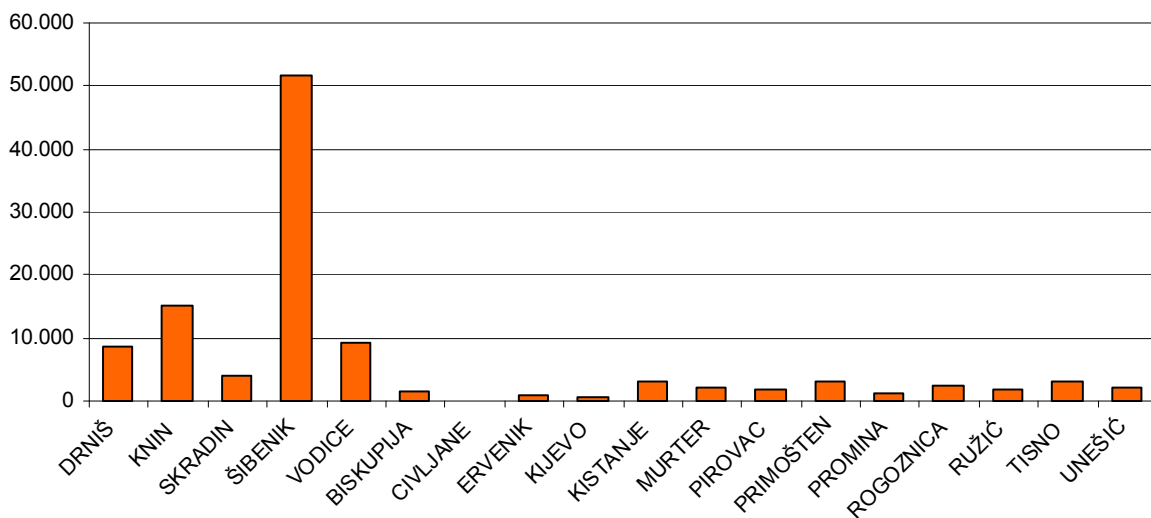
Grad Šibenik od najranijeg svog postanka časti sv. Mihovila, pa je i najstariji sakralni objekt sagrađen u jezgri grada, u tvrđavi, upravo bio posvećen nebeskom zaštitniku.

2.3. Demografska obilježja

Stanovništvo Grada Šibenika čini 45,67% ukupnog stanovništva županije. Prema popisu stanovništva 2001. godine Grad Šibenik ima 51.553 stanovnika od čega je 51,69% žena. Radni kontingent (žene 15-59, muškarci 15-64) iznosio je 33.025 ili 64,06% ukupnog broja stanovnika. Broj registriranih kućanstava iznosio je 17.357. Prema popisu poljoprivrede iz 2003. godine broj poljoprivrednih kućanstava iznosio je 2.654.

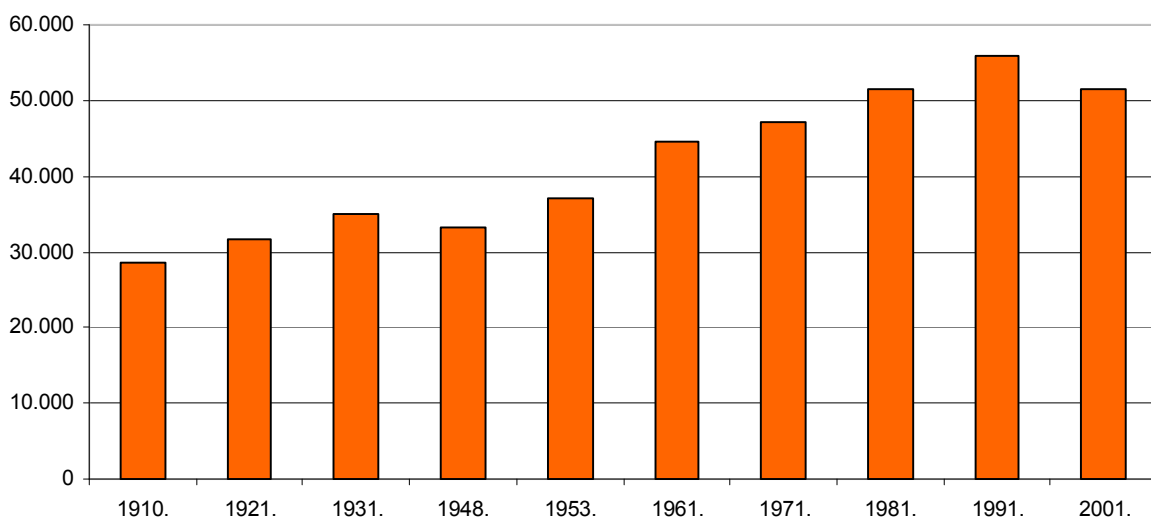
¹⁸ http://www.sibenik.hr/vodic/sibenik/kroz_povijest.asp

Graf 1 Usporedba broje stanovnika jedinica lokalne samouprave Šibensko-kninske županije prema Popisu stanovništva 2001. godine

Izvor: Državni zavod za statistiku, obrada MICRO projekt d.o.o.

Graf 2 Kretanje broja stanovnika Grada Šibenika 1910.-2001.

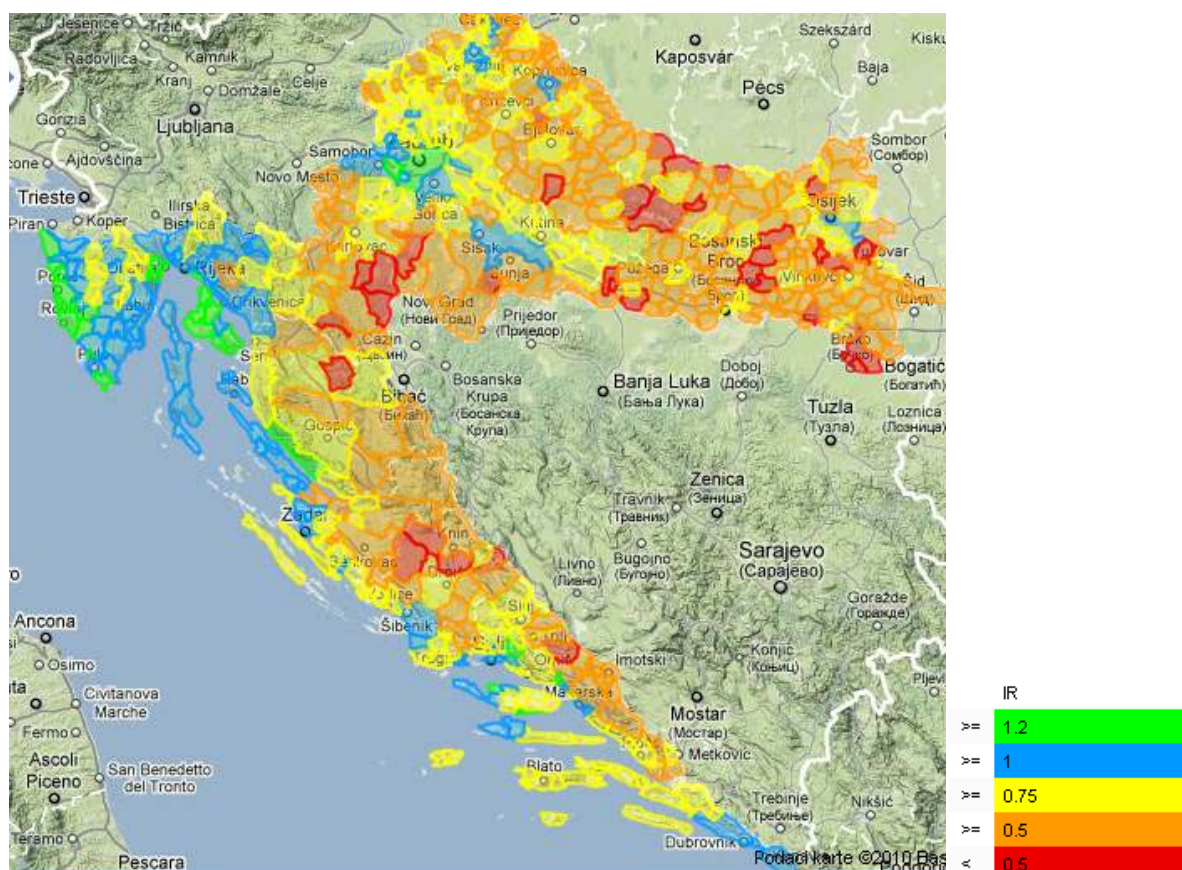

Izvor: Državni zavod za statistiku, obrada MICRO projekt d.o.o.

2.4. Gospodarska obilježja

Grad Šibenik se prema indeksu razvijenosti¹⁹ svrstava IV. skupinu jedinica lokalne samouprave čija je vrijednost indeksa razvijenosti između 100% i 125% (100,52%) prosjeka Republike Hrvatske, što znači da ne pripada niti jednoj kategoriji potpomognutih područja.

Slika 8 Indeks razvijenosti RH

Izvor: RR-standard

U gradu Šibeniku u 2010. godini, prema podacima Hrvatske gospodarske komore, registrirano je ukupno 838 tvrtki, od kojih 3 spadaju u velika, 12 u srednja, 823 u mala. Od ukupnog broja 799 su društva s ograničenom odgovornošću, 16 dionička društva, 14 ustanova, 8 javnih trgovačkih društava i 1 društvo inozemnog osnivača. Prema Središnjem obrtnom registru u 2010. godini u Šibeniku je registriran 1321 obrtnik. Prema podacima Registra udruga u 2010. godini registrirano je 445 udruga sa sjedištem u Gradu Šibeniku.

¹⁹ Odluka o razvrstavanju JLPRS prema stupnju razvijenosti NN 99/10

Tablica 1 Nezaposlene osobe u Gradu Šibeniku do 2005. do 30.11.2010.

Godina	Područje	Ukupan broj nezaposlenih		Bez škole i nezavršena osnovna škola		Osnovna škola		SŠ za zanimanja do 3 god. i škola za KV i VKV radnike		SŠ za zanimanja u trajanju od 4 i više godina		Gimnazija		Prvi stupanj fakulteta, stručni studij i viša škola		Fakultet, akademija, magisterij, doktorat	
		Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene	Ukupno	Žene
2010. ²⁰	Hrvatska	312.350	170.683	17.696	8.670	70.954	40.403	107.596	49.995	74.987	45.687	11.623	7.664	12.297	7.482	17.197	10.782
2010. ²¹	Šibenik	2.898	1.604	58	27	409	207	1.115	560	797	493	102	67	148	74	269	176
2009.	Šibenik	2.883	1.612	67	30	424	236	1.110	555	814	500	98	61	135	74	235	156
2008.	Šibenik	2.426	1.437	45	17	381	226	954	517	654	431	83	61	105	66	204	119
2007.	Šibenik	2.613	1.548	65	29	402	226	1.040	574	717	486	95	67	105	55	189	111
2006.	Šibenik	3.188	1.910	86	43	504	317	1.285	691	859	576	109	77	123	70	222	136
2005.	Šibenik	3.519	2.124	100	54	605	411	1.443	743	912	610	121	89	123	74	215	143

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje, obrada MICRO projekt d.o.o.

Tablica 2 Nezaposlene osobe u Gradu Šibeniku do 2005. do 30.11.2010. po dobnoj strukturi

Godina	UKUPNO		15 - 19		20 - 24		25 - 29		30 - 34		35 - 39		40 - 44		45 - 49		50 - 54		55 - 59		60 i više	
	Ukupno	Žene	Uk.	Žene	Uk.	Žene	Uk.	Žene	Uk.	Žene	Uk.	Žene	Uk.	Žene	Uk.	Žene	Uk.	Žene	Uk.	Žene	Uk.	Žene
2010.	2.898	1.604	143	43	371	189	484	291	362	201	277	178	245	157	269	174	342	227	348	142	57	2
2009.	2.883	1.612	128	48	368	184	458	253	340	188	298	195	271	174	285	188	351	252	319	127	65	3
2008.	2.426	1.437	76	33	304	174	324	189	269	159	276	180	221	151	259	175	376	259	266	114	55	3
2007.	2.613	1.548	98	45	333	189	348	199	294	176	286	196	261	178	282	192	413	285	257	88	41	0
2006.	3.188	1.910	138	70	419	240	458	261	355	210	354	243	319	222	377	247	467	320	261	95	40	2
2005.	3.935	2.337	232	98	596	314	562	310	484	305	462	325	448	307	441	305	465	290	209	75	36	8

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje, obrada MICRO projekt d.o.o.

²⁰ Stanje 30.11.2010.

²¹ Stanje 30.11.2010.

Nezaposlenost u gradu Šibeniku ima trend pada u razdoblju od 2005. do 2009. godine kad se ponovno bilježi rast nezaposlenosti. Na dan 30. studenog 2010. godine ukupan broj nezaposlenih osoba registriranih na Hrvatskom zavodu za zapošljavanje u Gradu Šibeniku iznosi 2.898. od čega je 1.604 žene. U strukturi nezaposlenih osoba najviše čak 38% čine osobe sa završenom srednjom školom u trajanju do 3 godine i školom za KV i VKV radnike. U dobnoj strukturi nezaposlenih osoba najveći je broj (484) osoba u dobi od 25-29 godina.

3. STRUKTURNA ANALIZA

3.1. *Opće i javne usluge*

U detaljnoj analizi općih i javnih usluga se iznose podaci o strukturi administracije, izrađenim strateškim i prostorno planskom dokumentima, financiranju lokalne samouprave te upravljanju imovinom. Analizira se servis građana i kreiranje interesnih partnerstava.

3.1.1. **Struktura administracije**

Zakon o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (NN., br. 86/06.), ispravak Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (NN 125/06 i NN 16/07) i Odluka Ustavnog suda (NN 95/08 i ispravak NN 46/10) uređuju područno ustrojstvo Republike Hrvatske. Temeljem tog zakona formirano je 20 županija, 127 gradova 429 općina i Grad Zagreb, kao posebna teritorijalna i upravna jedinica, kojoj se ustrojstvo uređuje Zakonom o Gradu Zagrebu (NN., br. 62/01, 125/08). Uz navedeni zakon te zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, propisi i doneseni razvojni dokumenti na razini Grada reguliraju funkcioniranje Grada i razvojnih aktivnosti.

Cjelokupna **državna administracija** Republike Hrvatske pod koordinacijom je Vlade Republike Hrvatske putem 16 ministarstava, i to:

1. Ministarstvo kulture,
2. Ministarstvo financija,
3. Ministarstvo turizma,
4. Ministarstvo uprave,
5. Ministarstvo obrane,
6. Ministarstvo pravosuđa,
7. Ministarstvo unutarnjih poslova,
8. Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija,
9. Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva,
10. Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture,
11. Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja,
12. Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva,
13. Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi,
14. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa,
15. Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti i
16. Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva.

Sjedište **Ureda državne uprave** u Šibeniku nalazi se na adresi Trg Pavla Šubića I br. 2. Služba za opću upravu obavlja upravne i stručne poslove koji se odnose na poslove opće uprave, te druge upravne i stručne poslove koji nisu u djelokrugu koje druge unutarnje ustrojstvene jedinice Ureda državne uprave. U okviru Službe za opću upravu za obavljanje poslova iz njenog djelokruga djeluje Matični ured Šibenik u kojem se obavljaju upravni i drugi poslovi iz područja matičarstva i evidencije o hrvatskom državljanstvu.

Sjedište **Šibensko-kninske županije** nalazi se na adresi Trg Pavla Šubića I br. 2. Šibensko-kninska županija u svom sastavu ima 20 jedinica lokalne samouprave od kojih je 5 gradova i 15 općina. Županija obuhvaća područja gradova **Šibenika**, Drniša, Knina, Skradina i Vodica i općina Bilica, Biskupije, Cijljana, Ervenika, Kijeva, Kistanja, Murter-Kornati, Pirovca, Primoštena, Promine, Rogoznice, Ružića, Tisna, Tribunja i Unešića.

Tijela Županije su:

1. Županijska skupština i
2. Župan.

Županijska skupština ima 41 vijećnika, predsjednika i dva potpredsjednika, a koje bira iz reda svojih članova. Predsjednik Županijske skupštine predstavlja i zastupa Županijsku skupštinu. Županijska skupština donosi Statut, Poslovnik, proračun, odluku o izvršenju proračuna, odluke i druge opće akte i zaključke. Župan zastupa Županiju i nositelj je izvršne vlasti u Županiji. Šibensko-kninska županija u svom sastavu ima 10 upravnih tijela:

1. Ured župana;
2. Stručna služba skupštine – Tajništvo;
3. Upravni odjel za proračun i financije;
4. Upravni odjel za prosvjetu, znanost, kulturu i šport;
5. Upravni odjel za zdravstvo i socijalnu skrb;
6. Upravni odjel za gospodarstvo;
7. Upravni odjel za pomorstvo, promet, otočni razvoj;
8. Samostalni unutarnji revizor;
9. Upravni odjel za zaštitu okoliša i komunalne poslove;
10. Upravni odjel za prostorno uređenje i gradnju .

Osnovna zadaća prethodno navedenih upravnih tijela je da usko surađuju s Gradskim i Općinskim upravama, te formiranjem zajedničkih osnova omogućuje kvalitetnu podršku za odlučivanje Županu i Skupštini Županije.

Općine i gradovi, u svom samoupravnom djelokrugu, obavljaju poslove lokalnog značaja kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana, a koji nisu Ustavom ili zakonom dodijeljeni državnim tijelima, dok županije obavljaju poslove od područnog (regionalnog) značaja. Zakonom o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi utvrđena su područja koja spadaju u samoupravni djelokrug jedinica lokalne samouprave (općina i gradova) i županija.

Tablica 3 Samoupravni djelokrug općina, gradova, velikih gradova i županija

OPĆINE I GRADOVI
Uređenje naselja i stanovanja
Prostorno i urbanističko planiranje
Komunalno gospodarstvo
Briga o djeci
Socijalna skrb
Primarna zdravstvena zaštita
Odgoj i osnovno obrazovanje
Kultura, tjelesna kultura i sport
Zaštita potrošača
Zaštita i unapređenje prirodnog okoliša
Protupožarna i civilna zaštita
Promet na svome području
Ostali poslovi sukladno posebnim zakonima
VELIKI GRADOVI (sve prethodno)
+ Održavanje javnih cesta
+ Izdavanje građevinskih i lokacijskih dozvola, drugih akata vezanih uz gradnju, te provedba dokumenata prostornog uređenja
ŽUPANIJE
Obrazovanje
Zdravstvo
Prostorno i urbanističko planiranje
Gospodarski razvoj
Promet i prometna infrastruktura
Održavanje javnih cesta
Planiranje i razvoj mreže obrazovnih, zdravstvenih, socijalnih i kulturnih ustanova
Izdavanje građevinskih i lokacijskih dozvola, drugih akata vezanih uz gradnju, te provedba dokumenata prostornog uređenja
Ostali poslovi sukladno posebnim zakonima

Kad je riječ o specifičnim zadacima općina, gradova i županija iz njihova samoupravnog djelokruga, posebnim (sektorskim) zakonima detaljno će se odrediti poslovi koje su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne organizirati te poslovi koje mogu obavljati. Također, posebnim zakonom određuju se poslovni državne uprave koji se obavljaju u jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Grad Šibenik je jedinica lokalne samouprave. Naziv, područje i sjedište Grada Šibenika određeni su zakonom. Grad obuhvaća područje grada Šibenika i područje sljedećih naselja: Boraja, Brnjica, Brodarica, Čvrljevo, Danilo Biranj, Danilo, Danilo Kraljice, Donje polje, Dubrava kod Šibenika, Goriš, Gradina, Grebaštica, Jadrtovac, Kaprije, Konjevrate, Krapanj, Lepenica, Lozovac, Mravnice, Perković, Podine, Radonić, Raslina, Sitno Donje, Slivno, Vrpolje, Vrsno, Zaton, Zlarin, Žabarić i Žirje. Granice Grada idu rubnim granicama katastarskih općina Žirje, Zlarin, Kaprije, Zaton, Lozovac, Konjevrate, Danilo Biranj, Danilo Kraljice, Slivno, Sitno Donje, Lepenica, Boraja i Grebaštica.

Grad Šibenik ima status velikog grada. Sjedište Grada Šibenika je u Šibeniku, Trg palih branitelja Domovinskog rata 1.

Grad Šibenik u samoupravnom djelokrugu obavlja poslove lokalnog značaja kojima se neposredno ostvaruju prava građana, a koji nisu Ustavom ili zakonom dodijeljeni državnim tijelima i to osobito poslove koji se odnose na:

- uređenje naselja i stanovanje,
- prostorno i urbanističko planiranje,
- komunalno gospodarstvo,
- brigu o djeci,
- socijalnu skrb,
- primarnu zdravstvenu zaštitu,
- odgoj i obrazovanje,
- kulturu, tjelesnu kulturu i šport,
- zaštitu potrošača,
- zaštitu i unapređenje prirodnog okoliša,
- protupožarnu zaštitu i civilnu zaštitu,
- promet na svom području ,
- održavanje javnih cesta,
- izdavanje građevinskih i lokacijskih dozvola, drugih akata vezanih uz gradnju, te provedbu dokumenata prostornog uređenja, te
- ostale poslove sukladno posebnim zakonima.

Tijela Grada Šibenika su Gradsko vijeće i Gradonačelnik. Gradsko vijeće predstavničko je tijelo građana i tijelo lokalne samouprave, koje donosi odluke i akte u okviru prava i dužnosti Grada Šibenika, te obavlja i druge poslove u skladu sa Ustavom, zakonom i Statutom. Gradsko vijeće ima predsjednika i dva potpredsjednika. Gradsko vijeće čini 25 vijećnika. Gradonačelnik zastupa Grad Šibenik i nositelj je izvršne vlasti Grada Šibenika. Gradonačelnik ima dva zamjenika.

Gradske četvrti i mjesni odbori područja Grada Šibenika kao oblik neposrednog sudjelovanja građana u odlučivanju o lokalnim poslovima od neposrednog i svakodnevnog utjecaja na život i rad građana, su:

- gradske četvrti: Baldekin I. Baldekin II. Baldekin III, Crnica, Građa, Jadrija, Mandalina, Meterize, Plišac, Ražine, Ražine Donje, Stari Grad, Šubićevac, Varoš, Vidici i Zablacé.
- mjesni odbori: Boraja, Brnjica, Brodarica, Danilo, Danilo Biranj, Danilo Kraljice, Donje Polje, Dubrava kod Šibenika, Goriš, Grebaštica Donja (dio naselja Grebaštica), Grebaštica Gornja (dio naselja Grebaštica), Jadrtovac, Kaprije, Konjevrate (naselja

Konjevrate, Čvrljevo i Radonić), Krapanj, Lepenica, Lozovac (naselja Lozovac i Gradina), Mravnica, Perković, Podine, Raslina, Sitno Donje, Slivno, Vrpolje, Vrsno, Zaton, Zlarin, Žaborić i Žirje.

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga Grada Šibenika, utvrđenih zakonom i Statutom, te obavljanje poslova državne uprave koji su zakonom prenijeti na Grad, ustrojavaju se upravna tijela Grada :

1. Ured Gradonačelnika,
2. Tajništvo Grada,
3. Upravni odjel za društvene djelatnosti,
4. Upravni odjel za prostorno planiranje i zaštitu okoliša,
5. Upravni odjel za financije,
6. Upravni odjel za gospodarenjem gradskom imovinom,
7. Upravni odjel za komunalne djelatnosti i gospodarstvo,
8. Upravni odjel za provedbu dokumenata prostornog uređenja i gradnju,
9. Služba za unutarnju reviziju.

Kako zakonodavac nije pobliže definirao način rada i odlučivanja Gradonačelnika u obavljanju poslova koje je do sada obavljalo Poglavarstvo, a u obvezi da se radi transparentno i otvoreno, Gradonačelnik sukladno svojim ovlaštenjima saziva Gradonačelnikov kolegij koji uz Gradonačelnika čine Zamjenici gradonačelnika, Pročelnik Ureda gradonačelnika i Tajnik Grada Šibenika.

Poduzeća u potpunom ili djelomičnom vlasništvu Grada :

1. Gradska čistoća,
2. Zelenilo,
3. Čempresi,
4. Vodovod i odvodnja,
5. Podi Šibenik d.o.o. (Poduzetnička zona PODI-ŠIBENIK, Poduzetnička zona PODI-RAŽINE, Poduzetnički inkubator Šibenik),
6. Gradski parking d.o.o. i
7. TEF d.d.

Grad Šibenik osnivač je sljedećih ustanova:

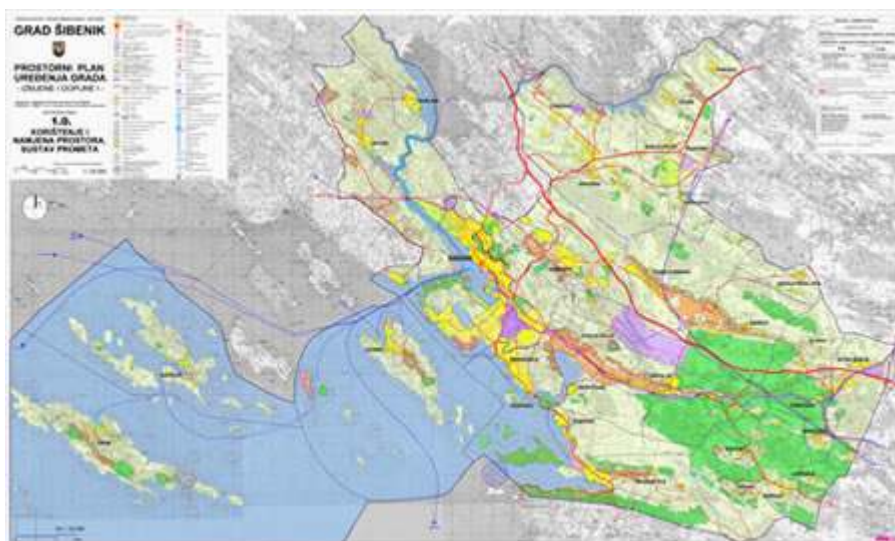
1. Gradska knjižnica Juraj Šižgorić,
2. Gradski vrtići,
3. Šibensko kazalište,
4. Muzej Grada Šibenika,
5. Javna ustanova Športski objekti,

6. Pučko otvoreno učilište,
7. Centar za pomoć i njegu Grada Šibenika,
8. Galerija svetog Krševana,
9. Javna vatrogasna postrojba Grada Šibenika.

3.1.2. Izrađene strategije i planovi

Prostorni plan uređenja Grada Šibenika na snazi je od ožujka 2003. godine te je svoje izmjene i dopune doživio u studenom 2007. godine. U tijeku je izrada novog Generalnog urbanističkog plana.

Slika 9 Prostorni plan Grada Šibenika

Izvor: http://www.sibenik.hr/upravni_odjeli/provedba1.asp

Tablica 4 Prostorni planovi na snazi

BROJ	PROSTORNI PLAN	SL.VJESNIK	SL.GLASNIK
1	Prostorni plan Šibensko-kninske županije	stu.02	
	Prostorni plan Šibensko-kninske županije – usklađenje s UREDBOM	lis.05	
	Prostorni plan Šibensko-kninske županije – izmjene i dopune	ožu.06	
	II. Izmjene i dopune prostornog plana Šibensko-kninske županije	svi.08	
2	Prostorni plan uređenja Grada Šibenika	ožu.03	
	Prostorni plan uređenja Grada Šibenika – izmjene i dopune	stu.07	
3	Generalni urbanistički plan grada Šibenika	14/1988	
	Generalni urbanistički plan grada Šibenika – autentično tumačenje	ožu.96	
	Generalni urbanistički plan grada Šibenika – izmjene i dopune (I)	kol.99	
	Generalni urbanistički plan grada Šibenika – izmjene i dopune (II)	sij.01	
	Generalni urbanistički plan grada Šibenika – izmjene i dopune (III)	svi.02	
	Generalni urbanistički plan grada Šibenika – izmjene i dopune (IV)	svi.06	
4	Generalni urbanistički plan grada Šibenika – izmjene i dopune (V)		lip.08
	Provedbeni urbanistički plan stambene i rekreacijske zone Šubičevac u Šibeniku	14/1988	
	Provedbeni urbanistički plan stambene i rekreacijske zone Šubičevac u Šibeniku – izmjene i dopune	ožu.91	
	Provedbeni urbanistički plan stambene i rekreacijske zone Šubičevac u Šibeniku – autentično tumačenje (izmjene i dopune)	ruj.98	

BROJ	PROSTORNI PLAN	SL. VJESNIK	SL. GLASNIK
	Provedbeni urbanistički plan stambene i rekreacijske zone Šubičevac u Šibeniku – II izmjene i dopune		vlj.08
4	Provedbeni urbanistički plan stambenog naselja Meterize u Šibeniku	26/1986	
	Provedbeni urbanistički plan stambenog naselja Meterize u Šibeniku – izmjene i dopune (I)	tra.92	
	Provedbeni urbanistički plan stambenog naselja Meterize u Šibeniku – izmjene i dopune (II)	svi.06	
	Provedbeni urbanistički plan stambenog naselja Meterize u Šibeniku – izmjene i dopune (III)		kol.08
4	Urbanistički plan uređenja gospodarske zone PODI	ruj.04	
	Urbanistički plan uređenja gospodarske zone PODI - izmjene i dopune		sij.08
4	Urbanistički plan uređenja naselja Brodarica		kol.08
4	Urbanistički plan uređenja Zlarina		vlj.09
4	Urbanistički plan uređenja gospodarske zone Jelovače u Zatonu	13/2007	
4	Urbanistički plan uređenja gospodarske zone Mrdakovica u Zatonu	13/2007	
4	Urbanistički plan uređenja sportsko-rekreacijske zone i luke nautičkog turizma DOBRI DOLAC - Zaton		vlj.09
4	Urbanistički plan uređenja most - Šibenik		ruj.10
5	Detaljni plan uređenja Šubičevac – ex Poliplast	16/2006	
	Detaljni plan uređenja Šubičevac – ex Poliplast – vjerodostojno tumačenje dijela Odredbi za provođenje	ožu.07	
	Ispravak grafičkog priloga DPU Šubičevac		srp.08
5	Detaljni plan uređenja Šubičevac – Jamnjak	16/2006	
5	Detaljni plan uređenja zone mješovite namjene pret.poslovne II/2.8. Njivice		vlj.08
	Izmjena i dopuna DPU zone mješovite namjene pretežito poslovne II/2.8. Njivice		kol.10
5	Detaljni plan uređenja zone IV/3.2. – luka nautičkog turizma Kuline – Mandalina	13/2007	
5	Detaljni plan uređenja sportske luke Pekovac		ruj.08
5	Detaljni plan uređenja luke nautičkog turizma i sportske luke Vrnaža		lis.08

Prometna studija Grada Šibenika izrađena je u 2008. godini. Svrha izrade studije bila je stvaranje suvremenog informacijskog materijala koji će integralno opisati postoje i prometni sustav.

Grad Šibenik na svom području ima 19 zaštićenih prirodnih područja.

Slika 10 Zaštićena prirodna područja i ekološka mreža Grada Šibenika

Na županijskoj razini osim prostorno planske dokumentacije u izradi je Županijska razvojna strategija Šibensko-kninske županije, izrađen je Master i marketing plan turizma Šibensko-kninske županije te Plan razvoja ekološkog i ruralnog turizma za šire područje ušća rijeke Krke.

3.1.3. Financiranje lokalne samouprave

Jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave stječe prihode iz vlastitih izvora, od zajedničkih poreza i od dotacija iz državnoga i županijskoga proračuna.

Vlastiti izvori sredstava općine i grada su:

1. prihodi od vlastite imovine,
2. općinski, odnosno gradski porezi,
3. novčane kazne i oduzeta imovinska korist za prekršaje koje sami propišu,
4. upravne pristojbe u skladu s posebnim zakonom,
5. boravišne pristojbe, u skladu s posebnim zakonom,
6. komunalne naknade, doprinosi i druge naknade utvrđene posebnim zakonom,
7. naknade za uporabu javnih, općinskih ili gradskih površina,
8. drugi prihodi utvrđeni posebnim zakonom.

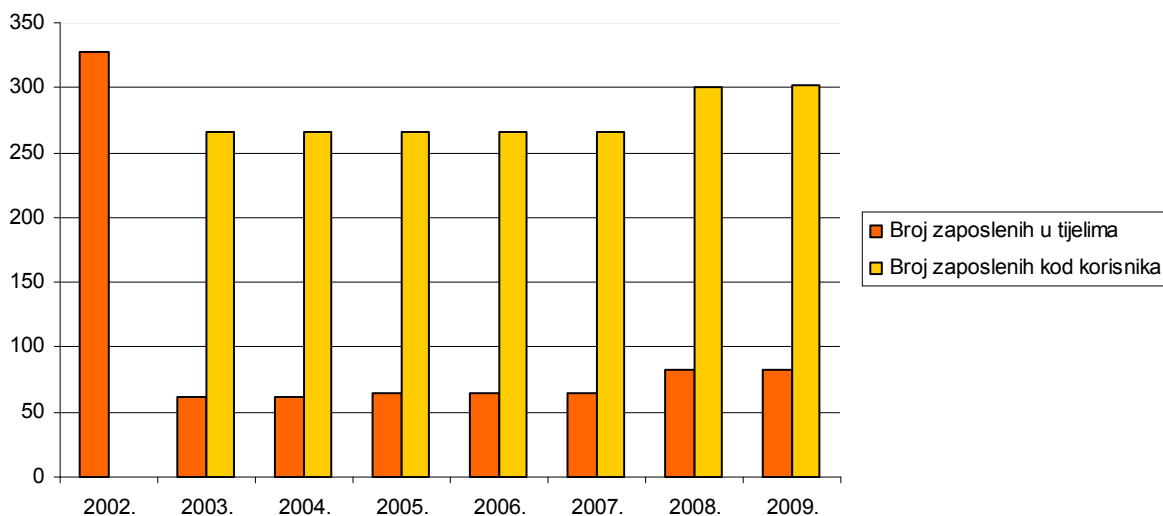
Općine ili gradovi mogu uvesti ove poreze:

1. prirez porezu na dohodak,
2. porez na potrošnju,
3. porez na kuće za odmor,
4. porez na tvrtku ili naziv,
5. porez na korištenje javnih površina.

Prirez porezu na dohodak u Gradu Šibeniku iznosi 10%. Prema zakonu o financiranju JLPRS Gradovi u raspodjeli poreza na dohodak imaju udio od 55% te dodatnih 4,4% za decentralizirane funkcije.

Proračun je temeljni financijski dokument u kojem su iskazani svi planirani godišnji prihodi i primici, te svi izdaci i rashodi Grada koje odobrava Gradsko vijeće. Proračun se odnosi na fiskalnu godinu i važi za godinu u kojoj je donesen. Transparentnost proračuna može se objasniti kao potpuno i pravodobno objavljivanje svih relevantnih fiskalnih informacija na sustavan način. U nastavku slijedi analiza proračuna Grada Šibenika u razdoblju od 2002.-2009. godine. Podaci se temelje na izvještajima Ministarstva financija o izvršenju proračuna. Podaci za 2010. godinu bit će dostupni u lipnju 2011. godine.

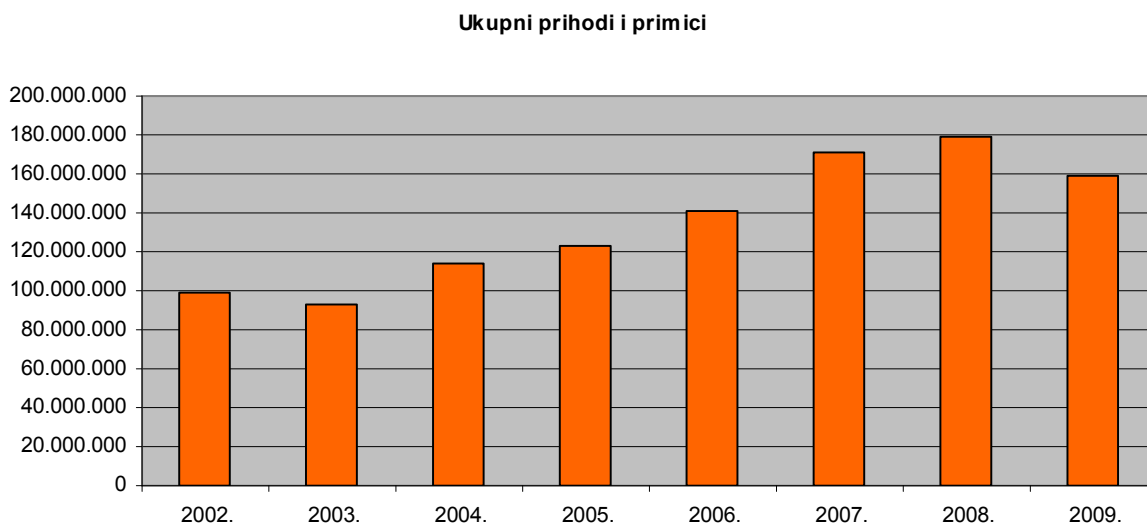
Graf 3 Broj zaposlenih

Izvor: Ministarstvo financija RH, obrada MICRO projekt d.o.o.

Broj zaposlenih u tijelima i kod korisnika proračuna JLS-a – predstavlja broj zaposlenih na osnovi stanja na kraju izvještajnog razdoblja (godine) na koji su zaposleni u tijelima JLS-a i kod korisnika proračuna na temelju podataka Ministarstva financija.

Graf 4 Ukupni prihodi i primici

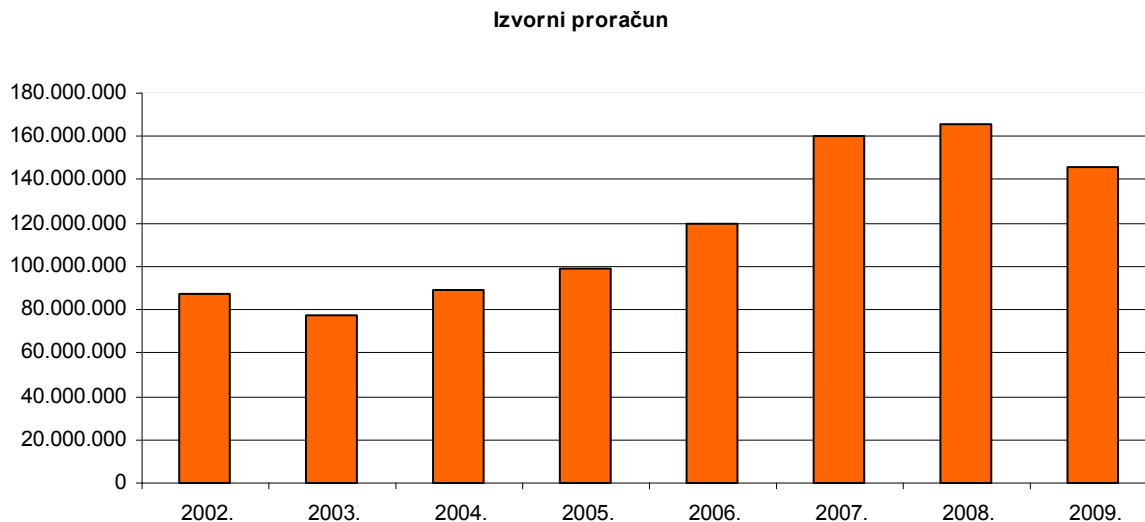

Izvor: Ministarstvo financija RH, obrada MICRO projekt d.o.o.

Ukupni prihodi i primici imaju trend rasta od 2003.-2008. godine kad je uslijedio pad na razinu ispod one u 2007. godini.

Graf 5 Izvorni proračun

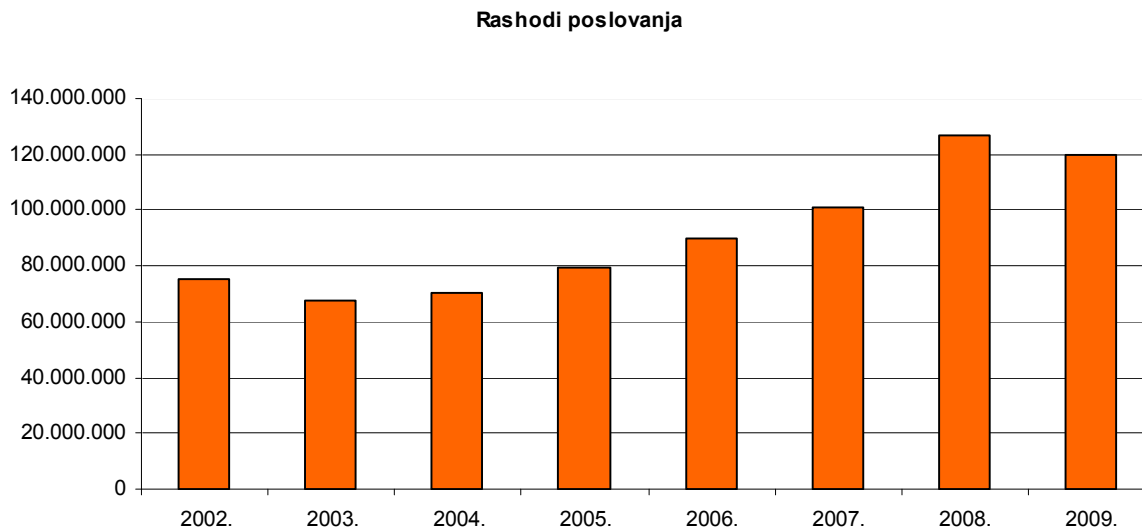

Izvor: Ministarstvo financija RH, obrada MICRO projekt d.o.o.

Izvorni proračun (izvorni prihodi proračuna) – predstavlja ukupne prihode JLS-a bez donacija (i iz inozemstva i od subjekata unutar opće države) i mjesnog doprinosa. Izvorni proračun kao termin službeno nije potvrđen, ali sam izračun je usklađen s „Pravilnikom o postupku zaduživanja te davanja jamstava i suglasnosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave“.

Izvorni proračun Grada Šibenika ima visok udio u ukupnom proračunu, u posljednje tri godine iznosi preko 90%. Taj podatak pokazuje visok stupanj samoodrživosti proračuna ali i nizak stupanj povlačenja sredstava iz donatorskih izvora.

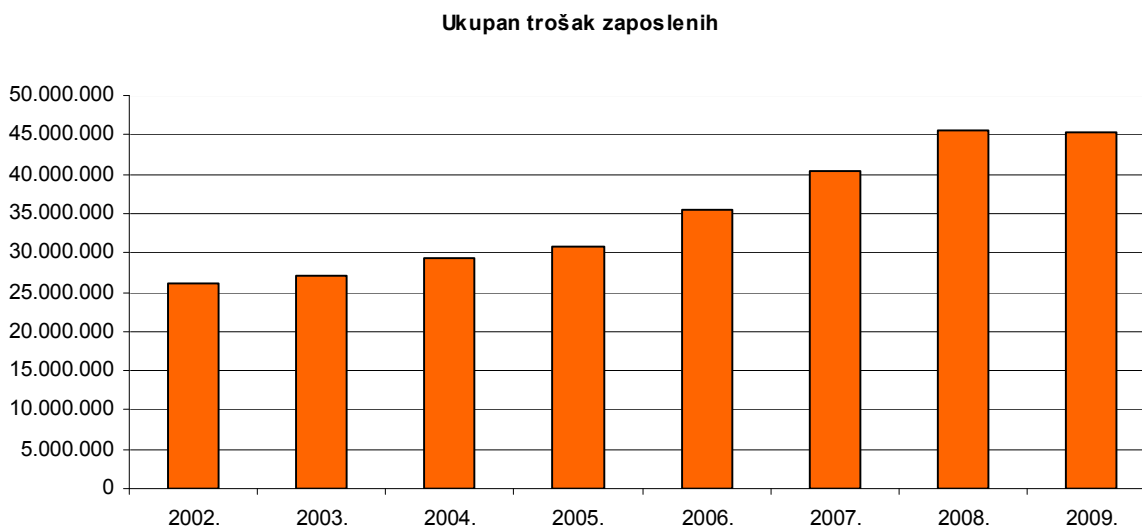
Graf 6 Rashodi poslovanja

Izvor: Ministarstvo financija RH, obrada MICRO projekt d.o.o.

U rashode poslovanja spadaju: Rashodi za zaposlene, Financijski rashodi, Subvencije, Pomoći dane u inozemstvo i unutar opće države, Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade, Ostali rashodi. Rashodi poslovanja najveći su bili u 2008. godini nakon čega slijedi pad. Smanjenje rashoda poslovanja u 2009. postignuto je smanjenjem Financijskih rashoda i Ostalih rashoda.

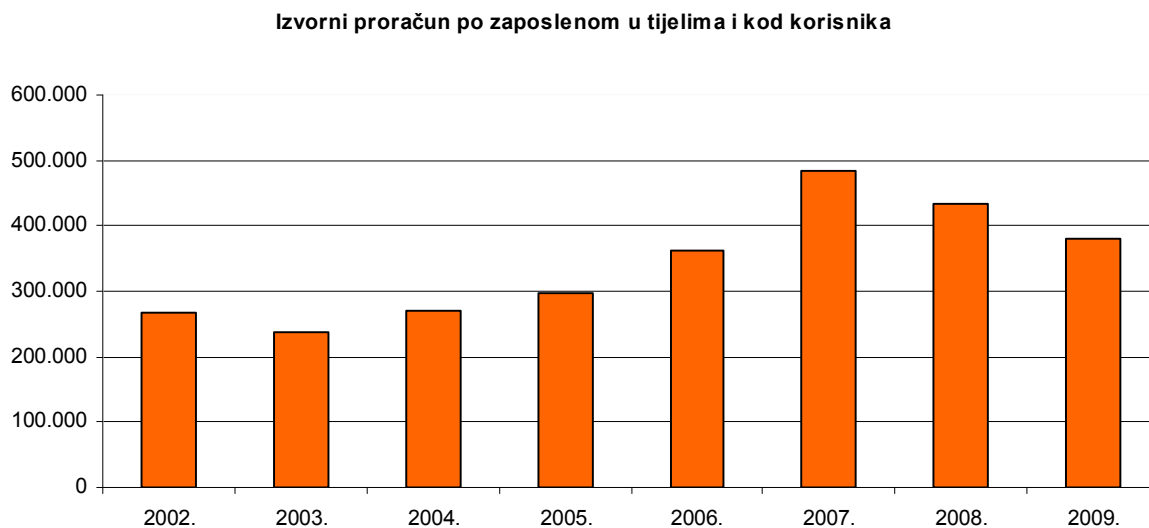
Graf 7 Ukupan trošak zaposlenih

Izvor: Ministarstvo financija RH, obrada MICRO projekt d.o.o.

Ukupan trošak zaposlenih u 2009. godini doživljava neznatno smanjenje.

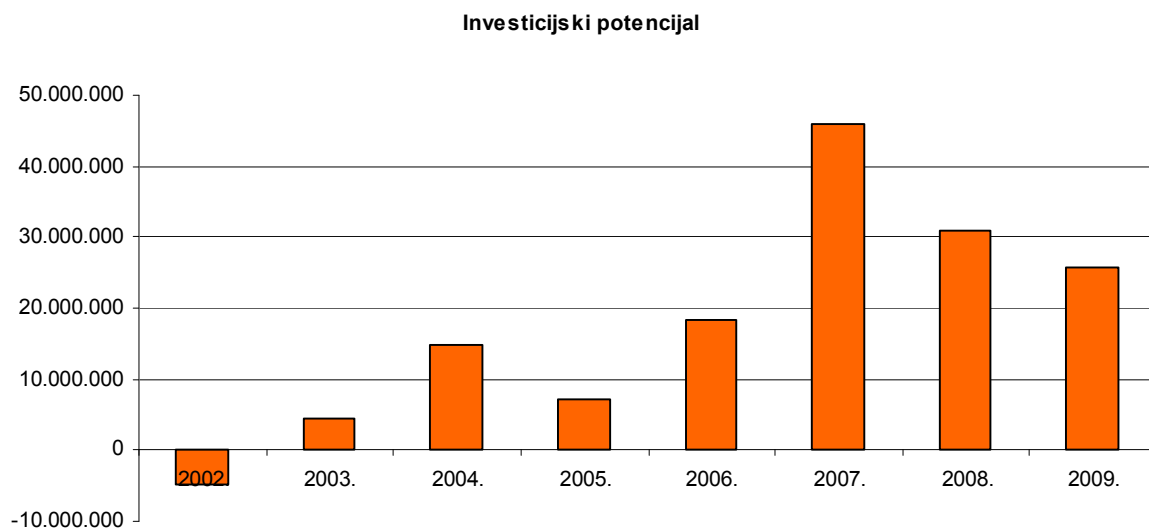
Graf 8 Izvorni proračun po zaposlenom u tijelima i kod korisnika

Izvor: Ministarstvo financija RH, obrada MICRO projekt d.o.o.

Izvorni proračun po zaposlenim u tijelima (Grada Šibenika) i kod korisnika (gradskog proračuna) doživljava svoj pad već od 2008. godine što je uzrokovano porastom broja zaposlenih i to u tijelima s 65 na 82, a kod korisnika s 266 na 302 te od 2008. godine padom ukupnih prihoda i primitaka.

Graf 9 Investicijski potencijal

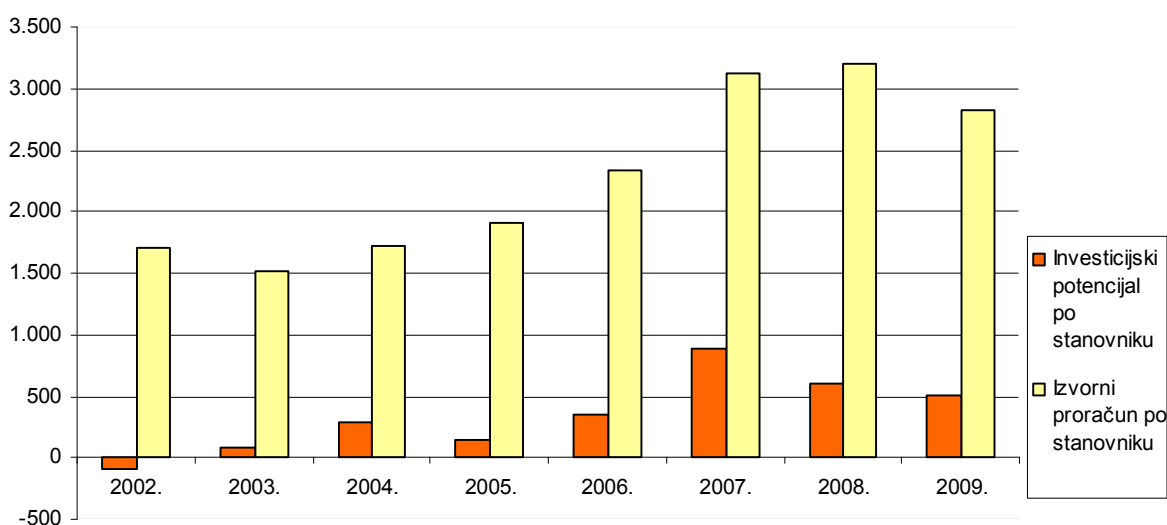

Izvor: Ministarstvo financija RH, obrada MICRO projekt d.o.o.

Investicijski potencijal prikazuje iznos koji preostaje za investiranje nakon što se iz izvornog prihoda umanjenog za prihode od prodaje nefinancijske imovine podmire rashodi za redovno poslovanje. Investicijski potencijal proračuna JLS-a predstavlja pokazatelj sposobnosti i mogućnost JPRLS-a financiranja (investiranja) u kapitalne projekte iz svog proračuna.

Investicijski potencijal Grada varira do 2007. godine kad doživljava svoj nagli porast uzrokovan povećanjem prihoda od poreza za 42% u odnosu na prethodnu godinu dok u isto vrijeme rashodi poslovanja rastu 13% u odnosu na prethodnu godinu.

Graf 10 Investicijski potencijal i izvorni proračun po stanovniku

Izvor: Ministarstvo financija RH, obrada MICRO projekt d.o.o.

Ukoliko stavke investicijski potencijal i izvorni proračun stavimo u odnos s brojem stanovnika dobivamo slijedeće iznose:

- Investicijski potencijal po stanovniku u 2009. godini iznosio je 501,00 kunu,
- Izvorni proračun po stanovniku u 2009. godini iznosio je 2.830 kuna.

3.1.4. Upravljanje imovinom

Za potrebe upravljanja imovinom u Grad Šibenik osnovao je Upravni odjel za gospodarenje gradskom imovinom. Imovina Grada Šibenika sastoji se od pravnih osoba u vlasništvu Grada Šibenika, nekretnina i pokretnih stvari, te novčanih sredstava.

Stanovi

Grad raspolaže s ukupno 159 stanova ili 8.073,89 m² stambene površine. Grad ostvaruje simbolične prihode od najma istih, prosječno 4,65 Kn/m² stambene površine.

Tablica 5 Stanovi u vlasništvu Grada Šibenika

Ukupan broj stanova u vlasništvu Grada	159 stanova
Ukupna stambena površina u vlasništvu Grada (m ²)	8.073,89
Prosječna veličina stana u vlasništvu Grada (m ²)	50,78
Prosječna mjesečna najamnina (Kn/m ²)	4,65
Ukupan mjesečni prihod Grada od najamnine (Kn)	31.562,00
Ukupan godišnji prihod Grada od najamnine (Kn)	378.745,00
Prosječna starost stana u vlasništvu Grada	preko 59 godina
Najnoviji stan u vlasništvu Grada	22 godine
Najstariji stan u vlasništvu Grada	preko 100 godina

Posebno treba naglasiti da je prosječna starost stanova preko 59 godina s tim da najstariji ima preko 100 godina, a najnoviji 22 godine²². Iz navedenog proizlazi da Grad nije ulagao u vlastiti stambeni fond čak 22 godine te da je Gradu nužno potrebna izgradnja POS stanova, kako bi popravio sadašnje stanje i povećao kvalitetu života stanovnika grada, naime Grad može kupiti izgrađene POS stanove od investitora (bilo vlastite Agencije bilo APN-a) te iste ponuditi u najam svojim stanovnicima, a time bi se značajno popravilo sadašnje stanje stambenog fonda.

Poslovni prostori

Grad Šibenik raspolaže s ukupno 156 poslovnih prostora (nekretnina) ukupne površine preko 10.100 m². Od tog broja u potpunom vlasništvu grada je 120 nekretnina ukupne površine preko 8.000 m², u suvlasništvu grada su 4 nekretnine ukupne površine 159 m², moguć je povrat 10 nekretnina ukupne površine 400 m² dok se za još 18 nekretnina ukupne površine 1.000 m² razmatra zahtjev za povrat. Većina nekretnina je u najmu dijelom za komercijalne namjene u vidu poslovnih prostora, u nekim od nekretnina nalaze se vrtići, uredi udruga, uredi grada i ostalih institucija.

Grad nema većih parcela u vlasništvu na užem području grada, takvo stanje uzrokovala je dugogodišnja neadekvatna zemljišna politika. Grad za potrebe poticane stanogradnje mora prvenstveno pokrenuti proces otkupa zemljišta.

Postoje dodatno nekretnine i zemljišta koje su u vlasništvu poduzeća i ustanova u vlasništvu grada i kod kojih postoji potencijal dodatne valorizacije. Pa tako postoji zemljište u vlasništvu TEF d.d., zgrada autobusnog kolodvora i sl.

²² Stanovi izgrađeni preko APN-a u 2003. i 2005. godini ne ulaze u stambeni fond Grada Šibenika, jer nisu u vlasništvu Grada Šibenika

3.1.5. Servis građana

Službena stranica Grada Šibenika je www.sibenik.hr. Stranica se ažurira na dnevnoj razini i na njoj se nalaze sve relevantne informacije potrebne građanima. Na web stranici Grada Šibenika nalaze se podaci o upravi Grada, sastavu Gradskog vijeća, njihovih radnih tijela, pročelnicima upravnih odjela i službi Grada Šibenika, podaci o ustanovama i trgovačkim društvima u vlasništvu Grada Šibenika, te podaci o tijelima mjesne samouprave – gradskim četvrtima i mjesnim odborima u Gradu Šibeniku. Na web stranici obvezno se objavljuju svi opći i pojedinačni akti Gradskog vijeća i sjednice Gradonačelnikova kolegija, te ostale informacije u smislu članka 20. Zakona o pravu na pristup informacijama.

Proračun Grada također je objavljen na web stranicama te je sastavljen uvod u proračun radi lakšeg snalaženja. Svi dokumenti prostornog planiranja objavljeni su na stranicama grada, kao i svi potrebni obrasci za izdavanje dokumenata prostornog uređenja i gradnje.

Katalog informacija sadrži pregled informacija koje posjeduje, s kojima raspolaže ili koje nadzire Grad Šibenik i to kako slijedi: pregled informacija, opis sadržaja informacija, namjena informacija, način osiguravanja prava na pristup informacijama, vrijeme osiguravanja prava na pristup informacijama.

Sjednice Gradskog vijeća direktno se prenose putem lokalnih medija te se svi akti objavljuju na web stranicama. Akti sa sjednica Gradonačelnikovog kolegija također se objavljuju na web stranicama.

Gradska uprava komunicira direktno sa svojim građanima putem sastanaka, javnih predstavljanja i tribina. Stranke se primaju ponedjeljkom, srijedom i petkom – od 8,00 do 10,30 sati i od 11,00 do 13,00 sati, osim pisarnice koja prima stranke svakog radnog dana u trajanju cijelog radnog vremena. Upravni odjel za prostorno uređenje i gradnju u svrhu kvalitetnog, stručnog i odgovornog obavljanja poslova provedbe dokumenata prostornog uređenja i gradnje donio je odluku da se arhitekti i inženjeri koji se bave poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje primaju u posebno uredovno radno vrijeme i to svake srijede od 12 do 15 sati ili po dogovoru. Upravni savjetnik koji rješava potvrde glavnog projekta i etažiranje prima u uredovno radno vrijeme svakog ponedjeljka, srijede i petka od 8 do 10,30 sati ili po dogovoru. Tribine i javna predstavljanja organiziraju se prema potrebi, a naročito prilikom najave ili predstavljanja projekata.

3.1.6. Kreiranje interesnih partnerstava

Grad Šibenik član je **Udruge gradova**. Udruga gradova je nacionalna, nestranačka i nepristrana zajednica gradova osnovana 2002. godine s ciljem poticanja suradnje jedinica lokalne samouprave i promicanja zajedničkih interesa gradova u Republici Hrvatskoj.

Gradsko poglavarstvo grada Šibenika je 2006. godine usvojilo Zaključak o pristupanju **Hrvatskoj mreži zdravih gradova**. Tada je imenovana Inicijalna grupa za provođenje projekta Zdravi grad sa zadatkom utvrđivanja zdravstvenih potreba i planiranja prioriteta u radu na unaprjeđenju zdravlja i podizanju kvalitete života u gradu. Stručne poslove za

Inicijalnu grupu obavlja Zavod za javno zdravstvo Šibensko-kninske županije, a administrativne Upravni odjel za društvene djelatnosti grada Šibenika.

Gradovi prijatelji grada Šibenika su:

CITTÀ DI
BASSANO DEL GRAPPA

Kreis Herford

Wittekindland

Civitanova Marche

3.2. *Prostori vojarni*

Na području grada Šibenika postoji 13 vojarni. Uprava Grada Šibenika izradila je u listopadu 2009. godine dokument „Prostori vojarni na području Grada Šibenika mogućnosti i perspektive“ u kojem sagledava status neperspektivnih vojnih objekata koji su od značaja za razvoj lokalne zajednice Grada Šibenika.

Vojarna Bribirski knezovi nalazi se 150 m od mora i marine u Mandalini i prostire se na 700.000 m². Na području lokacije planiraju se : nova bolnica, vatrogasni dom, katolička škola, športsko-rekreacijska zona, trajni smještaj Državnog arhiva u Šibeniku te prostor za djelovanje pomorsko inovacijskog centra iNavis. U 2010. godini Vlada RH ustupila je na korištenje Gradu Šibeniku prostor namijenjen za smještaj iNavisa.

Slika 11 Bribirski knezovi

Izvor: <http://projekt.sibenik.hr/hrv/knezovi.htm>

Vojarna Jamnjak nalazi se u zaleđu gradske četvrti Šubićevac, komunalno neopremljena i prostire se na 200.000 m². Namjena koja se dokumentom predviđa odnosi se na izgradnju stanova.

Vojarna Ražine nalazi se na brdu Gominjak iznad Brodarice, na tromedi naselja Ražine i Brodarica te samog urbanog tkiva grada Šibenika prostire se na 100.000 m². Prostor je definiran kao turistička zona te postoji inicijativa od strane šibenskih obrtnika za smještaj obrtničke zone.

Vojarna Palacin nalazi se dijelom uz glavnu gradsku prometnicu i dijeli zajedno s nekadašnjom vojarnom Ante Jonića grad Šibenik od naselja Mandalina. Prostire se na 70.000 m² atraktivne lokacije unutar urbanog tkiva. Prostor vojarnje definiran je kao zona mješovite namjene, pogodna i za stanovanje a komunalni priključci nalaze se u neposrednoj blizini. Postoji inicijativa da se na prostoru vojarnje osnuje Sveučilište u Šibeniku s tri programa: zaštitom okoliša, energetikom te energetikom i zaštitom okoliša s kampusom za studente i profesore.

Slika 12 Vojarna Palacin

Izvor: <http://www.google.hr/imgres?imgurl=http>

Vojarna Minerska nalazi se na području kanala sv. Ante i prostire se na 200.000 m². Pogodna je za turističku namjenu s mogućnošću izgradnje luke nautičkog turizma.

Vojarna Paninkovac jedina na užem području grada koja nije proglašena neperspektivnom. Zbog namjene čuvanja i skladištenja minsko eksplozivnih sredstava Grad predlaže osiguravanje zamjenske lokacije u prostornim planovima.

Tvrđava sv. Ivan je spomenik nulte kategorije. Tvrđava sv. Nikola je spomenik nulte kategorije, pričuvni topnički položaj te je pomorsko dobro.

Slika 13 Tvrđava sv. Ivan

Izvor: <http://projekt.sibenik.hr/hrv/ivan.htm>

Osim nabrojanih postoje još 4 vojarnе na otoku Žirju, od kojih je jedna perspektivna, zatim prostori koji su po obimu manji na ostalim otocima, kao i u neposrednoj blizini urbanog tkiva (vojarna u Dubravi).

3.3. *Javni red i sigurnost*

Poglavlje obrađuje javni red i sigurnost te resurse kojima raspolažu policija, sudovi, zatvori i kaznionice i vatrogastvo.

3.3.1. **Policija**

Policija je javna služba Ministarstva unutarnjih poslova koja obavlja određene poslove propisane zakonom. Policija surađuje s tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i jedinicama lokalne samouprave na poduzimanju mjera radi ostvarenja sigurnosti građana i imovine. Radi obavljanja policijskih poslova na području Republike Hrvatske ustrojene su policijske uprave. Za izravno obavljanje policijskih i drugih poslova u policijskoj upravi osniva se policijska postaja.

U Policijskoj upravi Šibensko-kninske županije djeluju:

- Ured načelnika,
- Operativno komunikacijski centar policije,
- Odjel kriminalističke policije,
- Odjel policije,
- Odjel za granicu,
- Odjel pravnih, financijskih i tehničkih poslova,
- Odjel upravnih, inspekcijskih i poslova zaštite i spašavanja .

Policijska postaja Šibenik, s policijskom ispostavom Primošten, kao policijska postaja prve kategorije, nalazi se na području Sjeverne i Srednje Dalmacije u sastavu PU Šibensko-kninske. PP Šibenik s ispostavom Primošten specijalizirana je postaja temeljne policije i pokriva područje grada Šibenika sa mjestima Zablaće, Krapanj, Brodarica, Jadrtovac, Donje Polje, Vrpolje, Danilo, Perković, Žaborić, Grebaštica, Šparadići, Tromilja, Lozovac i Konjevrate; grad Skradin sa mjestima: Bićine, Skradinsko polje, Gračac, Sonković, Vaćani, Piramatovci, Krković, Lađevci, Bribirske Mostine, Bratiškovci, Plastovo, Dubravice, Rupe i Laškovića; općinu Bilice sa mjestima: Novo naselje, Podlukovnik, Pod Trtar, stubalj i Vrulje; općinu Primošten sa mjestima Bilo, Draga, Kalina, Tribežić, Prhovo, Supljak, Stavor, Široke, Bratski Dolac, Krčulj i Kruševo; općinu Rogoznica sa mjestima: Ražanj, Kanica, Dvornice, Stupin, Gornje i Donje Ložnice, Milinkovića i Zečevo.

Područje postaje prometne policije Šibenik prostire se na oko 997 km², a obuhvaća 43 km autoceste, 221.6 km državnih cesta, 140 km županijskih cesta i 195.9 km lokalnih cesta. Osnovna zadaća Postaje prometne policije Šibenik je briga o sigurnosti prometa na cestama kao i svi ostali zadaci iz djelokruga Ministarstva unutarnjih poslova.

Policajska postaja pomorske policije Šibenik pokriva teritorijalno područje unutarnjih morskih voda površine 2.676 m², stalni međunarodni pomorski granični prijelaz I. kategorije u pomorskoj luci Šibenik ukupne površine 109 243 m², te sezonski međunarodni pomorski granični prijelaz II. kategorije Primošten-Kremik ukupne površine 250 m. Postaja pomorske policije Šibenik nalazi se u Šibeniku u gradskoj četvrti Mandalina.²³

Prema podacima Policijske uprave Šibensko-kninske u nastavku slijede osnovni pokazatelji po osnovi počinjenja imovinskih kaznenih djela, nasilja u obitelji, zloporabe opojnih droga te prometnih prekršaja.

Tablica 6 Imovinska kaznena djela na području djelovanja Policijske postaje Šibenik

imovinska kazn. djela	2008.	2009.	I-X mj 2010.
krađe	210	142	192
teške krađe	184	284	237
razbojništva	9	5	2
razbojničke krađe	4	/	1
utaja	2	2	5
oduz. tuđe pokretne stvari	16	18	14
uništ. i ošteć. tuđe stvari	42	41	16
prijevare	43	48	10
zloupotreba osiguranja	/	/	1
ucjena	/	/	2
prikriivanje	5	1	5
UKUPNO	515	541	485

Izvor: Policijska uprava Šibensko-kninska, studeni 2010.

Podnesenih optužnih prijedloga za prekršaj iz članka 4. Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji u 2008. godini je bilo 527, u 2009. godini 421 dok je u prvih 6 mjeseci 2010. godine bilo 245. Podnesenih kaznenih prijava po članak 215 a Kaznenog zakona – nasilničko ponašanje u obitelji u 2008. godini bila je 21, u 2009. godini 57 dok je u prvih 6 mjeseci 2010. godine bilo 16.

Najčešće konzumirane opojne droge su marihuane, heroin, amfetamini (speed), a učestalost zapljena marihuana usko je povezana sa frekventnim okupljalištima (caffe barovi, disco clubovi i sl.) osoba mlađe životne dobi bez obzira na prostorni razmještaj, dok se za zapljene heroina ne može odrediti frekventnost mjesta počinjenja jer ista droga nije podložna konzumiranju na javnim mjestima. Kaznenih djela počinjeno po osnovi zloporabe opojnih droga po članku 173. Zakona u 2008. godini bilo je 303, u 2009. godini 384, dok je u prvih 9 mjeseci 2010. godine bilo 278.

²³ <http://www.sibensko-kninska.policija.hr/MainPu.aspx?id=14393>

Tablica 7 Prometne nesreće u gradu Šibeniku

PROMETNE NESREĆE	2008.	2009.	I-X mj 2010.
s poginulim osobama		2	
s ozlijeđenim osobama	129	95	69
s materijalnom štetom	156	165	140
UKUPNO	285	262	209
smrtno stradale osobe		2	
teško ozlijeđene osobe	44	31	20
lako ozlijeđene osobe	114	82	60
UKUPNO	158	115	80

Izvor: Policijska uprava Šibensko-kninska, studeni 2010.

Učestali prekršaji u prometu po članku 59. crveno svjetlo najčešći su na križanju Poljana i križanju kod Vinarije, te po članku 82. parkiranje na Obali, te u ulicama Ante Starčevića, Stjepana Radića i Kralja Zvonimira.

3.3.2. Sudovi

Sudovi su tijela državne vlasti koja sudbenu vlast obavljaju samostalno i neovisno u okviru djelokruga i nadležnosti određene zakonom. U Republici Hrvatskoj sudbenu vlast obavljaju redovni i specijalizirani sudovi.

Redovni sudovi su općinski sudovi, županijski sudovi i Vrhovni sud Republike Hrvatske. Specijalizirani sudovi su prekršajni sudovi, trgovački sudovi, Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske, Visoki trgovački sud Republike Hrvatske i Upravni sud Republike Hrvatske. Najviši sud u Republici Hrvatskoj je Vrhovni sud Republike Hrvatske. Specijalizirani sudovi su i upravni sudovi te Visoki upravni sud Republike Hrvatske.

Prekršajni i općinski sudovi ustanovljavaju se za područje jedne ili više općina, jednog ili više gradova ili dijela gradskog područja. Županijski i trgovački sudovi ustanovljavaju se za područje jedne ili više županija.

Prema Zakonu o područjima i sjedištima sudova iz prosinca 2010. godine potvrđuje se nadležnost za **Županijski sud u Šibeniku** za područje općinskih sudova u Šibeniku i Kninu, za **Općinski sud u Šibeniku** za područje općina: Bilice, Murter-Kornati, Tribunj, Primošten, Rogoznica, Pirovac, Tisno i gradova: Skradin, Vodice i Šibenik te za **Trgovački sud u Zadru** za područja Zadarske i Šibensko-kninske županije. **Upravni sud u Splitu** nadležan je za područja: Dubrovačko-neretvanske, Šibensko-kninske, Splitsko-dalmatinske i Zadarske županije.

Unutarnje ustrojstvo Županijskog suda u Šibeniku sastoji se od Kaznenog odjela i Građanskog odjela.

Unutarnje ustrojstvo Općinskog suda Šibenik sastoji se od Građanskog odijela, Kaznenog odjela i Zemljišno knjižnog odjela.

3.3.3. Zatvori i kaznionice

Uprava za zatvorski sustav je upravna organizacija u sastavu ministarstva, osnovana posebnim zakonom, koja obavlja upravne i stručne poslove u svezi s izvršavanjem kazne zatvora izrečene u kaznenom i prekršajnom postupku, kazne maloljetničkog zatvora, novčane kazne zamijenjene kaznom zatvora u kaznenom i prekršajnom postupku, mjere pritvora, uvjetne osude sa zaštitnim nadzorom i rada za opće dobro na slobodi, odgojne mjere upućivanja u odgojni zavod, provodi stručnu izobrazbu službenika zatvorskog sustava te obavlja unutarnji nadzor pravilnog, pravodobnog i zakonitog rada ustrojstvenih jedinica, službenika i namještenika Uprave.

Za obavljanje poslova Uprave za zatvorski sustav ustrojeni su:

- Središnji ured u Zagrebu,
- Kaznionice u Glini, Lepoglavi, Lipovici-Popovači, Požegi, Turopolju, Valturi i Zatvorska bolnica ,
- Zatvori u Bjelovaru, Dubrovniku, Gospiću, Karlovcu, Osijeku, Požegi, Puli, Rijeci, Sisku, Splitu, Šibeniku, Varaždinu, Zadru i Zagrebu ,
- Centar za izobrazbu²⁴.

Zatvori se prema složenosti, sadržaju i opsegu poslova razvrstavaju u tri kategorije i to:

I kategorija: Zatvor u Zagrebu;

II kategorija: Zatvor u Gospiću, Puli, **Šibeniku**, Osijeku, Rijeci, Splitu i Varaždinu;

III kategorija: Zatvor u Bjelovaru, Dubrovniku, Karlovcu, Požegi, Sisku i Zadru.

Za obavljanje poslova iz djelokruga zatvora ustrojavaju se sljedeći odjeli:

- Upravni odjel,
- Odjel osiguranja,
- Odjel tretmana,
- Odjel financijsko-knjigovodstvenih poslova
- Odjel zdravstvene zaštite.

3.3.4. Vatrogastvo

Vatrogasnu djelatnost obavljaju vatrogasne postrojbe, dobrovoljna vatrogasna društva i vatrogasne zajednice kao stručne i humanitarne organizacije koje ostvaruju prava na olakšice i povlastice, sukladno propisima. Vatrogasna postrojba može biti:

---

²⁴ <http://www.pravosudje.hr/default.asp?ru=226&sid=&akcija=&jezik=1>

1. javna vatrogasna postrojba koja se osniva za područje općine ili grada, dobrovoljna ili profesionalna,
2. postrojba dobrovoljnoga vatrogasnog društva,
3. profesionalna vatrogasna društva,
4. postrojba dobrovoljnoga vatrogasnog društva u gospodarstvu,
5. postrojba za brzo djelovanje (u daljnjem tekstu: intervencijska postrojba).

Vatrogasne postrojbe točke 1., 2. i 5. vatrogasnu djelatnost obavljaju kao javnu službu. Vatrogasne postrojbe iz točke 3. i 4., kada sudjeluju u vatrogasnoj intervenciji po zapovijedi glavnog ili županijskoga vatrogasnog zapovjednika, vatrogasnu djelatnost obavljaju kao javnu službu.

Vatrogasnu djelatnost na području Grada Šibenika obavljaju:

- Javna vatrogasna postrojba Šibenik,
- Dobrovoljno vatrogasno društvo Šibenik,
- Dobrovoljno vatrogasno društvo Zlarin,
- Dobrovoljno vatrogasno društvo Žirje,
- Dobrovoljno vatrogasno društvo Zaton,
- Dobrovoljno vatrogasno društvo Zablaće,
- Dobrovoljno vatrogasno društvo Perković,
- Dobrovoljno vatrogasno društvo Kaprije,
- Dobrovoljno vatrogasno društvo Grebaštica,
- Dobrovoljno vatrogasno društvo Brodarica-Krapanj,
- Intervencijska vatrogasna postrojba TLM- TVP Šibenik.

Grad ima pravo i obvezu skrbiti o potrebama i interesima građana na svom području za organiziranjem učinkovite vatrogasne službe.

Planom zaštite od požara utvrđuju se zadaće i područje djelovanja svih javnih vatrogasnih postrojbi i dobrovoljnih vatrogasnih društava, a posebno zadaće javnih vatrogasnih postrojbi i dobrovoljnih vatrogasnih društava koja imaju definirano područje odgovornosti. Područje djelovanja je dio teritorija lokalne samouprave na kojem djeluje jedna ili više javnih vatrogasnih postrojbi ili dobrovoljnih vatrogasnih društava, a područje odgovornosti je dio teritorija jedne odnosno teritorij jedne ili više jedinica lokalne samouprave na kojem odgovornost dolaska na mjesto intervencije u roku i na način propisan u Planu zaštite od požara imaju središnje postrojbe ili društva.

Javna vatrogasna postrojba grada Šibenika osnovana je 1999. godine i danas ima 55 zaposlenika. U Vatrogasnom operativnom centru zaposleno je šest djelatnika, koji raspoređeni u četiri smjene, obavljaju 24-satno dežurstvo. Javna vatrogasna postrojba grada Šibenika posjeduje Servis vatrogasnih aparata dok su za rad u Servisu dišnih aparata osposobljena su četiri djelatnika. Kako Javna vatrogasna postrojba grada Šibenika raspolaže značajnim voznim parkom, kao i raznom drugom tehničkom opremom, u sklopu Postrojbe opremljen je i Servis za održavanje vatrogasnih vozila i tehničke opreme. Javna vatrogasna postrojba grada Šibenika osnovala je, 2007. godine, ronilački tim koji sačinjava 11 osposobljenih i opremljenih vatrogasaca – ronioaca te 2006. godine poseban tim za spašavanje

s visina i iz dubine kojeg sačinjava 10 vatrogasaca koji su iste godine pohađali osnovnu obuku.

Javna vatrogasna postrojba Grada Šibenika u 2009. godini imala je ukupno 554 vatrogasne intervencije. Od ukupnog broja vatrogasnih intervencija 463 intervencije obavljene su na području Grada Šibenika dok je 91 vatrogasna intervencija obavljena na području susjednih Gradova i Općina. Pored navedenih intervencija Javna vatrogasna postrojba bila je angažirana i na obavljanju sljedećih poslova: PP osiguranja na sportskim, kulturnim i drugim javnim skupovima, pružanje tehničke pomoći kod radova na visini i druge tehničke pomoći, kontrolirano spaljivanje veće količine biljnog otpada, stručna usavršavanja za polaznike Pomorske i Tehničke škole iz Šibenika, edukacijski i promotivni posjeti dječjim vrtićima i školama, sudjelovanje s ronilačkom ekipom u ekološkim akcijama čišćenja podmorja.²⁵

U svom izvješću o radu za 2009. godinu zapovjednik JVP navodi da zgrada vatrogasnog doma, obzirom na lokaciju, prostorno ograničenje za smještaj vatrogasnih vozila i opreme te nedostatak prostora za obavljanje vatrogasnih vježbi, predstavlja otežavajuće uvijete za normalan rad JVP grada Šibenika te naglašava potrebu za nastavak započete inicijative oko izgradnje novog Vatrogasnog doma i preseljenja JVP grada Šibenika na prostor bivše vojarnje Bribirski knezovi.

3.4. *Ekonomski poslovi*

3.4.1. **Gospodarstvo**

3.4.1.1. **Obrtništvo, trgovačka društva i zadruga**

Obrt je samostalno i trajno obavljanje dopuštenih gospodarskih djelatnosti od strane fizičkih osoba sa svrhom postizanja dobiti koja se ostvaruje proizvodnjom, prometom ili pružanjem usluga na tržištu. Iznimno, obrt obavlja i pravna osoba koja obavlja jednu ili više djelatnosti, ako to ne čini na industrijski način. Prema izvještaju Udruženja obrtnika Šibenika na dan 28.02.2011. godine na području grada Šibenika registriran je 1.321 obrtnik.²⁶

Tablica 8 Obrtnici po djelatnostima sa sjedištem u Šibeniku na dan 28.02.2011.

Djelatnost	Šibenik
Proizvodno zanatstvo	110
Uslužno zanatstvo	432
Ugostiteljstvo i turizam	296
Trgovina	248
Prijevoz osoba i stvari	96

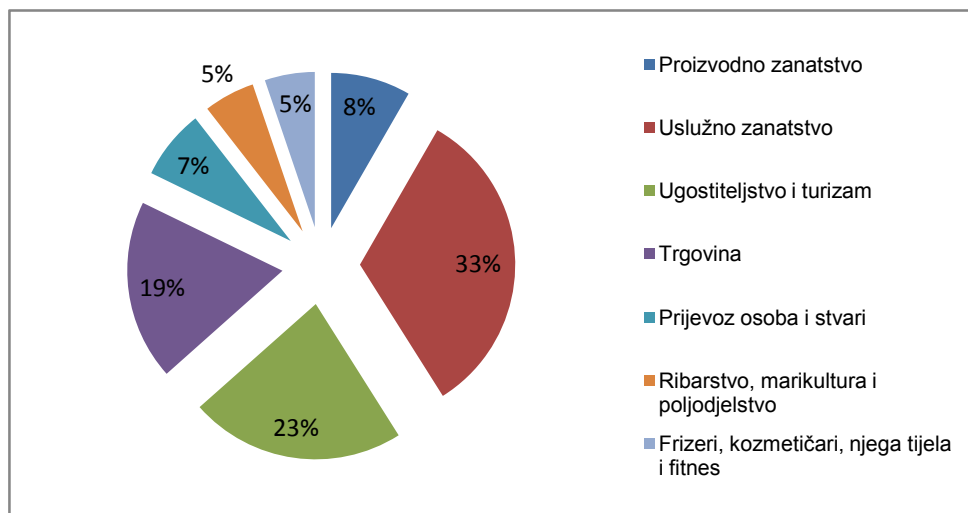
²⁵ http://jvp.kanocal.com/images/izvjesce_o_radu_za_2009.pdf

²⁶ Udruženje obrtnika Šibenik pokriva područje Šibenika, Skradina, Primoštena i Rogoznice, ukupan broj registriranih obrtnika na tom području je 1.649

Djelatnost	Šibenik
Ribarstvo, marikultura i poljodjelstvo	70
Frizeri, kozmetičari, njega tijela i fitness	69
Ukupno	1.321

Izvor: Središnji obrtni registar, Udruženje obrtnika Šibenik

Graf 11 Obrtnici po djelatnostima sa sjedištem u Šibeniku na dan 28.02.2011.

Izvor: Središnji obrtni registar, Udruženje obrtnika Šibenik 2011.

Od ukupnog broja obrtnika (1.321) njih 1.226 ili 92,81% rade cijelu godinu dok 95 ili 7,19% rade samo sezonski. Od ukupnog broja obrtnika (1.321) njih 824 ili 62,38% su muškarci, a 497 ili 37,62% žene. Stranci su vlasnici 15 obrta na području grada Šibenika.

Trgovačka društva

Podaci koji slijede izrađeni su na temelju financijskih izvještaja poduzetnika, obveznika poreza na dobit, a to su:

- Dionička društva,
- Društva s ograničenom odgovornošću,
- Javna trgovačka društva,
- Ustanove (domovi).

Tablica 9 Broj poduzetnika, prosječan broj zaposlenih kod poduzetnika, ukupni prihodi i ukupni rashodi prema veličini poduzeća u Gradu Šibeniku u razdoblju 2007. – 2009. godine

OPIS	GOSPODARSKI OBLICI PO VELIČINI, BROJ ZAPOSLENIKA, PRIHODA I RASHODA GRADA ŠIBENIKA U RAZDOBLJU 2007.-2009. GODINE											
	BROJ PODUZETNIKA		PROSJEČAN BROJ ZAPOSLENIH		UKUPNI PRIHODI			UKUPNI RASHODI				
	2007.	2008.	2009.	2007.	2008.	2009.	2007.	2008.	2009.	2007.	2008.	2009.
MALA PODUZEĆA	750	805	816	2.931	3.398	4.732	1.533.787.248	1.635.541.596	2.409.479.302	1.504.834.026	1.600.677.378	2.659.711.790
SREDNJA PODUZEĆA	14	11	10	1.579	1.254	989	686.396.671	662.151.322	491.483.875	693.417.931	662.289.127	504.636.955
VELIKA PODUZEĆA	3	3	3	2.279	2.230	709	1.271.814.349	1.614.788.496	269.123.268	742.983.698	1.669.598.583	290.898.557
UKUPNO	767	819	829	6.789	6.882	6.430	3.491.998.268	3.912.481.414	3.170.086.445	2.941.235.655	3.932.565.088	3.455.247.302

Izvor: FINA; Obrada HGK-ŽK Šibenik

Mala poduzeća u razdoblju od 2007.-2009. godine jedina imaju trend rasta i po broju poduzeće i po broju zaposlenih u poduzećima. Broj malih poduzeća raste 7% u 2008. odnosno 1% u 2009. godini u odnosu na prethodnu godinu. Broj zaposlenih u istim razdobljima raste 16% odnosno 39%. Ukupni prihodi malih poduzeća raste 7% u 2008. odnosno 47% u 2009. godini u odnosu na prethodnu. Ukupni rashodi u istom periodu rastu 6% odnosno 66%.

Broj srednjih poduzeća kao i broj zaposlenih u njima ima trend pada u navedenom razdoblju sukladno tome padaju njihovi prihodi i rashodi.

Broj velikih poduzeća je konstantan (3) u navedenom razdoblju ali bilježi dramatičan pad u broju zaposlenih u 2009. godini i to 68%, dok prihodi i rashodi u velikim poduzećima padaju za 83%. Podaci u 2009. godini su značajno izmijenjeni jer se TLM d.d. više ne vodi u evidencijama FINA-e u kategoriji velikih poduzeća.

Tablica 10 Prosječan broj zaposlenih po djelatnostima u razdoblju 2007. - 2009. godine u gradu Šibeniku

DJELATNOSTI (NKD-2007.)	2007.		2008.		2009.	
	Prosječan broj zaposlenih	%	Prosječan broj zaposlenih	%	Prosječan broj zaposlenih	%
A) Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	26	0,4	35	0,5	45	0,7
B) Rudarstvo i vađenje	0	0	0	0	0	0
C) Prerađivačka industrija	2.820	41,5	2.633	38,3	1.849	28,8
D) Opskrba elek. energijom, plinom, parom i klimatizacija	0	0	2	0	3	0
E) Opskrba vodom, uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	421	6,2	430	6,2	436	6,8
F) Građevinarstvo	580	8,5	715	10,4	688	10,7
G) Trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila i motocikala	754	11,1	942	13,7	869	13,5
H) Prijevoz i skladištenje	572	8,4	372	5,4	369	5,7
I) Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	792	11,7	846	12,3	824	12,8
J) Informacije i komunikacije	74	1,1	93	1,4	94	1,5
L) Poslovanje nekretninama	43	0,6	57	0,8	435	6,8
M) Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	294	4,3	333	4,8	376	5,8
N) Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	191	2,8	156	2,3	163	2,5
P) Obrazovanje	93	1,4	109	1,6	104	1,6
Q) Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	33	0,5	34	0,5	34	0,5
R) Umjetnost, zabava i rekreacija	40	0,6	63	0,9	72	1,1
S) Ostale uslužne djelatnosti	56	0,8	62	0,9	69	1,1
UKUPNO	6.789	100	6.882	100	6.430	100

Izvor: FINA; Obrada HGK-ŽK Šibenik

Najveći broj registriranih zaposlenika bilježe djelatnosti iz područja prerađivačke industrije, s tim da se u analiziranom razdoblju uočava negativan trend odnosno smanjenje udjela u strukturi zaposlenih. Udio zaposlenika iznosio je 42%, kako bi u 2009. godini pao na samo 29%. Sljedeće dvije najvažnije djelatnosti u kontekstu broja zaposlenih su trgovina i pružanje smještaja te priprema i usluživanje hrane, bilježe blagi porast u ukupnom udjelu zaposlenih.

Tablica 11 Najveći poduzetnici Grada Šibenika u 2007. i 2008. godini prema veličini ukupnog prihoda u kn

Najveći poduzetnici prema veličini ukupnog prihoda			
Redni br.	Naziv poduzeća	2007.	2008.
1.	TVORNICA LAKIH METALA-TLM D.D.	972.592.362	1.316.218.729
2.	SOLARIS D.D.	179.448.745	190.320.209
3.	ZM -VIKOM D.O.O.	101.576.829	155.617.121
4.	NCP-REMONTNO BRODOGRADILIŠTE ŠIBENIK D.O.O.	119.773.242	108.312.458
5.	RAN D.O.O.	102.074.428	99.594.523

Najveći poduzetnik po veličini prihoda u 2007. i 2008. godini u Gradu Šibeniku je Tvornica lakih metala – TLM D.D.

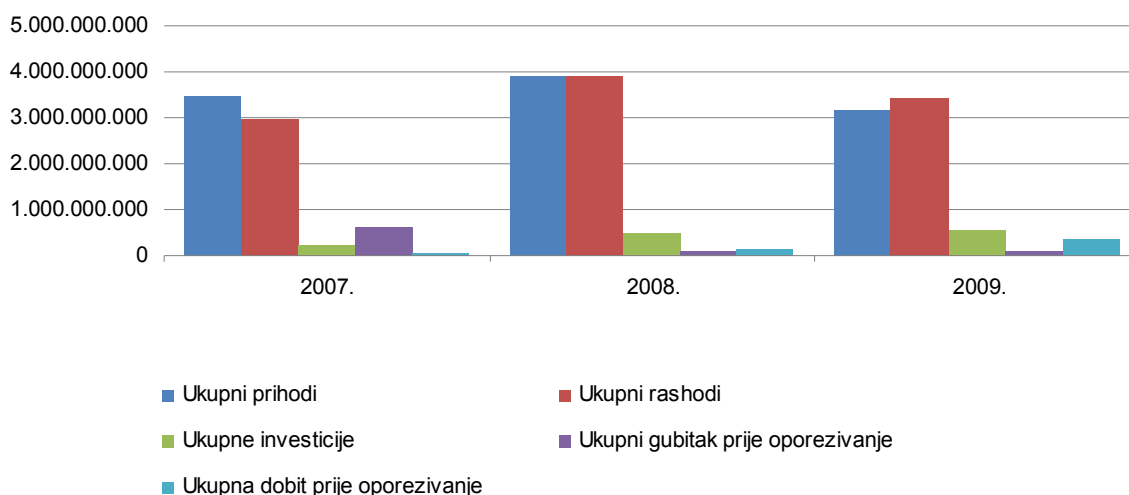
Tablica 12 Najveći poduzetnici Grada Šibenika u 2009. godini prema veličini ukupnog prihoda u kn

Redni br.	Naziv poduzeća	2009.
1.	TLM-TVP D.O.O.	741.766.667
2.	SOLARIS D.D.	179.902.979
3.	NCP-REMONTNO BRODOGRADILIŠTE ŠIBENIK D.O.O.	89.053.359
4.	TLM-TPP D.O.O.	83.213.336
5.	RAN D.O.O.	74.647.795

Izvor: FINA; Obrada HGK-ŽK Šibenik

Razdvajanjem TLM-a, TLM-TVP d.o.o. i dalje drži poziciju najvećeg poduzetnika dok TLM-TPP d.o.o. zauzima četvrtu poziciju. Prvih pet velikih poduzetnika bilježe pad prihoda u 2009. godini.

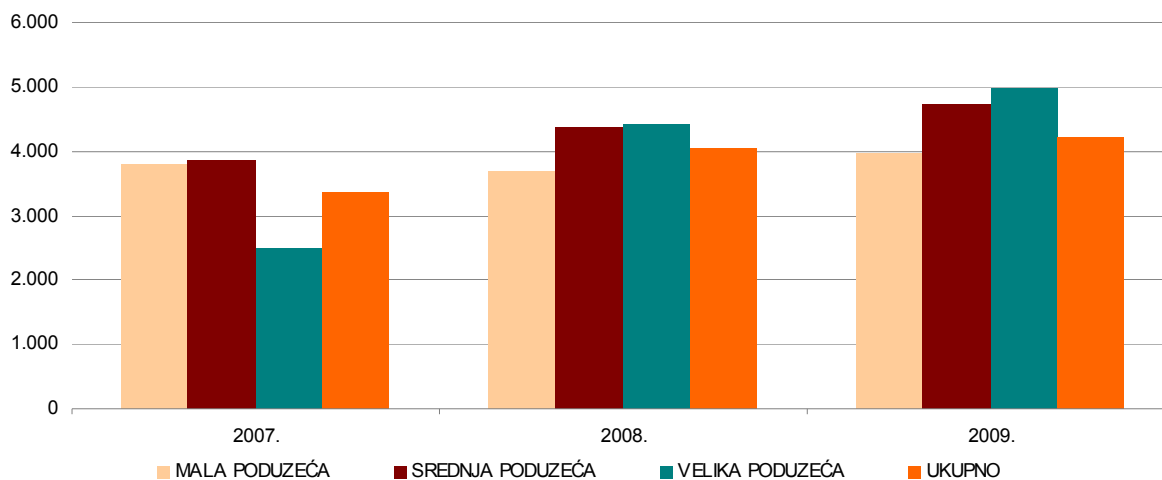
Graf 12 Ostvarena razina prihoda, rashoda, investicija, dobiti i gubitka prije oporezivanja u gradu Šibeniku za razdoblje 2007.-2009. godina, u kn.

Izvor: FINA; Obrada HGK-ŽK Šibenik, obrada: MICRO projekt

U gradu Šibeniku najveći ukupni prihodi i rashodi ostvareni su u 2008. godini, kada je njihov iznos dosegao 3,9 milijardi kuna, a najveći udio imala su mala i velika poduzeća. Najveći prihodi u 2009. godini u gradu Šibeniku ostvarili su se u djelatnostima prerađivačke industrije (41%), trgovine na veliko i malo; popravak motornih vozila i motocikala (19%), građevinarstvu (11%) i djelatnosti pružanja smještaja i pripreme i usluživanja hrane (9%) te čine 80% ukupnih prihoda. Najveće rashode u 2009. godine u gradu Šibeniku, odnosno 80% od ukupnih rashoda, ostvarile su sljedeće djelatnosti: prerađivačka industrija (43%), trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila i motocikala (18%), građevinarstvo (10%) i djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (9%).

Graf 13 Prosječna mjesečna neto plaća u gradu Šibeniku u razdoblju 2007. – 2009. Godine, u kn

Izvor: FINA; Obrada HGK-ŽK Šibenik, Izrada MICRO projekt

Prosječna isplaćena neto plaća u razdoblju 2007.-2009. godine po veličini poduzeća prikazana je na Grafu 4. Naime, u Šibeniku prosječno isplaćena mjesečna plaća za 2009. godinu, u odnosu na prosječno isplaćenu plaću u Republici Hrvatskoj, manja je za 21%, no u odnosu na prethodne godine veća je za 4%. Najniža plaća u 2007., bila je isplaćena u velikim poduzećima, dok je najmanja u 2009. godini bila isplaćena u malim poduzećima i iznosila je samo 3.964 kune. Iznadprosječne mjesečne plaće u 2007. isplaćene su u djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi, i to u iznosu od 8.755 kuna, dok su u 2008. i 2009. godini bile isplaćene u djelatnosti električne energije, plina, pare i klimatizacije i to 10.565 odnosno 9.231 kn. Najniža plaća za cijelo analizirano razdoblje isplaćena je u djelatnosti obrazovanja te je iznosila 2.883 kuna u 2009. godini.

Zadruga

Prema podacima iz sudskog registra, na području grada Šibenika postoji 20 aktivnih zadruga, od kojih je 9 registrirano u Hrvatskom savezu zadruga. Najveći broj zadruga registrirano je u poljoprivrednom sektoru, nakon čega slijede zadruge branitelja, školjkara, zanata i obrta, koje su osnovane u skladu sa Zakonom o zadrugama²⁷.

3.4.1.2. Poljoprivreda

Ukupan broj poljoprivrednih kućanstva u gradu Šibeniku je 2.654. U posjedu ovih kućanstava nalazi se 1.968 ha zemljišta, od čega se na ukupno korišteno poljoprivredno zemljište odnosi 1.021 ha, a što čini 9,4% od ukupnog korištenog poljoprivrednog zemljišta Šibensko – kninske županije. Najveći udio (odnosno 73%) u iskorištenom poljoprivrednom

²⁷ Narodne novine, broj 36/98, 67/01, 12/02

zemljištu imaju voćnjaci (477 ha zasađeni na 24% ukupne površine Šibensko-kninske županije) i vinogradi (268,86 ha zasađeni na 24% ukupne površine Županije). Ukupni broj parcela korištenog poljoprivrednog zemljišta u gradu Šibenika je 11.872. Na sljedećoj tablici prikazana je detaljna struktura poljoprivrednog zemljišta u hektarima za Županiju i grad Šibenik.

Tablica 13 Struktura poljoprivrednog zemljišta u ha

Opis	Šibensko-kninska županija	Šibenika	Udio grada Šibenika u Županiji
Ukupno korišteno poljoprivredno zemljište	10.820,62	1.020,75	9%
Oranice i vrtove	1.257,92	32,1	3%
Povrtnjaci	130,96	24,65	19%
Livade	2.185,66	63,78	3%
Pašnjaci	4.121,77	152,99	4%
Voćnjaci	1.991,31	477,4	24%
od toga plantaži	41,81	8,18	20%
Vinogradi	1.130,23	268,86	24%
od toga plantaži	52,82	1,12	2%
Rasadnici	2,77	0,97	35%
Ukupno ostalo zemljište	8.502,57	946,91	11%
od toga neobrađivano poljoprivredno zemljište	4.498,34	463,61	10%
od toga šumsko zemljište	3.138,20	291,08	9%

Izvor: DZS, Popis poljoprivrede 2003. Godine, obrada MICRO projekt

Daljnja analiza poljoprivrede pokazuje da su na području grada Šibenika najčešće zasađena stabla rodnih maslina. Ukupni broj rodnih stabala maslina je 67.952 ili 22% od ukupnog broja u Županiji. 82% poljoprivrednih kućanstava bavi se maslinarstvom dok jedna polovina poljoprivrednih kućanstava uzgaja smokve (6.917 rodnih stabala). Nakon ovih kultura slijede bademi koje uzgaja 40% kućanstava (7.770 rodnih stabala) dok 1/3 kućanstava uzgaja trešnje (2.234 stabala), višnje (2.995 stabala) i orahe (1.809 stabala). Broj evidentirani trsovi u vinogradarstvu sposobni za rod iznosi 1.630. Značajno je još spomenuti i kruške (228 stabala), šljive (535 stabala), jabuke (415 stabala), nektarine i breskve (608 stabala), lješnjake (18 stabala), citruse (576 stabala) i marelicu (242 stabala).

Udio poljoprivrednih kućanstava koja imaju goveda u ukupnom broju kućanstava Šibenika iznosi samo 4%. U većini slučajeva radi se o samo jednom ili eventualno dva goveda. Udio kućanstava koja posjeduju svinje iznosi 13% i u najvećem broju slučajeva radi se o najviše do 3 svinje.

Tablica 14 Broj članova u poljoprivrednim kućanstvima

Broj članova kućanstva, ukupno	do 25 godina	25 – 34	35 – 44	45 – 54	55 – 64	više od 64 godine
8.551	2.078	842	1.033	1.352	1.184	2.062

Izvor: DZS, Popis poljoprivrede 2003. Godine, obrada MICRO projekt

Jedna četvrtina članova u poljoprivrednim kućanstvima mlađa je od 25 godina, jedna četvrtina je starija od 25 godina, dok se preostale dvije četvrtine ubrajaju u skupinu između 26 i 64 godine.

Dopunske djelatnosti poljoprivrednih gospodarstva najčešće su turizam i prerada poljoprivrednih proizvoda.

3.4.1.3. Ribarstvo i školjkarstvo

Na području grada Šibenika prema Odluci o popisu iskrcajnih mjesta za ribarska plovila koja obavljaju gospodarski ribolov na moru (NN 64/09 i ispravak 66/09) postoje dva iskrcajna mjesta za plovila preko 15 metara i to: Šibenik – Martinska i Šibenik – Gat sv. Petra, i osam iskrcajnih mjesta za plovila ispod 15 metara i to: Krapanj, Žirje, Kaprije, Zablacé, Brodarica, Raslina, Prvić Luka i Zaton.

U registru farmi riba i školjkaša Ministarstva poljoprivrede ribarstva i ruralnog razvoja s područja grada Šibenika registrirane su sljedeće farme:

- Registar farmi morske ribe - dva uzgajališta za prehranu ljudi, vrsta farme kavezni uzgoj,
- Registar živih školjkaša – trideset uzgajališta za prehranu ljudi, vrsta farme otvoreni tip uzgajališta.

U upisniku objekata Ministarstva poljoprivrede ribarstva i ruralnog razvoja s područja grada Šibenika registrirani su sljedeći objekti:

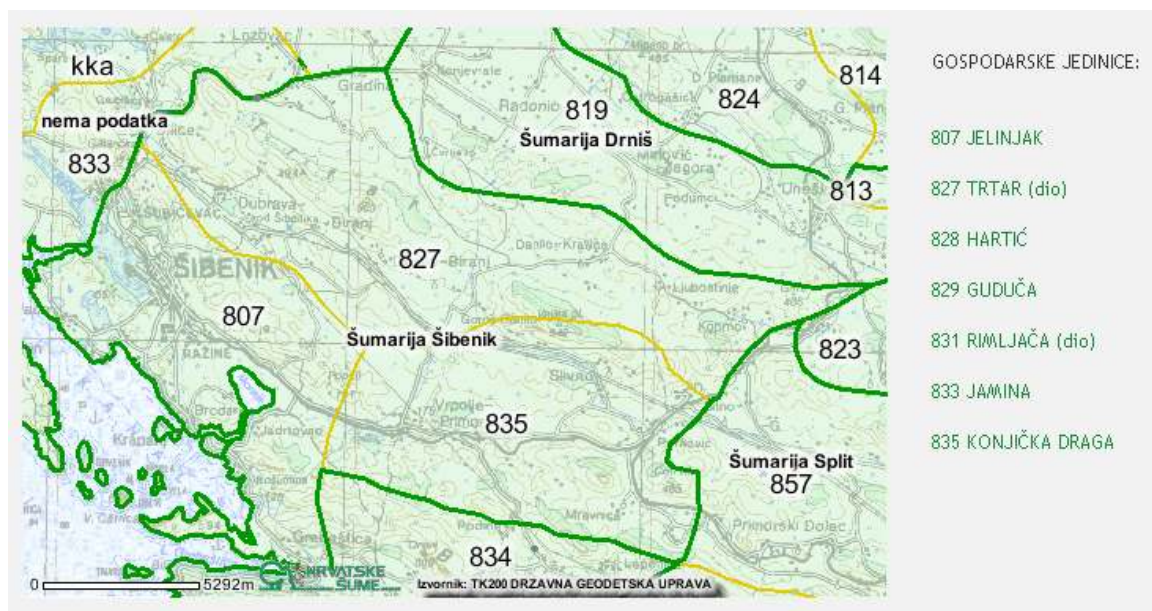
- Dva su registrirana objekta - otpremna centra za žive školjkaše,
- Jedan pogon za svježe riblje proizvode te
- Jedan pogon za preradu/proizvodnju ribe.

Predstavnici školjkara su na radnim skupinama kao najveći prepreku daljnjem razvoju školjkarstva naveli upravo nepostojanje ovakvog centra. Uzgajivači školjaka su od 2002. godine organizirani kroz zadrugu Šibenska dagnja.

3.4.1.4. Šumarstvo

Šumarija Šibenik dio je Uprave šuma Podružnice Split. Upravlja sa sedam gospodarskih jedinica kako je navedeno u nastavku. Ukupna površina gospodarskih jedinica iznosi 32.677,10 ha, dok ukupna obrasla površina iznosi 28.006,40 ha.

Slika 14 Gospodarske jedinice Šumarije Šibenik

Izvor: <http://javni-podaci.hr/sumarija.asp?id=OO>

Tablica 15 Gospodarske jedinice osnovne značajke

rb	osnovni podaci	Jelinjak		Trtar		Hartić		Guduća	
		m ³	ha	m ³	ha	m ³	ha	m ³	ha
1	ukupna površina		2.079,72	-	7.139,50		5.201,26		6.139,92
2	obrasla površina		1.147,35	-	5.792,52		5.176,79		6.012,19
3	ukupna drvena zaliha	31.902,00		8.294,00	-	13.251,00		14.243,00	
4	tečajni godišnji prirast	719,00		323,00	-	374,00		176,00	

rb	osnovni podaci	Rimljača		Jamina		Konjička Draga	
		m ³	ha	m ³	ha	m ³	ha
1	ukupna površina		5.934,35		2.125,65		4.056,70
2	obrasla površina		4.699,76		1.505,20		3.672,59
3	ukupna drvena zaliha	42.284,00		6.740,00		24.681,00	
4	tečajni godišnji prirast	963,00		190,00		731,00	

3.4.1.5. Turizam

Zahvaljujući svojoj bogatoj kulturno-povijesnoj baštini, Šibenik ima sve elemente za razvoj kulturnog turizma (Katedrala pod UNESCO zaštitom, 24 crkve, 7 samostana, muzeji galerije i sl.). Paralelno s tim u usponu je razvitak manifestacijskog turizma, budući da ima mnoštvo manifestacija kojima se definira identitet povijest, kultura i običaji Šibenika (Međunarodni festival djeteta, Dalmatinska šansona, Klapske večeri, Orguljaška škola, Srednjovjekovni sajam i sl.), potencira razvitak kulturnog turizma. Značajne kulturno povijesne znamenitosti grada Šibenika koje stranim i domaćim turistima mogu biti ponuđeni kao turistička atrakcija su: Katedrala sv. Jakova, Tvrđave (sv. Mihovil, sv. Nikola, sv. Ivan, Barone), Srednjovjekovni samostanski vrt, Muzej sv. Barbare, Benediktinski samostan sv. Luce, Crkva sv. Ivana krstitelja, sv. Lovre, Galerija Krševan, Gradska Vijećnica, Trg 4 bunara i Uličica Jurja

Dalmatinca s Crkvicom sv. Grgura, Muzej Grada Šibenika, Crkva sv. Frane sa samostanom, kao i brojni samostani, palače, itd.

Nesumnjivu posebnost hrvatske kulture i svojevrsni zaštitni znak Šibenika preko 50 godina predstavlja Međunarodni dječji festival, u svijetu jedinstvena i afirmirana hrvatska kulturna manifestacija. Festival je prvi put održan 1958. godine, kao realizacija inicijative i angažmana nekolicine zaljubljenika u umjetnost za djecu, ali se ubrzo prometnuo u veliki i složeni festivalski mehanizam od međunarodnog značaja. Utemeljena na tri nerazdružive komponente: djetetu, festivalskim zbivanjima i gradu, ta je multimedijalna kulturna manifestacija svojevrsna smotra onog najboljeg u stvaralaštvu za djecu i dječjeg stvaralaštva. Temeljno mu je kulturološko i pedagoško opravdanje unapređivanje estetskog odgoja djece i mladeži, te razvijanje svih umjetničkih oblika dječje kreativnosti. To je Festival ostvarivao, prvenstveno njegujući tri osnovna sadržaja; održavanje godišnje smotre odabranih ansambala iz Hrvatske i inozemstva; radionički program kao oblik neposrednog uključivanja djece u stvaralački izraz i organiziranje simpozija u svezi s kreativnošću i umjetnošću, te drugih pitanja od važnosti za odgoj djece.²⁸

Dalmatinska šansona šibenski je festival prepoznatljiv i šire i to po mnogo čemu, a ponajprije po samoj kvaliteti kako u organizacijskom tako i umjetničkom pogledu. Predanim i ozbiljnim radom, birajući najbolje hrvatske izvođače i autore stihova i glazbe, zauzeo je mjesto među vodećim hrvatskim kulturno glazbenim festivalima. Dokaz tome je proglašenje najboljim kulturnim događajem grada Šibenika 1998. i 1999. godine, kao i osvajanje prestižne diskografske nagrade PORIN za najbolji festivalski album za 3. Večeri dalmatinske šansone 2000., 6. Večeri dalmatinske šansone 2003., te je za istu kategoriju nominiran i za 2004. godinu. Jedna od posebnih značajki festivala jest i to da se sve skladbe izvode uživo bilo uz festivalski orkestar ili uz pratnju klapa ili ansambala, kao i uz mogućnost samostalnog nastupa izvođača uz gitarsku ili klavirsku pratnju.²⁹

Srednjovjekovni sajam njeguje etno običaje. Sve više se razvija i ruralni turizam zahvaljujući brojnim seoskim domaćinstvima i gospodarstvima kako u šibenskom zaleđu, tako i na otocima. Vrijedi istaći Agroturizam Kalpić, Vukovića dvori, Vidrovača i Seosko domaćinstvo Čogelja.

Osim navedenih kulturnih znamenitosti, turisti mogu posjetiti nacionalni park Krka, Nacionalni park Kornati, Otoci, (brojni lokaliteti koji nisu dio grada, već Županije)

Na području Grada Šibenika postoje uređene biciklističke staze na Žirju, u Zatonu, Raslini, te na pojedinim lokalitetima koji nisu isključivo biciklističke staze, već planinarski putevi.

Nautički turizam je jedan od većih potencijala ovog područja. Na području grada značajno je spomenuti Marinu Solaris, te Marinu Mandalina u sklopu NCP Grupe i Dogus Grupe, koji u planu ima proširenje postojećih kapaciteta za mega jahte. Značajne kapitalne investicije su i

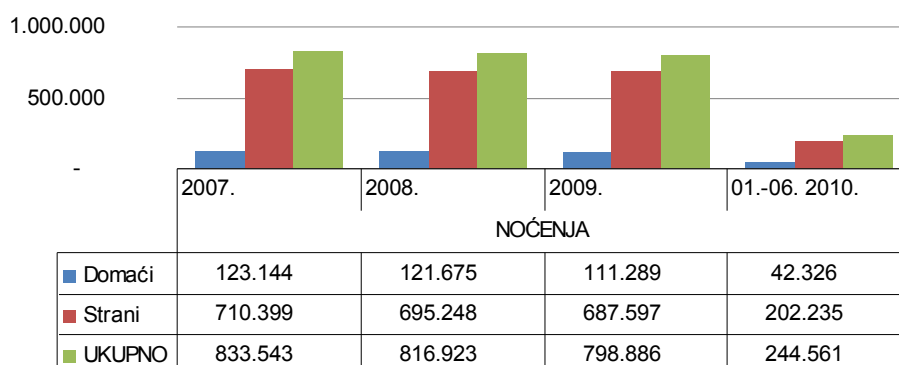
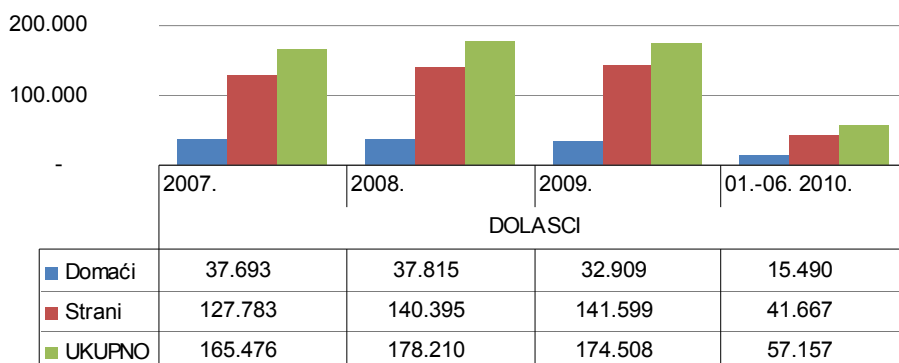
²⁸ <http://www.mdf-sibenik.com/sto.asp>

²⁹ http://www.sansona-sibenik.com/o_festivalu.asp

Marina za mega jahte u Mandalini koja je planirana kao kompleks hotela visoke kategorije. Ukupni broj vezova u lukama nautičkog turizma u analiziranom periodu je nepromijenjen i iznosi 655 vezova.

Prema raspoloživim podacima iz Turističke zajednice grada Šibenika za analizirano razdoblje, u 2009. godine broj dolazaka domaćih turista ima negativan trend. Najveći broj dolaska domaćih turista ostvaren je u 2008. godini kad je grad evidentirao 37.815 domaćih turista ili 21% od ukupnog broj evidentiranih dolazaka. Broj dolazaka stranih turista u analiziranom razdoblju bilježi rast, dosežući 141.599 stranih turista odnosno 81% od ukupnog broja dolazaka u grad u 2009. godini. Najveći broj dolaska stranih turista ostvaruju Nijemci (15% od ukupnog broja evidentiranih dolazaka), Talijani (7%), Slovenci (8%) i Česi (7%). Bitno je istaći značajno povećanje broja dolazaka Poljaka u 2009. godini.

Graf 14 Dolasci i noćenja u gradu Šibeniku

Izvor: Turistička zajednica Grada Šibenika, obrada MICRO projekt d.o.o.

Broj noćenja stranih i domaćih turista u gradu Šibeniku u razdoblju 2007.-2010. godine bilježi blagi negativni trend. U prosjeku, udio stranih turista u ukupnom broju evidentiranih noćenja iznosi 85% dok na domaće goste otpada preostalih 15%. Rekordna godina po broju noćenja bila je 2007. godina, s 833.543 noćenja.

Analiza strukture stranih turista pokazuje da su i dalje u prosjeku najčešći strani gosti Nijemci (prosjek 16%) no njihov broj se iz godine u godinu smanjuje. Za razliku od Nijemaca, broj čeških turista (prosjek 9%) konstantno se povećava te je u 2010. godina njihov udio u strukturi stranih gostiju bio rekordan i iznosio je 11%. Nakon njih slijede Slovenci (9%), Slovaci (6%) i Talijani (6%).

Tablica 16 Struktura smještajnih kapaciteta na području grada Šibenika

VRSTE OBJEKATA	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.
Hoteli	2.800	2.800	2.800	2.848	2.848	2.878
Turistička naselja	150	150	150	150	150	150
Kampovi	2.300	2.200	2.200	2.200	2.200	2.200
Sobe, privatni apartmani	2.270	2.178	2.245	2.700	2.866	3.187
Sobe za iznajmljivanje	670	470	450	560	680	680
Hostel	0	0	0	0	0	50
UKUPNO	8.190	7.798	7.845	8.458	8.744	9.145

Izvor: Turistička zajednica Grada Šibenika, obrada MICRO projekt d.o.o.

Ukupni broj smještajnih kapaciteta u zadnjih pet godina bilježi pozitivni trend, te je u 2010. godini evidentirano ukupno 9.145 smještajnih kapaciteta, od kojih 35% otpada na privatni smještaj, 31% na hotele i 24% na kampove. Na ostale smještajne kapacitete otpada 10%.

3.4.1.6. Industrija – proizvodnja i prerada i vanjskotrgovinska razmjena

Prema podacima HGK, sektor industrije objedinjuje 18 industrijskih grana prerađivačke industrije. Proizvodnja metala i proizvoda od metala imaju dugu tradiciju u Republici Hrvatskoj, a osobito u Šibeniku, budući da je proizvodnja aluminija u gradu započela davne 1937. godine. Šibensko kninska županija, do 90-tih godina prošlog stoljeća, imala je najveći stupanj industrijalizacije u usporedbi s ostalim županijama.

U zadnjih dvadesetak godina nastupio je preokret kako u industriji tako i ukupnom gospodarstvu. Započet je proces osnivanja novih poduzeća i to najčešće u djelatnostima trgovine, turizama i prometa koja uglavnom ne zapošljavaju jednak broj zaposlenika kao i industrije koje su ranije imale glavni primat. Ovaj negativni trend industrijske proizvodnje rezultirao je zatvaranjem Tvornice elektroda i ferolegura i elektrolize aluminija u TLM-u, a ostatak prerađivačkih kapaciteta u TLM-u nakon privatizacije radi sa smanjenim kapacitetom od 30-50%.

Vanjskotrgovinska razmjena u razdoblju 2007. – 01.06.2010. godine u gradu Šibeniku prati trend Republike Hrvatske i Šibensko-kninske županije. S izuzetkom 2009. godine, kada je svjetska ekonomska kriza imala presudan utjecaj, vanjsko-trgovinska razmjena bilježi blagi rast. Udio grada Šibenika u ukupnom izvozu Šibensko kninske županije u analiziranom

razdoblju također je u blagom rastu te je u 2009.godini dosegao udio u ukupnom izvozu od 86%, dok je u ukupnom uvozu udio grada Šibenika iznosio 80%.

Tablica 17 Vanjskotrgovinska razmjena

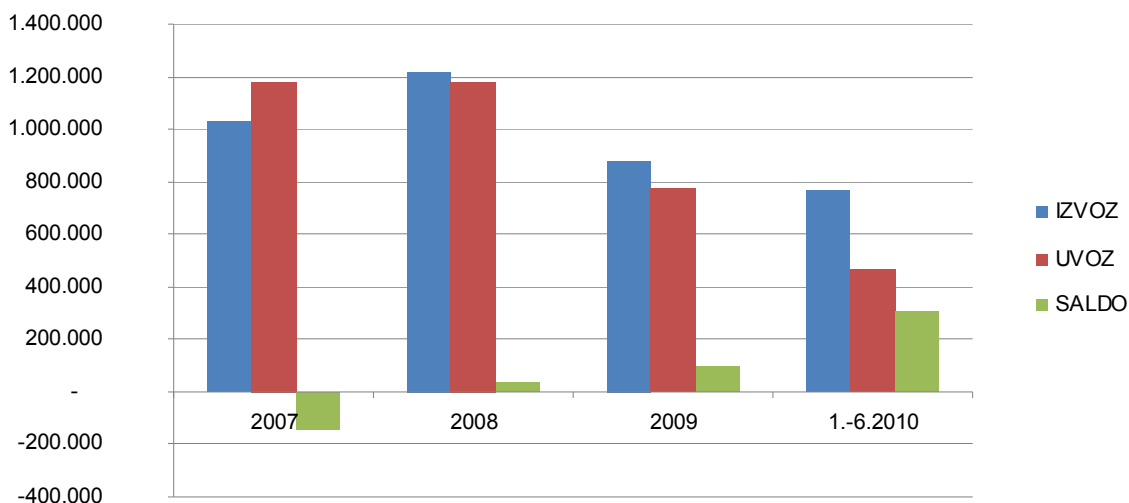
U 000 kn

	IZVOZ			
	2007.	2008.	2009.	1.-6.2010.
Republika Hrvatska	66.043.374	69.204.821	55.272.198	30.576.216
Šibensko kninska županija	1.270.424	1.432.526	1.021.196	564.874
Grad Šibenik	1.033.399	1.220.708	877.032	768.459
	UVOZ			
	2007.	2008.	2009.	1.-6.2010.
Republika Hrvatska	138.159.436	150.354.031	111.751.098	52.206.112
Šibensko kninska županija	1.487.271	1.534.809	977.692	821.561
Grad Šibenik	1.178.679	1.185.132	776.954	462.660
	Trgovinska bilanca u '000 kn			
	2007.	2008.	2009.	1.-6.2010.
Republika Hrvatska	- 72.116.062	- 81.149.210	- 56.478.900	- 21.629.896
Šibensko kninska županija	- 216.847	- 102.283	43.504	- 256.686
Grad Šibenik	- 145.280	35.576	100.078	305.799

Izvor: DZS, obrada HGK i MICRO projekt d.o.o.

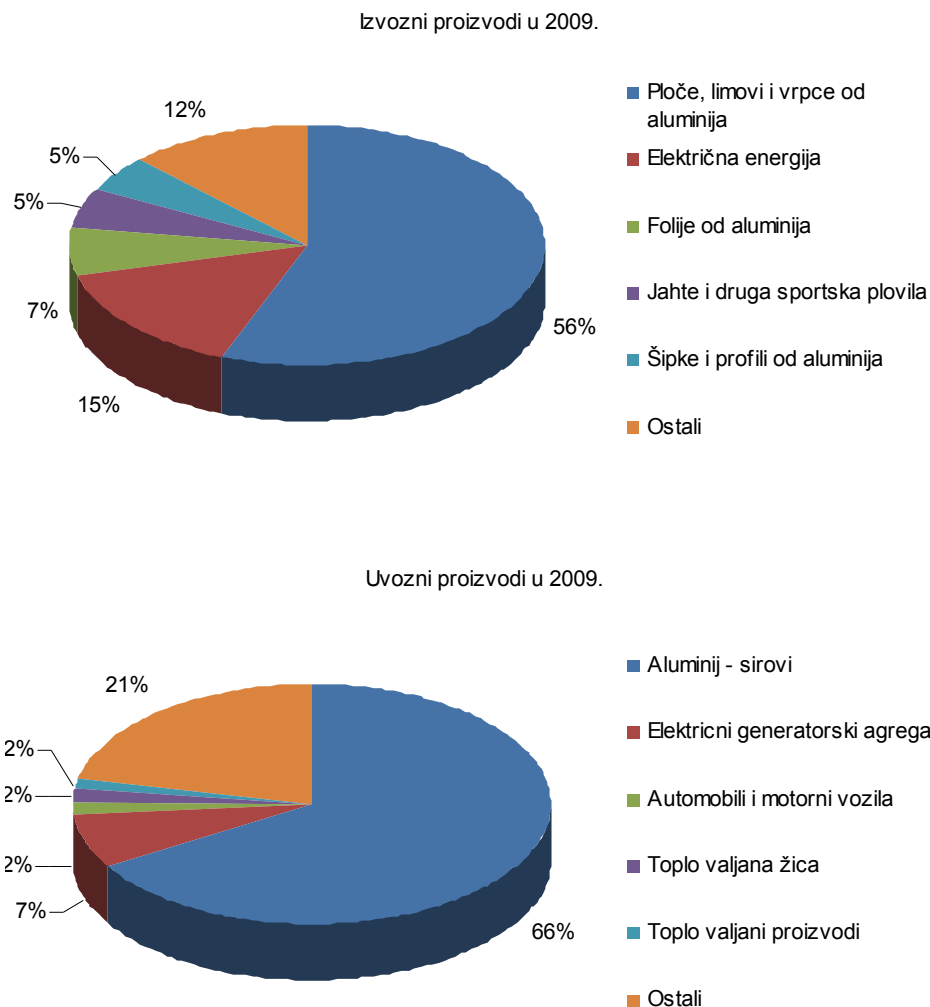
Za razliku od Republike Hrvatske i Šibensko kninske županije, koje imaju trgovinski deficit u ukupnoj robnoj razmjeni, grad Šibenik nakon deficita od 145 milijuna kuna u 2007. godini, u narednom razdoblju ostvaruje trgovinski suficit. Ukupni suficit u 2009. godini dosegao je 100 milijuna kuna, s pretpostavkom da isti, na kraju 2010. godine, ne bi smio biti manji.

Graf 15 Robna razmjena grada Šibenika u '000 kn

Izvor: Državni zavod za statistiku, obrada MICRO projekt d.o.o.

Graf 16 Izvozni i uvozni proizvodi u 2009. godini

Izvor: Državni zavod za statistiku, obrada MICRO projekt d.o.o.

U ukupnoj izveznoj vrijednosti, koja u 2009. godini, iznosi 871 milijarde kune, pet najznačajnijih izvoznih proizvoda učestvuju s 88%. Vodeći izvozni proizvodi su: ploče, limovi i vrpce od aluminija, čiji je udio u ukupnoj izveznoj vrijednosti 56%, nakon kojih slijede električna energija (15%), folije od aluminija (7%), jahte i druga plovila za sport (5%), šipke i profili od aluminija (5%) i ostali proizvodi s 12%.

Pet najznačajnijih uvoznih proizvoda u 2009. godini, s udjelom od 78% u ukupnoj uveznoj vrijednosti i iznosom od 777 milijuna kuna su: aluminij (66% u ukupnom uvozu), električni generatorski agregati (7%), automobili (2%), toplo valjana žica (2%), toplo valjani plosnati proizvodi (1%) i ostali proizvodi (22%).

Analiza vanjskotrgovinske razmjene po proizvodu pokazuje da se u 2009. godini, po prvi put pojavljuju jahte i druga sportska plovila kao izvozni proizvodi. S ukupnom izveznom vrijednošću od 46,5 milijuna kuna u 2009. godini, ovaj izvozni proizvod je u prvom tromjesečju 2010. godine uspio povećati svoju izveznu vrijednost za 6 puta. Za razliku od

jahti i drugih sportskih plovila, izvozna vrijednost ploča, limova i vrpce od aluminijske od 712,7 milijuna kuna u 2007. godini pala je na 485,9 milijuna kuna u 2009. godini. Sličan negativan trend bilježe svi ostali proizvodi od aluminijske. Istovremeno, na strani uvoza evidentiran je negativni trend za sirovi aluminij. U 2007. godini uvezeno je sirovog aluminijske za 891 milijun kuna dok je u 2009. uvozna vrijednost pala na 516,7 milijuna kuna.

Najznačajnije izvozne destinacije grada Šibenika u analiziranom razdoblju 2007.-01.06.2010. godina su Italija, Njemačka, Austrija, BIH, Velika Britanija i Francuska. Ovdje je potrebno posebno istaći Italiju budući da na nju otpada cca ½ ukupnog izvoza grada Šibenika. **Vodeće zemlje u uvozu** grada Šibenika za analizirano razdoblje 2007.-2010. godine su BIH, s ukupnim udjelom od jedne polovine u ukupnoj uvoznoj vrijednosti, nakon koje slijede Italija i Njemačka.

Najveće tvrtke izvoznici Grada Šibenika u 2009. i prvoj polovici 2010. godine, izlistane u prvih 10 izvoznih tvrtki za 2009. i prvu polovinu 2010. godine, su:

- Dinamik 3 d.o.o. , čija je djelatnost trgovina i usluge,
- ZM – VIKOM d.o.o. čija je djelatnost proizvodnja metalnih konstrukcija i montaža,
- SIBNAVAL d.o.o., čija je djelatnost u djelu programa brodogradnje u metalu, te užetarskim i stolarskim poslovima.
- NCP – Nautički centar Prgin, remont jahti,
- IVANAL d.o.o. je tvornica aluminijske i
- ZL – DAL d.o.o. je tvrtka koja se bavi projektiranjem, izradom i montažom aluminijskih, keramičkih i limenih fasada, te lakih metalnih konstrukcija i PVC stolarije

3.4.1.7. Bankarstvo i financijske usluge

Banke koje posluju na području grada Šibenika su: Šibenska Jadranska banka d.d., Hrvatska poštanska banka. Raiffeisenbank Australia d.d., Croatia bank d.d., Erste&Steiermarkische bank d.d. Hrvatska poštanska banka d.d, Zagrebačka banka d.d., Privredna banka Zagreb d.d., Hypo Alpe-Adria bank d.d, Societe generale – Splitska banka d.d., Volksbanka d.d., i OTP bank d.d. Štedionice koje posluju na području grada su Wustenrot stambena štedionica d.d. i Raiffeisen stambena štedionica d.d. Izdvaja se Jadranska banka d.d. Šibenik kao jedinu banku na području grada sa sjedištem u gradu Šibeniku.

Jadranska banka d.d. Šibenik je financijska ustanova duge tradicije u hrvatskom bankarskom sektoru. U 19 poslovnica, njenim uslugama koristi se preko 80.000 građana te 3.500 pravnih osoba i obrtnika. Banka je osnovana 17. travnja 1957. godine pod nazivom Komunalna banka Šibenik. U proteklom polustoljetnom razdoblju više je puta transformirana i usklađivana sa zakonima koji su uređivali poslovno bankarstvo. Od 1989. godine djeluje kao Jadranska banka dioničko društvo. Tijekom svog dugogodišnjeg rada i postojanja zapaženo je doprinosila gospodarskom i društvenom razvoju grada Šibenika i cjelokupnog prostora Županije šibensko-kninske. Gotovo da nije bilo značajnijeg investicijskog projekta u čijoj realizaciji nije sudjelovala, počevši od izgradnje turističkih

naselja, marina i lučica, industrijskih kapaciteta, pomorskog i kopnenog prometa, trgovine, pa sve do raznih kulturnih, sportskih i drugih infrastrukturnih objekata. Sukladno tomu smatra se matičnom bankom ove županije.³⁰

Tablica 18 Najveći dioničari Jadranske banke na dan 10.05.2010. godine

Rb	NAZIV DIONIČARA	Broj dionica	% udjela u temeljnom kapitalu
1.	KARLOVAČKA BANKA d.d, Karlovac	8.358	7,1704
2.	Stojanović Josip, Drniš	8.097	6,9465
3.	CROATIA OSIGURANJE, d.d, Zagreb	7.750	6,6488
4.	ALFA d.d., Zagreb	7.492	6,4274
5.	UGO GRUPA d.o.o, Zagreb	5.482	4,703
6.	TISKARA MALENICA d.o.o,Šibenik	4.840	4,1523
7.	IMPORTANNE d.o.o, Zagreb	4.500	3,8606
8.	JPKD VODOVOD I KANALIZACIJA, Šibenik	4.060	3,4831
9.	RIVIJERA d.d, Šibenik	3.789	3,2506
10.	VINOPLOD-VINARIJA d.d, Šibenik	3.582	3,073
11.	Prgin Goran, Zagreb	3.115	2,6724
12.	DALEKOVOD d.d.	3.000	2,5737
13.	ZAGREB-MONTAŽA d.o.o,Zagreb	2.292	1,9663
14.	FIT-STANČIĆ I DR. J.T.D.,Šibenik	2.243	1,9243
15.	Kapeli Klaudio, Šibenik	2.223	1,9071
16.	ADRIAL PLUS d.o.o., Šibenik	2.172	1,8634
17.	AGROKOR d.d,Zagreb	2.000	1,7158
18.	MONTING d.o.o, Zagreb	1.520	1,304
19.	ZM-VIKOM d.o.o,Šibenik	1.516	1,3006
20.	Čović Zvonimir, Šibenik	1.475	1,2654

Izvor: <http://www.jadranska-banka.hr/Default.aspx?sifraStranica=244>

3.4.1.8. Poduzetničke zone i inkubatori

Na Šibenskom području trenutno posluju dvije poduzetničke zone: Podi i Ražine, poduzetnički inkubator PIN-Šibenik i novo osnovani pomorsko inovacijski centar iNAVIS.

Poduzetnička zona **Podi** nalazi se u priobalnom dijelu Županije odnosno na njenom najrazvijenijem i najgušće naseljenom području. Ova zona se nalazi u neposrednoj blizini grada Šibenika, a značajna je za cijelu Županiju, prije svega zbog lokacije na kojoj se nalazi te prometnog položaja koji je od osobitog značaja za gospodarski razvoja ovog područja i to prvenstveno zbog blizine luke Šibenik koja omogućava aktivno korištenje kapaciteta luke za potrebe raznovrsnih sadržaja i poslova. Zona se prostire na ukupnoj površini od 549 ha od čega je 139 ha potpuno opremljeno infrastrukturom (120 ha već ustupljeno poduzetnicima). Delegacija Europske komisije uključila se u financiranje infrastrukture u zoni Podi sredstvima iz programa CARDS 2002. Ministarstvo Gospodarstva Rada i Poduzetništva, Županija Šibensko Kninska te Grad Šibenik također sudjeluju u financiranju razvoja zone Podi.

³⁰ <http://www.jadranska-banka.hr/Default.aspx?sifraStranica=235>

Slika 15 Poduzetnička zona Podi

Izvor: <http://www.podi-sibenik.com/hrv/o-zoni.asp>

U zoni radi preko 500 zaposlenih, investitori u zoni su iz Hrvatske, Slovenije, Njemačke, Austrije, Italije i Nizozemske. Zona je od grada udaljena 7 km, od autoceste 3 km, od luke i željeznice 4 km te je udaljena od dvije međunarodne zračne luke unutar 50 km.

Poduzetnička zona **RAŽINE** je kompletno opremljena i prometno povezana, a prostire se na 4ha.

Poduzetnički Inkubator Šibenik (**PIN-Šibenik**) osnovan je od strane grada Šibenika uz financijsku potporu EU. Cilj otvaranja ove zone bio je stvaranje potpora za malo i srednje poduzetništvo i to uglavnom za početnike i postojeća poduzeća. Prva skupina je ograničena na poduzetnike mlađe od tri godine, s tim da su prioritet oni čija je osnovna djelatnost bazirana na znanju i tehnologijama. U druga skupinu spadaju već postojeća poduzeća koja planiraju razvijati nove proizvode i/ili usluge³¹.

Slika 16 PIN Šibenik

Izvor: <http://www.skyscrapercity.com/showthread.php?t=722318&page=15>

³¹ www.pin-sibenik.com

iNAVIS je hrvatski dio zajedničkog inovativnog projekta u Šibeniku – „Maritime Innovation Center Šibenik - MICS“. iNAVIS predstavlja norveško – hrvatski projekt za uspostavu Pomorskog inovacijskog centra u Šibeniku koji okuplja i povezuje hrvatske i norveške tvrtke i institucije iz pomorskog sektora (brodogradnje, transporta, energetike, pogonskih strojeva, ICT tehnologija u pomorstvu, inovacija, istraživanja mora i podmorja te drugih djelatnosti vezanih za more). Centar bi trebao pružati savjetodavnu, institucionalnu i financijsku podršku, te aktivno sudjelovati u pokretanju i realizaciji zajedničkih projekata. Lokacija iNavis centra je rekonstruirani nekadašnji vojni kamp, gdje postoji također i veliki potencijali za daljnje širenje.

3.4.2. Promet, energetika i komunikacije

3.4.2.1. Promet

Cestovni promet

Grad Šibenik ima izuzetno značajan prometni položaj. Okosnica je Jadranska turistička cesta s odvojcima do Drniša (33km) i Knina (55km) te dalje u unutrašnjost Hrvatske. Novoizgrađena autocesta "Dalmatina" još je kvalitetnije povezala grad Šibenik s ostalim dijelovima Hrvatske te Europom. Postojeća prometna infrastruktura na području grada odnosi se na državne, županijske, lokalne ceste. Njihove osnovne karakteristike su prikazane u sljedećoj Tablici.

Tablica 19 Tipova cesta i njihove osnovne karakteristike u gradu Šibeniku

Tip ceste	Ceste	Opis ceste – trenutno stanje
Državne ceste	A1 - Jadranska autocesta (JAC) Zagreb - Zadar - Šibenik - Split - Dubrovnik	Ova cesta je od osobitog značaja za grad Šibenik i cijelu županiju
	D8 - Jadranska turistička cesta (JTC)	Ova cesta prolazi kroz urbano područje grada i od osobitog je značaja za grad. Na ovoj cesti odvija se promet regionalnog karaktera koji prolazi u tranzitu. Na ovu prometnicu direktno se vežu D33 prema Drnišu i Kninu kod Meteriza, te D58 prema Trogiru (Boraja) na čvoru Ražine.
	D33- Državna cesta Šibenik - Drniš - Knin - BiH:	Postojeća državna cesta (planirana kao brza cesta), koja spaja Šibenik sa gravitacionim područjem zaleđa i ujedno vrši okosnicu koridora urbanizacije Šibenik-Drniš-Knin, izlazi iz grada na sjeveru putem deniveliranog raskrižja sa D8 kod Meteriza i dalje prema Bilicama. Planirana trasa buduće brze državne ceste je načelno utvrđena, a njezin izlaz iz grada izmješten je na čvor Ražine i ujedno vrši funkciju pristupne ceste na A1. Unutar gradskog tkiva ova državna cesta preuzima funkciju gradske ulice i nosi ime Ulica Kralja Zvonimira
	D58 - Šibenik (D8) - Boraja - Trogir	Ova cesta povezuje Šibenik sa istočnim dijelovima Grada i Županije, te ide prema Trogiru. Ova cesta ima vrlo važnu ulogu za grad s obzirom da je najkraći put do buduće obilaznice Brodarica-Ražine-Njivice. Danas je to Vrpoljačka cesta
Županijske ceste	Ž6106 - Šibenik: (D33)-(D58)	Ova cesta ima centralni položaj te rezultira s velikim opterećenjem internim gradskih prometom na što se nadovezuje i tranzit kao rezultat spoja sa državnim cestama D33, D8 i D58. Unutar gradskog područja ima funkciju gradske ulice, te obuhvaća poteze Ulice Kralja Zvonimira i Ulice Stjepana Radića. Na ovu cestu pripajaju se

Tip ceste	Ceste	Opis ceste – trenutno stanje
		veći broj poprečnih ulica i što rezultira s velikom prometnom opterećenošću.
	Ž6107 - TN Solaris (L65062)-D8:	Ova cesta je poveznica turističke zone Solaris i naselja Zablaće s glavnom prometnom mrežom, ali i najbrža poveznica s državnom cestom D8. Obzirom na postojeću izgradnju, ova prometnica poprima dijelom i ulogu mjesne ulice na potezu uz zonu stanovanja u Podsolarskom
Lokalne ceste	L65037 - Šibenik: D8- D33- danas Ulice Ivana Meštrovića i Stipe Ninića	-
	L65058 - Šibenik: D33-Ž6106- danas ulice Bana J. Jelačića i 29.listopada 1918.	-
	L65059 - Šibenik: L65058-D8- danas Ulice Fra Jeronima Milete i Put Bioca	-
	L65060 - Šibenik: Ž6106-D8- danas Ulica Velimira Škorpika	-
	L65061 - Šibenik: Zablaće-L65060- danas Ulica Streljanih Rodoljuba	-
	L65062 - Šibenik: L65061-Solaris- Ž6107	-
	L65063 - Šibenik: D58-Ražine-Brodarica (D8)	Pristanište za otok Krapanj danas ulice Kod mosta i Krapanjska cesta

Izvor: GUP, grad Šibenik, 2010.godina, prerada MICRO grupa

Značajni problemi koji trenutno postoje u cestovnom prometu nastali su kao posljedica nedovoljne razvijenosti i međusobne povezanosti mreže, nedovoljnih kapaciteta samih prometnica te nepovoljnih rješenja ili nedovoljnog broja prometnih čvorova. Šibensko kninska županija je osnovala tvrtku CESTE ŠIBENIK d.o.o. sa sjedištem u Šibeniku koja ima osnovnu ulogu u održavanju i zaštiti cesta, građevinarstvu i projektiranju, s temeljnom djelatnosti gradnje cesta. Ova tvrtka ukupno zapošljava 109 zaposlenika.

Željeznički promet

Grad Šibenik je uključen u željeznički promet preko terminala – željeznički kolodvor 11.2. Perković (MP11) Šibenik koji spaja grad sa Zagrebom i Splitom. Osim putničkog, željeznički promet je, kroz izgradnju ranžirnih postrojenja i industrijskih kolosijeka, omogućio pristup teretnom prometu putem željezničke pruge I red 115 Ražine (MP 11.2.), Šibenik Luka prema industrijskoj zoni Ražine, ali i prostoru Šibenske luke (lučkoj carinskoj zoni)

Zračni promet

Zračni se promet odvija preko zračne luke "Split" u Kaštelima (45km) i zračne luke Zemunik (50 km) od Šibenika.

Pomorski promet

Grad Šibenik je jedna od najstarijih, najvećih i najzaštićenijih luka na hrvatskoj obali, locirana u potopljenom ušću rijeke Krke. Sama luka je prirodno zaštićena od utjecaja valova i vjetra, duga 10 km, široka 300-1.200 m, a duboka 8-20 m. Uplovljavanje u luci se izvodi kanalom Sv. Ante (dug 2.700 m, a širok 120-300 m) koji omogućava nesmetanu plovidbu brodovima

do 50.000 DWT, no vrlo često zbog same prirode šibenske luke, uski kanal sv. Ante limitira protok prema otvorenom moru i značajno produžava plovidbu, a u određenim situacijama i sami brodovi izbjegavaju pristajanje u Šibeniku. Unatoč navedenom zamijećen je sve veći interes za uplovljavanje brodova na kružnim putovanjima (cruisera).

U Šibenski kanal vode tri prolaza, jedan kroz Logorunska vrata prema sjevernom dijelu otoka Prvić, drugi kroz Šibenska vrata između otoka Prvića i Zlarina te između otoka Zlarina i otočića Dvainka. Najčešće se plovi prolazom između otoka Prvića i Zlarina prilazeći Šibenskom kanalu s juga za vrijeme južnih vjetrova, preporuča se da brodovi uplove prolazom između otoka Zlarina i otočića Dvainka³².

Brodске linije županijskog značaja su veze kojima se ostvaruje povezivanje obalnog i otočkog dijela županije, odnosno Grada Šibenika s okolnim otocima i to prema otocima: Zarin, Obonjan, Kaprije, Žirje.

Morske luke za javni promet međunarodnog i lokalnog značaja su:

- putničke luke Gat Krka, Obala oslobođenja i Obala hrvatske mornarice,
- putnička i trajektna luka Gat Vrulje,
- putničko i teretna Operat./Prist. Obala u Zablaće,
- teretne luke Obala Dobrika, Obala Rogač i Luka Drvo.

Luka Šibenik d.o.o. je koncesionar na lučkom području od osobitog međunarodnog značaja u luci otvorenoj za javni promet (obale Vrulje, Dobrik, Rogač i bivši Šipad).

Morske luke za javni promet lokalnog značaja su:

- Šibenik
  - Obala palih omladinaca – tranzitna i putnička,
  - Obala prvoboraca – privez brodica,
  - Martinska oper./prist./trajekt.
- Mandalina
  - Operativni gat – teretna,
  - Pristanišna obala – privez brodica.
- Zablaće
  - Obala za brodice – privez brodica / lućica.

Terminali koje postoje na luci su podijeljeni na:

- Putnički terminal,
- Terminal za pretovar fosfata,
- Terminal za rasuti i generalni teret i
- Terminal za drvo.

Lučka uprava Šibenik osnovana je radi upravljanja, gradnje i korištenja luke Šibenik otvorene za međunarodni javni promet, koja je prema veličini i značaju proglašena lukom od osobitog međunarodnog gospodarskog interesa za Republiku Hrvatsku.

---

³² http://www.portauthority-sibenik.hr/hrv/luka_sibenik/index.asp

Osnovana je odlukom Vlade Republike Hrvatske od 2. prosinca 2004. godine. Najznačajniji projekt koji se trenutno provodi upravljanjem Lučke uprave Šibenik je rekonstrukcija gata Vrulje koji se financira uz Vladina jamstva iz zajma Europske banke za obnovu i razvoj vrijednosti 12 milijuna eura. Projektom je predviđena dogradnja gata Vrulje za novih 9.800 četvornih metara površine, čime bi nova obala imala bila duga ukupno 510 metara umjesto sadašnjih 135. Izgradnja bi trebala biti dovršena do 2014. godine.

Lučka uprava Šibensko - kninske županije osnovana je 21. rujna, 2002. godine radi upravljanja, gradnje i korištenja Gradske luke Šibenik i drugih luka otvorenih za javni promet na lučkom području Šibensko - kninske županije.

Autobusni prijevoz

Sama lokacija autobusnog kolodvora u neposrednoj je blizini željezničkog kolodvora i putničke luke. Osnovni nedostatak autobusnog kolodvora je nedovoljan broj perona za prihvat svih autobusa osobito u ljetnoj sezoni i u dnevnoj špici. Trenutne procjene ukazuju na nedostatak perona za dodatni prihvat putnika (ili autobusa) u prosjeku za 20-30% od raspoloživih kapaciteta. Osim perona, kao nedostatak se mogu navesti još i prilazna cesta do samog kolodvora, koja ne bi bila opterećena prometom kao što je to danas te parkirna mjesta za autobuse s pratećim sadržajima i infrastrukturom. Iako se autobusni kolodvor nalazi u neposrednoj blizini luke, željezničkog kolodvora i taksi stajališta, još uvijek postoje mogućnosti za unapređenje određenim sadržajima.

Parkiranje

Gradski parking d.o.o. Šibenik, tvrtka u vlasništvu grada, osnovan je 2001. godine s ciljem uspostave regulacije prometa u mirovanju. Od njenog osnivanja, tvrtka se ubrzano razvija i raste. Među prvima u Republici Hrvatskoj uvode sustav m-parkinga. Tvrtka posjeduje zgradu autobusnog kolodvora, te na taj način, osigurava da taj strateški objekt i kolodvorska djelatnost ostanu u vlasništvu i pod upravljanjem Grada Šibenika.

Danas Gradski parking d.o.o. zapošljava 70 radnika i upravlja s preko 1.500 parkirnih mjesta. Od toga je 450 mjesta u funkciji samo tijekom ljetne sezone (lipanja-rujan) za čiju svrhu koriste sezonsko parkiralište u Crnici, u krugu ex. TEF-a. Na području grada Šibenika nema javne garaže.

3.4.2.2. Energetika

Pod energetikom podrazumijeva se istraživanje i proizvodnja sirove nafte i prirodnog plina. Djelatnosti u ovom sektoru su:

- Transport i skladištenje sirove nafte,
- Proizvodnja, transport, skladištenje i trgovina naftnim derivatima,
- Dobava, transport, skladištenje, distribucija i opskrba prirodnim plinom,
- Transport, skladištenje i trgovina ukapljenim naftnim plinom (UNP),
- Proizvodnja, prijenos, distribucija i opskrba električnom energijom (hidroelektrane, termoelektrane, javne toplane, industrijske toplane i vjetroelektrane),

- Organiziranje tržišta električnom energijom,,
- Proizvodnja, distribucija i opskrba toplinskom energijom,
- Trgovanje, posredovanje i zastupanje na tržištu energije,
- Dodatno, aktivnosti uključuju i korištenje obnovljivih izvora energije i poboljšanje energetske učinkovitosti.

Područje koje administrativno obuhvaća Grad Šibenik napaja se iz pet transformatorskih stanica 30/10(15) kV koje su uključene u prijenosnu mrežu HEP-a preko TS 220/110/30 kV BILICE (2x63 MVA + 1x40 MVA), a područje ex.TLM napaja se iz TS 110/30/10 kV RAŽINE.

- TS 220/110/30 kV Bilice predstavlja glavni smjer napajanja prijenosne i distribucijske mreže šireg šibenskog područja. Na naponskoj razini 220 kV spojena je dalekovodima DV 2x220 kV iz TS Konjsko i DV 220 kV iz HE Zakučac. Osim napajanja okolne mreže 110 kV transformacijom 220/110 kV 3x150 MVA, TS Bilice ima i funkciju primarnog napajanja svih TS 30/10(15) kV pogona Šibenik, transformatorima 110/30 kV 2x63 MVA + 1x40 MVA, pri čemu je transformator snage 40 MVA u redovnom pogonu isključen i služi kao rezerva.
- TS 110/30 kV Ražine, s instaliranom snagom 3x150 MVA u vlasništvu je Adrialia Izgrađena je za potrebe elektrolize, koja nije u funkciji. stoga za sada napaja samo preostale pogona TLM-a.

Transformatorske stanice 30/10 kV:

- TS 30/10 kV Šibenik 1 – napaja sjeverozapadni dio grada Šibenika (u užem smislu), TS-e na trasi i sjeverno do trase Autoceste Zagreb – Split do Perkovića, te TS-e u naseljima Boraja, Podine, Lepenica i Vrsno.
- TS 30/10 kV Šibenik 3 – napaja jugoistočni dio grada Šibenika, otoke Krapanj, Zlarin, Obonjan i Žirje.
- TS 30/10 kV Primošten (Vodolež) – u redovnom pogonskom stanju napaja 10 TS koje su nalaze u naselju Grebaštica te Jasenovo koje je dio naselja Žaborić. Napajanje ovih trafostanica moguće je u slučaju potrebe i iz smjera TS 30/10 kV Šibenik 3.
- TS 30/10 kV Vodice – napajaju Zaton, Raslinu, Jadriju i o. Kaprije. O. Kaprije u slučaju potrebe može se napojiti i iz smjera TS 30/10 kV Šibenik 3, dok se Zaton može napojiti iz smjera TS 30/10 kV Stankovci.
- TS 30/15/10/6,3 kV Lozovac - na naponu 15 kV napaja naselja na sjeveru grada Šibenika; Gradina, Konjevrate, Goriš, Radonić, Brnjica i Čvrljevo, te 7 TS koje su na području naselja Lozovac.

Na području Grada Šibenika izgrađeni su slijedeći proizvodni objekti:

- HE Jaruga (7,2 MW) je derivacijska hidroelektrana na rijeci Krki, smještena kod Skradinskog Buka. Sastoji se od 2 agregata po 3,6 MW, puštena u pogon 1936. godine. Prosječna godišnja proizvodnja HE Jaruga je 28 GWh, a u 2008. godini proizvela je 29 GWh. Maksimalna godišnja proizvodnja HE Jaruga od 41 GWh zabilježena je 1974. godine. U mrežu je uključena preko TS 30/15/10/6,3 kV Lozovac.

- VE Trtar – Krtolin (11,2 MW) sastoji se od 14 vjetroagregata nazivne snage 800 kW. Puštena je u pogon u lipnju 2006. godine. Priključena je radijalno na 30 kV postrojenje u TS 220/110/30 kV Bilice, vodom duljine cca. 8,15 km.
- VE Orlice (9,6 MW) sastoji se od 8 vjetroagregata nazivne snage 900 kW i 3 vjetroagregata nazivne snage 800 kW. Priključena je T spojem na DV 30 kV Bilice – Primošten, cca. 14.7 km od TS Bilice.

Prostornim planom Šibensko-kninske županije predviđena je izgradnja još tri vjetroelektrane čiji je priključak planiran na prienosnu i distribucijsku mrežu na području Grada Šibenika:

- Crno brdo (9,1 MW) planirani priključak na 20 kV postrojenje u TS Podi
- Glunča (23 MW) – planirani priključak na 110 kV naponsku razinu
- Velika Glava (jedna elektrana zajedno sa lokacijama Bubrig i Crni Vrh) - u prvoj fazi 43 MW, a u konačnici 90,5 MW) – planirani priključak na 110 kV naponsku razinu.³³

Plinska mreža još uvijek nije postavljena u gradu Šibeniku, dva stambena naselja Jamnjak i Šubičevac, i nekoliko kućanstva koriste plin na temelju vlastitih rezervoara. U županiji postoje planove za kompletna plinifikacije na pretpostavki izgradnje UNP/UPP lokacije za prihvat prirodnog plina te plinskog sustava 50/70 bara, te magistralnog i lokalnog plinovoda, čija je trasa na području Županije definirana samo načelno na pravcu Zadar - Šibenik - Split, te Šibenik - Drniš - Knin. Plinifikacija naselja razvijati će se temeljem osnovnih postavki u Planu i Studiji opskrbe prirodnim plinom Šibensko-kninske županije, a razrađivat će se odgovarajućom stručnom dokumentacijom. Prema Strategiji i Programu prostornog uređenja, predviđa se moguća lokacija LPG/LNG (za uvozni ukapljeni naftni plin) za "satelitsku plinsku opskrbu" većih konzumnih područja, do vremena eventualne gradnje magistralnih plinovoda.

3.4.2.3. Komunikacije

Poštanska usluga je usluga koja uključuje prijam, usmjeravanje, prijenos i uručenje poštanskih pošiljaka u unutarnjem i međunarodnom prometu. Na području grada Šibenika posluju 14 poštanskih ureda Hrvatske pošte d.d. U Šibeniku se nalazi i poslovnica City Expressa.

Telekomunikacije i internet³⁴

Obzirom na kapacitet nepokretne telekomunikacijske mreže, kao i njenih tehnoloških mogućnosti, može se konstatirati da su trenutno u potpunosti zadovoljene potrebe stanovništva i gospodarstva grada Šibenika za telekomunikacijskim uslugama.

Pokretna telefonska mreža koja se sastoji od tri neovisne mreže i to NMT - mobitel mreža, GSM - CRONET mreža i VIPNET dok mobitel mreža je formirana od tri bazne postaje Krtolina, Kamenara i Žirja (straža) povezanih pogodnim prijenosnim sustavima na V.F.

---

³³ Izvor: HEP-Operator distribucijskog sustava d.o.o., Elektra Šibenik, 2010.

³⁴ GUP Šibenik, 2010. godina

postaju Šibenik i dalje na MTX centralu Zagreb, s ograničenim brojem telefonskih kanala na prijenosnoj razini. Naime, može se konstatirati da je grad Šibenik s ove tri bazne stanice kvalitetno pokriven radio signalom, tako da je pretplatnicima mreže moguće uspostavljanje veze s područja gotovo cijelog teritorija i akvatorija grada Šibenika. CRONET mreža je formirana od 14 baznih postaja međusobno i na nadređeni organ mreže povezanim optičkim i RR prijenosnim sustavima nužnog i dovoljnog kapaciteta. Pokrivenost radio signalom na korisničkoj razini za kopneni dio grada Šibenika iznosi cca 85% teritorija i omogućuje normalno odvijanje telefonskog prometa.

Digitalizacija telekomunikacijske mreže omogućila je uvođenje u mrežu novih usluga kao ISDN usluge, široko pojasne funkcije do samog pretplatnika, paging funkciju i sl. koje zahtijevaju odgovarajuću podršku računala, koje upravlja ATC-om.

Od posebnih mogućnosti telekomunikacijske mreže "croapak, internet, paging, širokopolasni priključak" uočljiv je znatni porast internet priključaka, koji se kreću od 10 priključaka u 1996. god. do 316 priključaka u 1999. god., te se temeljem toga u narednom periodu može očekivati znatni porast toga vida komuniciranja. Ostale usluge su znatno skromnije zastupljene na području grada Šibenika i ne može se očekivati njihov znatniji rast u slijedećem planskom razdoblju.

3.5. Zaštita okoliša

Poglavlje zaštita okoliša obrađuje gospodarenje otpadom i otpadnim vodama, zaštitu bioraznolikosti i krajolika, te obnovljive izvore energije.

3.5.1. Gospodarenje otpadom i otpadnim vodama

3.5.1.1. Gospodarenje otpadom

Zakonodavstvo

Upravljanje otpadom, sukladno Zakonu o otpadu („Narodne novine“ broj 178/04, 111/06 i 60/08) spada u nadležnost jedinica lokalne samouprave. Navedeni zakon propisuje i obveze donošenja planskih dokumenata, odnosno Plana gospodarenja otpadom države, županije, te Plana gospodarenja otpadom grada/općine za 8-godišnje razdoblje. U ostale relevantne dokumente spadaju i Strategija upravljanja otpadom ("Narodne novine" broj 130/05) te brojni drugi programski, planski i strateški dokumenti vezani za očuvanje okoliša doneseni na nacionalnoj, županijskoj ili lokalnoj razini. Sva dokumentacija usklađena je s Europskim direktivama te kao takva predstavlja temelj problema upravljanja otpadom.

Stanje

Na području Grada Šibenika, odlaganje otpada je dugi niz godina bilo neadekvatno riješeno, te se izvršavalo na nesantitaran način, a problemi su se pojavljivali i prilikom recikliranja i prilikom obrade odnosno prerade otpada.

Posljednjih nekoliko godina uspostavom odlagališta Bikarac, kojeg osim Grada Šibenika koriste i pet okolnih gradova i općina u Šibensko-kninskoj županiji te općina Stankovci, stanje se poboljšalo, međutim još uvijek postoje poteškoće najčešće uzrokovane financijskim i logističkim ograničenjima s kojima se suočava Grad Šibenika. Naime, potrebne su dodatne intervencije po pitanju ponajprije upravljanja komunalnim otpadom, odnosno otpadom koji dolazi iz kućanstava, zatim građevinskim otpadom, bio-otpadom, te otpadom nastalim od raznih tipova ambalaže i biološkog mulja, opasnim otpadom i sl. Rješavanje ovih problema zahtjeva uvođenje sistema organiziranog sustava prevencije, izbjegavanja, adekvatne obrade i zbrinjavanja otpada,³⁵ a koji zahtjeva provođenje aktivnosti i od strane i Grada i njemu pripadajućeg gospodarstva, ali i od strane stanovništva.

Na području Grada Šibenika, odlagalište Bikarac je zasad jedino legalno odlagalište komunalnog otpada. Pored navedenog postojećeg odlagališta, predviđena je izgradnja novog regionalnog centra za gospodarenje otpadom, dvaju reciklažnih dvorišta Pirovac i Unešić te zatvaranje postojećeg odlagališta.

Sakupljanjem, odvozom i odlaganjem otpada na odlagalištu, na cijelom području grada te na otocima Zlarin, Kaprije i Žirje upravlja poduzeće Gradska čistoća d.o.o.

Vozni park koji služi za prihvata, odvoz i upravljanje odlagališta otpada Bikarac, sastoji se od radnih vozila (specijalnih vozila za kante i kontejnere, auta-podizača za kontejnere, kipera te prskalice za pranje ulica) i radnih strojeva (strojeva za čišćenje ulica, utovarivača, stroja sa šiljcima, za dizanje tereta, kompaktora i buldožera). Odvoz otpada s navedenim vozilima na području grada Šibenika, organiziran je na sljedeći način:

- 3 puta tjedno odvozi se otpad iz domaćinstava
- tijekom 6 radnih dana, sukladno pozivu – provodi se odvoz otpada iz gospodarskog sektora
- 2 puta mjesečno zimi, te 1 put tjedno ljeti, odvozi se otpad s otoka Žirje i Zlarin
- 2 puta mjesečno zimi, te 2 puta tjedno ljeti, provodi se odvoz otpada s otoka Kaprija (i to vozilima kapaciteta 14m³).

Stanovnici Grada Šibenika komunalni otpad u plastičnim vrećama odlaže u kante i kontejnere različitih dimenzija, koji se zatim specijaliziranim vozilima prenosi do odlagališta Bikarac. Mjere sortiranja otpada prema vrsti, još uvijek nisu uvedene na području Grada, te ih stanovništvo stoga i ne primjenjuje.

Postoji ipak pet lokacija tzv. Zelenih otoka koji omogućavaju odvojeno prikupljanje otpada. Problem koji se pritom pojavljuje odnosi se na veličinu površine koju takvi otoci zauzimaju.

---

³⁵ Plan gospodarenja otpadom Grada Šibenika, rujan 2008.

Uzimajući navedeno u obzir, u staroj gradskoj jezgri ugrađen je komplet od četiri podzemna kontejnera za prikupljanje različite vrste otpada. Nadalje, projekt ugradnje tri kompleta podzemnih kontejnera u staroj gradskoj jezgri, te nabava press kontejnera za otoke Kaprije i Žirje gdje je problem zbrinjavanja otpada zaista velik prijavljen je na natječaj za dodjelu sredstava iz Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost.

Uz sadašnje odlagalište Bikarac, poznato je još 19 ilegalnih odlagališta otpada. Navedena se nalaze na lokacijama Rasline, Zatonskog puta, Mrdakovice, Tromilje, Gulinove kave, Rakovog sela, Perkovića, Boraje, Kave Jadrtovac, Jadrtovaac, Mučića, Morinja, Jelinjak-Grebaštice, Zablaca, Solina, Pećina, Zlarin-„Rašelje“, Obonjana i Rokića. Ilegalna odlagališta otpada uzrokuju akumulaciju otpadnih sporo razgradivih tvari koje kemijski i estetski kontaminiraju okoliš, a što uzrokuje promjenu kakvoće tla. Nadalje, ispiranjem otpadom onečišćenog tla uzrokuje se onečišćenje mora i rijeka, što ima negativne posljedice na ljudsko zdravlje. Veliki izvori onečišćenja okoliša u gradu nalazi se na lokacija nekadašnje Tvornice elektroda i ferolegura gdje se odvija i sanacija – solidifikacija troske.

Organizirano sakupljanje tehnološkog glomaznog otpada na području grada Šibenika (stare auto gume, pokućstvo, građevinski materijal...) još uvijek nije organizirano, već se odvija na način da gradsko poduzeće Gradska čistoća d.o.o. povremeno postavi kontejnere za skupljanje glomaznog otpada na lokacije koje inače nisu predviđene za ovakve djelatnosti, Glomazni otpad kojeg stanovnici obično odlože pored kontejnera za komunalni otpad, specijaliziranim vozilima Gradske čistoće za glomazni otpad odvoze se na Bikarac. Iz navedenog se vidi da se radi se o neprimjerenom načinu zbrinjavanja glomaznog otpada.

Specijalizirana mjesta namijenjena prihvatu opasnog otpada također ne postoje, već su za njegovo zbrinjavanje zadužene tvrtke ovlaštene za zbrinjavanje opasnog otpada. Nisu poznati podaci o postojanju specijaliziranih vozila za prijevoz opasnog otpad, a ne postoji ni organizirani sistem njegovog sakupljanja.

Na području obuhvata djelovanja poduzeća Gradske čistoće d.o.o, recikliranje koje obuhvaća odvojeno prikupljanje otpada kao i ponovno korištenje vrijednih sirovina iz otpada je trenutno na vrlo niskoj razini.

3.5.1.2. Otpadne vode

Na području grada Šibenika dugi niz godina nije postojao kvalitetno riješen sustav kanalizacije i pročišćavanja otpadnih voda. Kanalizacijski sustav nije bio jedinstven već se sastojao od niza zasebnih sustava i slivova. Otpadne vode, uključujući i industrijske, ulijevale su se u Šibenski kanal bilo iz zasebnih sustava, bilo iz samostalnih septičkih jama iz kojih su se kroz porozno tlo procjeđivale fekalne vode koje su završavale u moru. Posljedice po okoliš bile su takve da su dijelovi obalnog mora, a povremeno cijeli Šibenski kanal, bili zagađeni, a u moru oko Šibenika uočila se pojava eutrofikacije (odumiranja).

S obzirom ovakav štetan utjecaj na okoliš, te turističke planove grada Šibenika, 1999. godine odlučeno je da se dotadašnji mješovit sustav kanalizacije (otpadna i oborinska voda) duljine cca 35 km i ostali sustavi spoje u jedinstveni sustav unutar kojeg se predviđala gradnja obalnog kolektora od veslačkog kluba Krka do Mandaline (s dodatnim objektima kao što su crpne stanice i retencijski bazeni tlačnog cjevovoda od crpne stanice Mandalina) do uređaja

za pročišćavanje Pećine, te ugradnja mehaničkog predtretmana na uređaju, te kopnenog i podmorskog ispusta pročišćenih voda.

Izgradnja sustava vrijednosti od 97,2 milijuna kuna (namirenih iz proračunskih izvora i zajmom) bila je predviđena do 2003. godine. Zbog nedostatka financijskih sredstava u ljeto 2002. g. izgrađen je kolektor od crpne stanice Mulo Krke preko Autobusnog kolodvora i Šipada do crpne stanice Mandalina te tlačni cjevovod od Mandaline do uređaja za pročišćavanje Pećine. Izgrađen je i kopneni dio podmorskog ispusta do ulaska u more u turističkom naselju Solaris kao i preljevni bazen Mulo Krke te retencijski bazeni na Autobusnom kolodvoru i na Šipadu. (Posao za izvoditelja radova na najsloženijem dijelu cijelog sustava –podmorskom ispustu povjereno je poslovnoj udruzi Levačić d.d. i Montmontaža hidroinženjering d.o.o.iz Splita, dok su cijevi naručene od norveške tvornice tvrtke Pipelife.

Na osnovu istraživanja morske mase kojima se došlo se do zaključka da Šibenski kanal pripada tzv. osjetljivim područjima s lošom izmjenom vodene mase te podložnim eutrofikaciji pogotovo nakon ispuštanja otpadnih voda, završetak podmorskog puta izgradio se između otoka Zlarina i Dvainka, na dubini od 60 m.

Dug 5.001 m, s 4.595 m ispusta i 406 m difuzijske sekcije s raspršivačem, ovaj ispust je najveći pomorski ispust u Hrvatskoj, te jedan od najvećih na Sredozemlju. Dio ispusta namijenjen je transportu vode iz uređaja, a dio ozračivanju vode prije ulaska u podmorsku dionicu ispusta.

Ovakvim složenim sustavom odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda grada Šibenika pročistilo se more u Šibenskom kanalu te je nestao neugodan miris koji je dolazio iz kanalizacijskog sustava. Otpadne vode se ovakvim sistemom, ne ulijevaju direktno u kolektor već se crpnim stanicama smještenim u Mandalini i na mulu Krke dopremaju u centralni uređaj za pročišćavanje na Pećinama. Kopnenim, a zatim i 5 kilometara dugim podmorskim ispustom, pročišćene vode odvođe se konačno u more pokraj rta Zlarina. Glavni uređaj u Mandalini dnevno pročišćava približno 6.000 kubika otpadnih voda a ljeti se taj broj povisi i do 10.000 kubika. Na dio kolektora koji se instalirao u blizini veslačkog klub priključilo se i gradsko naselje Crnica.

Velik problem i dalje predstavljaju otpadne vode u prigradskim naseljima i na otocima.

Postojanje septičkih jama na tim područjima te otpadnih voda koje ispuštaju brodovi za vrijeme ljetne sezone, predstavljaju veliki problem stanovnicima otoka, te imaju negativan utjecaj na zagađenja resursa pitke vode odnosno izvora.

3.5.2. Biološka raznolikost

U 2010. godini koja je ujedno i Međunarodna godina biološke raznolikosti, očuvanje i održivo korištenje prirodnih resursa prioritet je svake države, regije ili lokalne samouprave. Biološka raznolikost se u urbanom kontekstu ponešto razlikuje od opće biološke raznolikosti. Naime, u urbanom kontekstu, značajniji je čovjekov utjecaj na okoliš, odnosno njegovo djelovanje i njegovo razmišljanje o okolišu. Urbana biološka raznolikost odnosi se tako na vrste biljaka i životinje koje se nalaze unutar određenog urbanog područja, te na biološku

raznolikost koja je bila karakteristična za određeno područje, prije nego li su se na tom području izgradili građevinski objekti. Biološka raznolikost je više ugrožena u urbanim područjima, pa je i uloga lokalne uprave u njenom očuvanju još i važnija. Svi aspekti gradske uprave mogu pozitivno ili negativno utjecati na biološku raznolikost. Sustavi organizacije javnog prijevoza, poticanje nemotoriziranog prijevoza, upravljanje otpadom, poticanje racionalnog korištenja energije samo su neke od djelatnosti lokalne samouprave koje su u direktnom odnosu sa stanjem očuvanja bioraznolikosti na njenom području.

Zakonodavstvo

Ciljevi očuvanja biološke raznolikosti Županije definirani su sukladno ciljevima Nacionalne strategije i djelovanja za okoliš (NN 46/02), te uzimajući u obzir strateške smjernice i akcijske planove propisane „Nacionalnom strategijom i akcijskim planom zaštite biološke i krajobrazne raznolikosti“ (NN 143/08). Dok Nacionalna strategija i plan djelovanja za okoliš navodi nekoliko glavnih razloga ugroženosti biološke raznolikosti (promjene staništa, onečišćenje okoliša, prekomjerno iskorištavanje prirodnih izvora te unošenje stranih vrsta te ističe nedostatak kvalitetnih podataka, nedovoljnu koordiniranost i suradnja s drugim sektorima, nedostatan institucionalni okvir zaštite prirode te nedovoljna implementaciju, županijska razina definira nekoliko prioriteta očuvanja biološke raznolikosti na svom području :

Sukladno podacima iz programa zaštite okoliša, primarni ciljevi su sljedeći :

1. Provoditi inventarizaciju biološke raznolikosti,
2. Kartirati rasprostranjenost dijelova biološke raznolikosti,
3. Procijeniti stanje ugroženosti inventariziranih dijelova biološke raznolikosti,
4. Izraditi akcijske planove zaštite ugroženih dijelova biološke raznolikosti,
5. Provoditi akcijske planove zaštite ugroženih dijelova biološke raznolikosti.

Zaštićena područja i područja ekološke mreže

Kako bi se najbolje zaštitila prirodna i poluprirodna staništa, te očuvale stabilnim populacije divljih vrsta u njihovom prirodnom okruženju, odnosno sačuvale domaće ili kultivirane vrste u okruženju u kojem su one razvile svoje specifične karakteristike, definiraju se , u svrhu očuvanja navedenog između ostalog, i prostori zaštićenih područja.

Zaštićena područja odnose se na jasno definirana područja, uvrštena u Upisnik zaštićenih prirodnih vrijednosti Ministarstva kulture, kojima je cilj dugoročna posvećenost očuvanju prirode odnosno sveukupne biološke raznolikosti, i to na genetskom nivou, nivou vrsta i ekosustava, kao i geološke i krajobrazne raznolikosti.

Na području Šibensko kninske županije postoji 13 zaštićenih područja. Dodatnih 20 područja predloženo je za zaštitu Prostornim planom Šibensko-kninske županije, a na već zaštićenim dijelovima prirode, namjerava se, sukladno njihovim značajkama, provesti prekatégorizacija.

Na teritoriju Šibensko–kninske Županije, osim gore navedenih zaštićenih područja, postoje i područja zaštićena unutar sustava Ekološke mreže Republike Hrvatske (EMRH). Od ukupno 100 područja Ekološke mreže RH koja se nalaze se na prostoru Županije, od kojih je njih 60 predloženo za područja Europske ekološke mreže NATURA 2000, 84 područja cijelom svojom površinom pripadaju području Županije, a njih 24 se nalaze na području nacionalnih parkova.

Upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima

Županijska javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima upravlja s ukupno devet zaštićenih područja u kategoriji zaštićenih krajolika i spomenika prirode, a zasebne javne ustanove upravljaju nacionalnim parkovima i parkovima prirode.

Upravljanje zaštićenih područja i nacionalnih parkova provodi se pomoću Plana upravljanja, dokumenta koji određuje smjernice, način izvođenja zaštite, korištenja i upravljanja zaštićenim područjem. Prema podacima navedenim u Programu zaštite okoliša Šibensko-kninske županije, park prirode Velebit je za sada jedino zaštićeno područje s izrađenim Planom upravljanja. Plan upravljanja PP Vransko jezero i područja Jasen nalazi se trenutno u fazi javne rasprave, a planovi NP Kornati i NP Krka su u fazi izrade.

Druga zaštićena područja i područja Ekološke mreže tek trebaju započeti s izradom planova upravljanja kao i izradom akcijskih planova za zaštitu biološke i krajobrazne raznolikosti.

Flora i fauna , zaštićene svojte

Detaljan popis flore i faune, te točan broj zaštićenih i strogo zaštićenih svojti te endema na širem području grada Šibenika ne postoji, ali se prema podacima iz Crvenih Knjiga u kategorijama izumrlih , ugroženih i rijetkih svojti ,spominje broj od ukupno 3.000 svojti.

Nije poznat niti broj invazivnih vrsta biljaka i životinja koje negativno utječu na biološku raznolikost i gospodarstvo. Do sad je zabilježeno nekoliko vrsta invazivnih vrsta algi, 14 vrsta slatkovodnih riba i 38 biljnih vrsta. Najčešće su ove vrst strane, s napomenom da i zavičajne mogu imati učinke kao i invazivne. Podaci o stvarni učincima ovakvih vrsta još uvijek nisu prikupljeni.

Osim nedostatnih kvalitetnih podataka uz pomoć kojih bi se moglo detaljnije dijagnosticirati stanje po pitanju biološke raznolikosti , prisutan je i problem nedostatka dovoljnog broja stručnog kadra, nedovoljna tehnička ekipiranost za provođenje potrebnih istraživanja te nedovoljna horizontalna (međusektorska) suradnja između relevantnih institucija itd.

3.6. Usluge unaprjeđenja stanovanja i zajednice

Pod usluge unaprjeđenja stanovanja i zajednice podrazumijevaju se razvoj stanovanja, razvoj zajednice, opskrba vodom i javne površine i infrastruktura

3.6.1. Razvoj stanovanja i razvoj zajednice

Stanovi u vlasništvu i poticana stanogradnja – POS

Grad raspolaže s ukupno 159 stanova ili 8.073,89 m² stambene površine u vlasništvu te ostvaruje simbolične prihode od najma istih, prosječno 4,65 Kn/m² stambene površine.

Grad Šibenik je od 2001. godine, kada je donesen Zakon o društveno poticanoj stanogradnji, realizirao dva projekta izgradnje POS stanova (ukupno 99 stanova) i to 2003., te 2005. godine. Provedbom anketnog upitnika provedenog 2010. godine o zainteresiranosti stanovništva za kupnju stanova izgrađenih prema programu POS-a ustanovljena je potreba izgradnje dodatnog broja POS stanova. Provedena anketa bila je neobavezujućeg karaktera – objava je napravljena na službenim Internetskim stranicama Grada te je trajala 30 dana.

Donesen je Pravilnik o uvjetima, mjerilima i postupku za utvrđivanje reda prvenstva za kupnju stana u društveno poticanoj stanogradnji koji je građanima dostupan putem web stranice. Na temelju Pravilnika formiran je prijedlog lista prvenstva s 145 zainteresiranih građana. U studenom 2010. godine objavljen je i natječaj za kupnju građevinskog zemljišta većeg od 3.000 m² na području katastarske općine Šibenik. O odabiru će odluku donijeti Gradsko vijeće.

Obzirom na karakter i opće ciljeve POS izgradnje, Grad ima želju osigurati svojim građanima kupnju stanova po znatno nižim cijenama od tržišnih - maksimalna cijena stana prema programu POS-a iznosi 1.109,37 Eur/m² 7neto korisne površine stana.

Groblja

Sastavni dio komunalne "infrastrukture" čine i prostori groblja. Grad Šibenik na svome području ima 32 groblja. Pravna osoba odgovorna za upravljanje i održavanje groblja je čempresi d.o.o. Prema učestalosti održavanja groblja na području Grada Šibenika, razvrstavaju se u tri skupine. Prvu skupinu čine groblja "Kvanj" i "Sv. Ana". Drugu skupinu čine groblja "Sv. Petar", "Sv. Nediljica", "Sv. Spas" i "Raskrižje". Treću skupinu čine groblja u Jadrtovcu, Vrpolju, Donjem Polju, Podinama, Boraji, Lepenici, Vrsnom, Krapnju, Žaboriću, Grebaštici, Zlarinu, Kapriju, Žirju, Zatonu, Raslini, Konjevratima ("Sv. Mitar" i "Sv. Ivan"), Rakovu Selu, Dubravi kraj Šibenika, Danilu Birnju, Danilu, Danilu Kraljicama, Slivnu, Sitnom Donjem, Mravnicama i Zablaću.

Zelene površine i dječja igrališta

Grad Šibenik upravlja i održava preko svojih komunalnih poduzeća s ukupno 42 zelene površine na užem području grada ukupne površine 128.060 m² od kojih izdvajamo:

- Perivoj Roberta Visianija,
- Perivoj Luje Marune,
- Perivoj Ana Rukavina i
- Rekreativni park Vidici.

te zelene površine u mjesnim odborima raslina, Jadrinja, Brodarica, Žaborić, Grebaštica, Zablaće, Mandalina, Jadrtovac, Zlarin i Vrpolje.

Dječja igrališta na području grada Šibenika su:

1. Dječje igralište na obali,
2. Dječje igralište u ulici V. Lisinskog,
3. Dječje igralište u ulici P. Preradovića I,
4. Dječje igralište u ulici Petra Preradovića II
5. Dječje igralište na Bualima,
6. Dječje igralište u Bosanskoj ulici,
7. Dječje igralište na Šubićevc,
8. Dječje igralište na Meterizama,
9. Dječje igralište na Trgu A. Hebranga,
10. Dječje igralište u Ulici bran. Domovinskog rata,
11. Dječje igralište na Vidicima,
12. Dječje igralište na Krvavicama, te
13. Dječje igralište na Biocima (rekreacijski park).
14. Dječje igralište na Jadriji.

3.6.2. Opskrba vodom

Područje Šibenika je što se tiče kapitalnih objekata za opskrbu vodom riješeno. Voda se zahvaća iz rijeke Krke i putem mreže i vodosprema distribuirana se do potrošača. Potrebno je i dalje dograđivati i poboljšavati lokalnu mrežu. Glavno vodocrpilište za grad Šibenik kao i za šire područje u priobalnom dijelu od Pirovca do Ražnja istočno od Primoštena, te Skradina i njegovog zaleđa je Jaruga koje se nalazi podno Slapova Krke. Izgradnjom magistralnog cjevovoda s ovog izvorišta omogućena je dobava vode i u području Zadarske županije. Maksimalni kapacitet ovog vodocrpilišta je 900 l/s, međutim kada ovaj kapacitet od $Q=900$ l/s nije dostatan (u ljetnim mjesecima) povremeno se uključuju brzi filtri s kapacitetom 100 l/s.

Vodovod i odvodnja d.o.o. Šibenik je trgovačko društvo s ograničenom odgovornošću za vodoopskrbu upravlja opskrbom vodom na području grada Šibenika.

3.6.3. Održavanje komunalne infrastrukture

Održavanje komunalne infrastrukture u gradu šibeniku uređeno je Programom održavanja komunalne infrastrukture u 2011. godini odnosi se na održavanje komunalne infrastrukture slijedećih komunalnih djelatnosti:

- odvodnje atmosferskih voda,
- održavanja čistoće u dijelu koji se odnosi na čišćenje javnih površina,
- održavanja javnih površina,
- održavanja nerazvrstanih cesta,
- održavanja groblja,
- javne rasvjete, te
- deratizacija, dezinfekcija i zbrinjavanje pasa lualica

Poslove održavanja sustava odvodnje atmosferskih voda obavlja "Vodovod i odvodnja" d.o.o. Šibenik.

Održavanje čistoće javnih površina obavlja "Gradska čistoća" d.o.o. Šibenik.

Poslove održavanja javnih površina u dijelu održavanja javnih zelenih površina, parkova, dječjih igrališta i dijelu urbane opreme obavlja "Zelenilo" d.o.o. Šibenik, a održavanje pješačkih staza, pješačkih zona, trgova i javnih prometnih površina osim javnih cesta, obavlja «Dva Marka» d.o.o. Šibenik, na temelju pisanog ugovora o povjeravanju navedenih komunalnih poslova komunalne djelatnosti održavanja javnih površina, sukladno Zakonu o komunalnom gospodarstvu

Održavanje nerazvrstanih cesta obavlja «Ceste Šibenik» d.o.o. Šibenik na temelju Ugovora o povjeravanju komunalnih poslova komunalne djelatnosti održavanja nerazvrstanih cesta na području Grada Šibenika.

Poslove održavanja groblja obavlja "Čempresi" d.o.o. Šibenik.

Održavanje javne rasvjete obavlja «Pectus» d.o.o. Šibenik na temelju Ugovora o povjeravanju komunalnih poslova komunalne djelatnosti javne rasvjete na području Grada Šibenika, sukladno Zakonu o komunalnom gospodarstvu.

Komunalne poslove komunalne djelatnosti dezinsekcije i i deratizacije javnih površina temeljem ugovora na području Grada Šibenika sukladno Zakonu o komunalnom gospodarstvu obavlja «As – eko» d.o.o. Šibenik.

3.7. Zdravstvo

Poglavlje zdravstvo obrađuje opće i specijalističke medicinske usluge te službe javnog zdravstva. Poglavlje daje pregled infrastrukture i usluga dostupne građanima u području zdravstva.

3.7.1. Mreža javne zdravstvene službe na području Grada Šibenika

Zdravstvena zaštita koju provode zdravstvene ustanove na području Grada Šibenika obavlja se sukladno članku 24,25,27,31 Zakona o Zdravstvenoj zaštiti (NN121/03) na razini primarne, sekundarne i tercijarne zdravstvene zaštite, te na razini zdravstvenih zavoda.

Primarna zaštita³⁶ obuhvaća: Opću medicinu, Školsku medicinu, Higijensko-epidemiološku zaštitu, Zubozdravstvenu zaštitu, Hitnu medicinsku pomoć, Ljekarničku djelatnost i primarnu zaštitu žena i djece, a Sekundarna zaštita odnosi se na specijalističko –konzilijarnu i bolničko zdravstvenu zaštitu. Specifična za kliničke bolnice i kliničko bolničke centre,

---

³⁶U zdravstvene ustanove na primarnoj razini sukladno članku 68, 69 Zakona o ZZ, NN 121/03 spadaju: Dom zdravlja, Ustanova za hitnu medicinsku pomoć, Ustanova za zdravstvenu njegu u kući, Ljekarne, ustanova za palijativnu skrb. U zdravstvene ustanove na sekundarnoj razini: spadaju Poliklinike, Bolnice i Lječilišta. Tercijarna razina zdravstvene zaštite obuhvaća Klinike, Kliničke bolnice i Kliničke bolničke centre .

tercijarna zdravstvena zaštita obuhvaća pružanje najsloženijih oblika zdravstvene zaštite iz specijalističko-konzilijarnih i bolničkih djelatnosti, znanstvenoistraživački rad te izvođenje nastave na temelju ugovora za potrebe nastavnih ustanova zdravstvenog usmjerenja. Četvrta razina jest razina djelovanja Zdravstvenih zavoda koji na razini jedinica područne samouprave obavljaju javnozdravstvenu djelatnost.

Broj zdravstvenih ustanova, njihov sadržaj i veličina, na području grada Šibenika, sukladni su standardima RH, a određeni su Mrežom javne zdravstvene službe (NN 98/2009), koju donosi ministar nadležan za zdravstvo temeljem određenih mjerila i kriterija.

Smještene na području grada Šibenika, u ustanove kojima je osnivač Šibensko-kninska županija spadaju tako: Opća bolnica Šibensko-kninske županije koja s ukupnim brojem od 830 osoba pokriva cijeli prostor županije, Zavod za javno zdravstvo Šibensko-kninske županije, s ukupno 65 zaposlenih te Ljekarna Šibenik, koja prostor županije pokriva s 60 zaposlenika. Uz Dom zdravlja Šibenik čiji je osnivač Grad Šibenik, na području grada postoji privatna poliklinika VITA i nekoliko privatnih ljekarni kao što su Ljekarna Plenča, Ljekarna Rodin, Ljekarna Čobanov, Ljekarna Baranović itd.

3.7.2. Primarna zdravstvena djelatnost

Dom zdravlja

Dom zdravlja obavlja djelatnosti primarne zdravstvene zaštite.

Kapaciteti Doma zdravlja su po pitanju infrastrukture, tehničke opremljenosti i stručnog kadra zadovoljavajući, međutim postoje neriješeni imovinsko pravni poslovi vezani za pojedine ambulante u privatnom vlasništvu.

Ustanova broji 166 zaposlenih, te raspolaže godišnjim budžetom u iznosu od 30.000.000 kn sastavljenim iz 3 izvora financijskih sredstava (sredstvima HZZO-a, decentraliziranim sredstvima Županije/Ministarstva te vlastitim prihodima). Unutar zadanih okvira djelovanja te koristeći sredstva na raspolaganju – ustanova funkcionira uspješno.

Što se tiče suradnje s drugim gradskim ustanovama, Dom zdravlja surađuje s Centrom za njegu starih i nemoćnih, a u tu svrhu je od strane ustanove otoku Žirje i donirano vozilo.

Dom zdravlja preko svojih područnih ambulanti i timova pruža usluge primarne zdravstvene zaštite i na naseljenim otocima (Žirju, Murteru, Krapnju, Zlarinu, Prviću i Kapriju). Hitna medicinska pomoć organizirana je od strane Doma zdravlja Šibenik i za navedene otoke, i za šire područje šibenskog arhipelaga kao što su Kornati.

Po potrebi, koriste se i brza plovila policije, kapetanije i službenog broda Centra za pomoć i njegu grada Šibenika. Na održanom sastanku radne grupe zadužene za sektor zdravstva, zaključeno je da su navedene usluge još uvijek nedostatne, te da zahtijevaju ozbiljan pristup problemu, koji se štoviše povećava s dolaskom gostiju tijekom turističke sezone

3.7.3. Sekundarna zdravstvena djelatnost

Opća bolnica Šibensko kninske županije

Opća bolnica ŠKŽ obavlja djelatnosti sekundarne zdravstvene zaštite koja uključuje

- bolničko zdravstvenu djelatnost,
- specijalističko konzilijarnu zdravstvenu zaštitu,
- specijalističku dijagnostiku,
- primarnu zdravstvenu zaštitu – laboratorijsku dijagnostiku, te
- usavršavanje i unapređenje zdravstvene struke i znanosti.

U bolnici koja raspolaže s ukupno 365 ležaja (uključujući i ležajeve na lokalitetu –Knin), djeluje 11 bolničkih odjela za akutne bolesti. U Kninu postoji bolnički odjel s 80 ležaja, za subakutne bolesti. Bolničko liječenje, s prosječnom dužinom liječenja od oko 6 dana na godišnjoj razini, na odjelima akutnog liječenja, koristi približno 15.000 pacijenata.

900 pacijenata s prosječnom dužinom liječenja od 28 dana liječi se godišnje na odjelu subakutnog liječenja – Odjelu produženog liječenja.

Slika 17 Opća bolnica Šibenik

Izvor: <http://www.bolnica-sibenik.hr/index.html>

Posljednjih godina, bolnica aktivno provodi edukaciju osoblja, radi na opremanju i obnovi prostora te na tehničkoj ekipiranosti. U listopadu ove godine (2010.g.) bolnica je otvorila obnovljeni, vrhunski opremljen odjel kirurgije, a najavljeno je i skoro adaptiranje odjela Uho -Grlo -Nos. Projekt obnove, s građevinskim i obrtničkim radovima, instalacijama te medicinskom i drugom relevantnom opremom, stajao je približno 32 milijuna kuna. Unutar ovog iznosa, 15 milijuna kuna financirano je sukladno sporazumu Bolnice i Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje o povratu starih obveza temeljem pozajmice („Kirurgija“), 7 milijuna kuna povrata predstavljaju stare pozajmice („Kirurgija“) od strane Rivijere Šibenik, a 10 milijuna kuna izdvojeno je iz Županijskog proračuna s pozicije decentraliziranih sredstava.

Slika 18 Kirurgija

Izvor: <http://cro.time.mk/read/c36f528cc9/3f109f997e/index.html>

Tijekom održavanja radne skupine za sektor zdravstva, od strane predstavnika bolnice predstavljeno je nekoliko problematičnih točaka koje bi se trebali uzeti u obzir prilikom provođenja aktivnosti vezanih za Bolnicu ŠKŽ i općenito prilikom sagledavanja stanja zdravstvenog sustava na području grada Šibenika. Neki od spomenutih stavki odnose se na ugovaranje izgradnje novih kapaciteta bolnice na osnovu broja stanovništva, ne uzimajući pri tom u obzir činjenicu da bolnici na lokaciji u Šibeniku gravitira ne samo stanovništvo grada Šibenika već i okolnih gradova uključujući i Knin gdje postoji bolnički odjel. Kao problem naveo se i korištenje laboratorija bolnice od strane Doma zdravlja, a što uzrokuje gužve u čekaonicama. Također, uočen je problem neadekvatnih prostorija u zgradi poliklinike koje za svoje djelatnosti koristi i Dom zdravlja. Nadalje, trenutno je u bolnici zaposlen nedovoljan broj defektologa i psihologa specijaliziranih za ugrožene skupine, te postoji potreba za logopedom. Primarna zdravstvena zaštita posebno je otežana na otocima, te kao takva predstavlja veliki problem tijekom turističke sezone. Naime, bez suradnje s policijom, pacijente bi bilo gotovo nemoguće pravodobno dovesti do najbliže zdravstvene ustanove. Na otocima ne postoje niti adekvatne apotekarske usluge, a kao rješenje predlaže se uvrštavanje dodatnih lijekova u već postojeće ambulante.

Osnivanje Izvanrednog studija visokog sestinstva u okviru bolničke edukacije, nudi mogućnost zapošljavanja doktora - predavača iz bolnice, te je osnova za direktno podizanje razine rada određenih odjela u bolnici. Bolnica surađuje i s Pučkim sveučilištem koji provodi program za njegovatelje (prikladan za obuku kadra odjela za produženo liječenje u Kninu).

Prema rješenju o kategorizaciji bolnica iz veljače 2011. godine Opća bolnica Šibenik svrstana je u kategoriju županijskih bolnica.

Poliklinika VITA

Poliklinika VITA obavlja djelatnosti iz specijalističko - konzilijarne zdravstvene zaštite i dijagnostike. Poliklinika VITA osnovana je kao privatna i potpuno digitalizirana poliklinika u RH, a pruža usluge dijagnostike: magnetske rezonancije, kompjutorizirane tomografije, digitalizirane radiografije, ultrazvuka s obojenim doplerom, digitalne mamografije, panoramskog snimanja čeljusti i denzitometrije na CT uređaju.

3.7.4. Razina zdravstvenih zavoda

Zavod za javno zdravstvo Šibensko-kninske županije

Zavod za javno zdravstvo je zdravstvena ustanova koja provodi javnozdravstvenu djelatnost na području Šibensko-kninske županije.

Zavod za javno zdravstvo Šibensko-kninske županije je osnovan u travnju 1995., te je od tada pa do 2008. godine funkcionirao u prostoru od 241,97 m² naslijeđenog prostora bivše « higijensko-epidemiološke stanice» , Put groblja 6, ispod tvrđave sv. Mihovila, te u dodatnih 168 m² iznajmljenog ili «posuđenog» prostora. U prostorima Doma zdravlja Šibenik godinama se nalazila Uprava, Služba socijalne medicine, Služba školske medicine, Laboratorij za parazitologiju. U krugu Šibenske bolnice na lokaciji Matije Gupca 74 kroz 2007. i 2008. godinu adaptirana je zgrada starog zaraznog odjela gdje su smještene Medicinska mikrobiologija s parazitologijom, Epidemiologija, Ravnateljstvo i Služba za javno zdravstvo. Zavod je danas zdravstvena ustanova sa 67 zaposlenih.

2010. i 2011. godine Zavod izrađuje glavni projekt za drugu fazu izgradnje ostalih prostora na lokaciji Matije Gupca 74 (Ekologija, Školska medicina, dodatni prostori za DDD, dvorana za predavanja i savjetovališni rad) gdje se na adaptiranu građevinu dograđuje dodatnih 1.500 m² prostora.

3.7.5. Uloga gradske uprave u zdravstvenom sustavu

Uprava grada Šibenika na različite načine pomaže , te sudjeluje u organizaciji manifestacija, edukacija i drugih događaja relevantnih za zdravstveni sektor grada.

Financijskim sredstvima iz proračuna, gradska uprava podržava rad zdravstvenih ustanova na području grada Šibenika na sljedeći način:

- 760.000 kuna godišnje Grad izdvaja za financiranje djelatnosti Doma zdravlja (uključujući sredstva za financiranje jednog tima hitne pomoći,
- 300.000 kuna godišnje izdvaja za Sportsku ambulanta u svrhu Opće i zdravstvene zaštita sportaša,
- 200.000 kuna godišnje izdvaja za sufinanciranje uređenja i obnove pojedinih odjela Opće bolnice (pedijatrijski odjel, neurološki, kirurški).

Kao još jedan od pokazatelja da grad Šibenik ima posebnu tradiciju i senzibilitet prema djeci, od 19. do 21. lipnja 2010.g. , u Šibeniku je održan 22. Simpozij socijalne pedijatrije. Simpoziju, koji je tradicionalno održan u sklopu Međunarodnog festivala djeteta, nazočilo je približno 200 sudionika iz cijele Hrvatske.

Osim Simpozija, u gradu Šibeniku se od 2006.g. održava i Internacionalna pedijatrijska ljetna škola. Europska ljetna škola, koja okuplja stručnjake iz cijele Europe, održava se pod

pokroviteljstvom Grada Šibenika i Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi, te u organizaciji HZL-a Hrvatskog društvo za preventivnu i socijalnu pedijatriju, Društva patronažnih sestara HUMS-a, Dječjeg odjela Opće bolnice Šibenik, Referentnog centra za praćenje rasta i razvoja djece Ministarstva zdravstva u Klinici za dječje bolesti Zagreb, i UNICEF-ovog ureda u RH.

3.8.   *Rekreacija, kultura i religija*

Poglavlje rekreacija, kultura i religija obrađuje javno dostupne mogućnosti bavljenja sportom i rekreacijom, te stanje infrastrukture, institucije i manifestacije u kulturi te vjerske objekte.

3.8.1.   Rekreacija i sport

Grad Šibenik je oduvijek bio sportski grad. Duga tradicija njegovih stanovnika bavljenja sportom, te geografski i klimatski uvjeti koji tome idu u prilog, podloga su razvoju vrhunskih svjetskih sportaša u Gradu Šibeniku. Od brojnih uspješnih sportaša treba spomenuti Dražena Petrovića, Damira Trlaju, Pericu Bukića, Daniru Nakić, Vedrana Jakšića te brojne sportske klubove.

Mreža objekata za bavljenje športom i rekreacijom u gradu Šibeniku sastoji se četrdeset sportskih objekata od kojih su tri nogometna igrališta, dva bazena (1 zimski, 1 ljetni), jedna velika sportska dvorana na Baldekinu, devet manjih sportskih dvorana, dva kompleksa teniskih igrališta (ukupno 26 teniskih terena), više automatskih kuglana, Veslački centar u Zatonu (s jednom od najkvalitetnijih veslačkih staza u Europi) te biciklističke staze čiji su nositelji Javna ustanova Športski objekti Šibenik i Turistička zajednica grada Šibenika (izgrađene u okviru projekta za cijelo područje grada).

Uz navedene objekte, potrebno je spomenuti i postojanje i 7 građanskih udruga društava sportske rekreacije koje se bave tjelovježbom, i unaprjeđenjem zdravlja, te poseban turističko rekreacijski centar Solaris d.d. u privatnom vlasništvu.

Javna Ustanova "Športski objekti" – Šibenik, osnovana odlukom Gradskog vijeća Grada Šibenika, 4. travnja 2002. g. objedinjuje i upravlja najznačajnijim kompleksom športskih objekata u Gradu Šibeniku³⁷. Osim upravljanja, ustanova se djeluje na području sportske obuke, sportske rekreacije, te sudjeluje u sportskim natjecanjima.

U njenom sastavu nalazi se dvorana Baldekin, Bazeni „Crnica“ (kompleks), Sportsko rekreativni centar „Ljubica“, Kuglana „Šubićevac“, Stadion „Šubićevac, Dvorana „Miminac“, tenis tereni i trim staza.

Osim navedenih objekata pod upravljanjem ustanove, treba spomenuti i neke značajnije objekte izvan njenog obuhvata, tj. Dom veslačkog kluba „Krka“ te Jedriličarsko društvo „Val“ (pogledati prilog : Športski objekti JU Športski Objekti Šibenik) te 167 športskih klubova.

³⁷ Statut JU Športski objekti – Šibenik nalazi se na web stranici : <http://www.sportski-objekti-sibenik.com/dokumenti/Statut.pdf>

Grad Šibenik iz proračuna svake godine izdvaja sredstava namijenjenih provođenju i razvoju športsko - rekreacijskih aktivnostima na području grada Šibenika. U proračunu za 2010..g. Grad je za proračunsku stavku „Program javnih potreba u sportu“ izdvojio ukupno 5.048.000 kuna . Sredstva su bila raspodijeljena na sljedeći način :

- Za Savez sportova grada Šibenika izdvojeno je 498.000 kuna,
- Za redovnu djelatnost sportskih klubova izdvojeno je 4.000.000 kuna,
- Za funkcioniranje Sportske ambulanta izdvojeno je 300.000 kuna,
- Za Međunarodna natjecanja izdvojeno je 250.000 kuna,
- Osim proračunskih sredstava dodatnih 7.270.000 kuna izdvojeno je Održavanje i izgradnju sportskih objekata.

Osim potpore izdvojene iz proračuna, Grad Šibenik je pokrovitelj je i brojnih lokanih , županijskih i nacionalnih športskih događaja i manifestacija održanih na području Grada. Spomenut ćemo samo neke od kao što su : 3 Jedriličarske regate, Natjecanje u jedrenju na dasci, Prvenstvo Grada u plivanju, Državno prvenstva školskih sportskih društava RH (za osnovne škole, srednje škole i djecu s posebnim potrebama, Međunarodna biciklistička utrka Meterize, Međunarodna regata Civitanuova – Šibenik, Brzopotezni šahovski turnir Natjecanje u gimnastici, Finalna atletska utrka Jadranske lige, Olimpijada dječjih vrtića, Obilježavanje Europskog tjedna kretanja, Obilježavanje Dana planinarskih društava, Športsko rekreacijski festivala sela i otoka, Sportsko rekreativna manifestacija „Bodulska pripetavanja“, Malonogometni turniri i dr.

3.8.2. Kultura

Kako bi se procijenilo stanje u sektoru kulture na području grada Šibenika definirana su područja za analizu koja po njihovoj važnosti i opsegu obuhvata i aktivnosti imaju veliku ulogu prilikom oblikovanja sektora kulture na području grada Šibenika. Svjesni nemogućnosti ulaska u dublje analize koje zahtijeva izradu stručnih elaborata za svaki od područja u nastavku dat je pregled sljedeće problematike:

- prikazano je stanje materijalne kulturne baštine na području grada Šibenika,
- opisano je djelovanje najvažnijih ustanova i organizacija iz sektora kulture,
- predstavljen je pregled održanih kulturnih događaja (kao kulturnih proizvoda važnih za razvoj drugih djelatnosti) ,
- dana su na uvid proračunska izdvajanja za potrebe u sektoru kulture na području Grada.

Stanje materijalne kulturne baštine na području grada Šibenika

Šibenik je grad burne povijesti koja mu je u nasljeđe ostavila izuzetno bogatu i raznoliku kulturnu baštinu. Cijeli grad podsjeća na otvoreni muzej kulture i povijesti u kojem svaka ulica, svaka zgrada, svaki trg, svaka „skala, kala i buta “ kako bi rekli Šibenčani, priča svoju priču i ispunjava prostor posebnim, jedinstvenim ugođajem.

Ono što čini kulturu jednog područja, jedne populacije jest njegova kulturno povijesna baština u svom širem i užem smislu. Dok u širem smislu ona obuhvaća i nematerijalno i materijalno kulturno nasljeđe, u užem smislu ona se odnosi samo na materijalno nasljeđe. U

nematerijalno nasljeđe općenito spadaju aspekti pojedine kulture koja je očuvana društvenim običajima u određenom povijesnom periodu, a može se odnositi i na sredstva i ponašanja u društvu, često i formalna pravila djelovanja u specifičnom klimatskom podneblju, društvene vrijednosti i tradicije, običaje i prakse, estetska i duhovna vjerovanja, umjetničko izražavanje, i dr. Dok se materijalni aspekt kulturne baštine može iskoristiti za interpretaciju različitih vrijednosti specifične grupe na specifičnom području, nematerijalnu kulturnu baštinu je mnogo teže odrediti, klasificirati a zatim i adekvatno sačuvati.

U tablici 22, nalazi se prikaz kulturnih dobara koja čine materijalnu kulturnu baštinu grada Šibenika. Popis je preuzet iz Studije strateške procjene utjecaja na okoliš izrađene od strane Građevinskog instituta za potrebe GUP-a. Kulturna dobra koja se nalaze na popisu klasificirana su prema podjeli koja obuhvaća sljedeće kategorije:

1. Povijesnu jezgru,
2. Sakralnu arhitekturu,
3. Stambene i civilne građevine,
4. Memorijalne spomenike,
5. Fortifikacijske građevine i
6. Arheološka nalazišta.

Tablica 20 Zaštićena kulturna dobra

1.	Povijesna jezgra
1	Stari dio grada Šibenika, urbanistička cjelina, Šibenik, R
2.	Sakralna arhitektura
1	Crkva sv. Ivana, Šibenik, R
2	Crkva sv. Barbare, Šibenik, R
3	Biskupska palaca, Šibenik, R
4	Katedrala sv. Jakova, Šibenik, R
5	Crkva i samostan sv. Frane, Šibenik, R
6	Crkva sv. Nikole, Šibenik, R
7	Crkva i samostan sv. Lovre, Šibenik, R
8	Nova crkva s dvoranom bratovštine, Šibenik, R
9	Crkva sv. Križa, Šibenik, R
10	Crkva sv. Vida, Crnica – Razori, Šibenik, R
11	Crkva Uspenja Bogomater, Šibenik, R
12	Crkva sv. Mare, Bioce, Šibenik, R
13	Crkva sv. Duha, Šibenik, R
14	Crkva sv. Ane u tvrđavi sv. Mihovila, Šibenik, R
15	Crkva sv. Antuna opata, Šibenik, R
16	Crkva sv. Dominika, Šibenik, Crkva sv. Julijana, Šibenik, R
17	Varoška crkva, Šibenik, R
18	Crkva Svih svetih, Šibenik, R
19	Sklop benediktinskog samostana sv. Luce, Šibenik, R
20	Crkva sv. Grgura, Šibenik, R
21	Crkva sv. Petra, Šibenik, Mandalina na groblju, R
22	Crkva sv. Elizabete, Šibenik, Crnica, R
23	Crkva sv. Katarine, Šibenik, PZ
3.	Stambene i civilne građevine
1	Kuća Šižgoric, Šibenik, R
2	Kuća Rossini i zgrade uz nju, Šibenik, R
3	Gradska vijećnica, Šibenik, R
4	Stara gradska «pretura», Šibenik, R
5	Kuća Ježina, Šibenik, R

6	Gotička Kuća, Šibenik, Trg pučkih kapetana 18, R
7	Četiri bunara, Šibenik, R
8	Kuća Chiabov, Šibenik, R
9	Kuća Timbaca, Šibenik, R
10	Knežev dvor-gradske zidine, Šibenik, R
11	Kuća Draganic, Šibenik, R
12	Kuća N. Tommasea, Šibenik, R
13	Ostaci gotičke i gotičko-renesansne palače, Šibenik, R
14	Kuća Berovic s dvorištem, Šibenik, R
15	Barokna palaca, Šibenik, Ul. K. Stošica 5, R
16	Ostaci gotičke palače, Šibenik, Ul. R. Visianija 5, R
17	Palaca Kožul, Šibenik, R
18	Romanička Kuća, Šibenik, Ul. J. Dalmatinca 5, R
19	Kuća Štrkalj, Šibenik, R
20	Sklop kuća u Buti, Šibenik, R
21	Kuća prve hrvatske općinske uprave i okolne kuće, Šibenik, R
22	Ruševine kuće, Šibenik, Ul. J. Barakovica, R
23	Gotička Kuća, Šibenik, Ul. J. Barkovica 9, R
24	Kuća s drvenim gotičkim gredama, Šibenik, Ul. 29. i. 1918., R
25	Kuća Divinic, Šibenik, R
26	Kuća Poletti-Deljac, Šibenik, R
27	Kuća Draganic-Marenci, Šibenik, R
28	Kuća Divinic-Marasovic, Šibenik, R
29	Kuća Tobolovic-Rossini, Šibenik, R
30	Kuća Šižgoric-Galbiani, Šibenik, R
31	Kuća Žaja, Šibenik, R
32	Kuća Žaja (Cristobolo), Šibenik, R
33	Barokna kuća, Šibenik, Ul. F. Vrancica 4, R
34	Kuća Mattiazi, Šibenik, R
35	Barokna palaca, Šibenik, Pekarska ulica 1, R
36	Kuća Žuljen-Venturini, Šibenik, R
37	Gotičko-renesansna Kuća, Šibenik, Ul. A. Blaževica (A. Kacica), R
38	Zgrada Kazališta, Poljana, Šibenik, R
39	Dvije kuće, Šibenik, R
40	Kuća R. Visiania, Šibenik, R
41	Zgrada okružnog suda i zatvor, Šibenik, R
42	Kuća Iljadica-Grdešić, Šibenik, R
43	Hotel «Krka», Šibenik, PZ
44	Zgrada poduzeca «Revija», Šibenik, PZ
45	Kompleks bolničkih zgrada, Šibenik, PZ
46	Kuća, Šibenik, Uskocka 1, PZ
47	Kuća, Ul. N. Tավilica 11, PZ
48	Vila «Moj Mir» (Vila «Dalle Feste»), Šibenik, ulaz u kanal sv. Ante,
4.	Memorijalni spomenici
1	Park strijeljanih, Šubicevac, Šibenik, R
2	Kuća sa spomen pločom, Šibenik, Ul. Nikodima Milaša 3, R
3	Kuća sa spomen pločom, Šibenik, Ul. N. Tesle 5, R
4	Kuća sa spomen pločom, Šibenik, Velebitska 11, R
5	Kuća sa spomen pločom, Šibenik, Partizanska 4, R
6	Kuća sa spomen pločom, Šibenik, Ul. S. Macure 38, R
5.	Fortifikacijske građevine
1	Tvrđava sv. Ivana, Šibenik, R
2	Tvrđava II Barone, Šubicevac, Šibenik, R
3	Gradske zidine, Šibenik, R
4	Tvrđava sv. Nikole, Kanal sv. Ante, Šibenik, R
5	Tvrđava sv. Mihovila, Šibenik, R
6	Ostaci fortifikacijske arhitekture (torette), Šibenik, R

7	Ostaci fortifikacijske arhitekture, Šibenik, Mandalina, R
6.	Arheološka nalazišta (AL=anticki lokalitet, SV=srednjovjekovni lokalitet)
1	Hidroarheološko nalazište, Šibenik, Kanal sv. Ante
2	Tvrđava sv. Mihovila, Šibenik AL, SV
3	Gvozdеноvo, Šibenik
4	Orljak, Šibenski most
5	Furnaža, Mandalina, AL
6	Uvala sv. Petra, Mandalina, AL
7	Drace, Mandalina, AL
8	Kanal sv. Ante, Šibenik, AL
9	Pećina sv. Ante, Šibenik, AL, SV
10	Klobucac, Šibenik, AL
11	«Šipad», Šibenik, AL
12	Povijesna jezgra, Šibenik, AL
13	Crkva Gospe van Grada, Šibenik, SV

Slika 19 Povijesna jezgra, Katedrala sv. Jakova, Tvrđava sv. Nikole, Trg četiri bunara

Izvor: www.sibenik.hr

Djelovanje (javnih) institucije i organizacija u sektoru kulture na području Grada Šibenika

Nekoliko ključnih javnih organizacija u kulturi čine svaka na svom području djelovanja, okosnicu kulturnog života Grada Šibenika. Hrvatsko narodno Kazalište Šibenik, Gradska knjižnica „Juraj Šižgorić“ Šibenik, Muzej grada Šibenika, Galerija svetog Krševana, Glazbena škola Ivan Lukačić, Državni arhiv u Šibeniku, Ogranak matice hrvatske Šibenik, Hrvatska glazbena unija Podružnica Šibenik, te Ministarstvo kulture RH - Konzervatorski odjel Šibenik, institucije su koje u sektoru kulture djeluju koristeći bilo sredstva proračuna Grada Šibenika, bilo državna, odnosno najčešće sredstva Ministarstva kulture. U tablici 23, nalazi se popis svih javnih institucija u kulturi u Gradu Šibeniku, informacije o područje njihovog djelovanja, vlasničkoj strukturi, načinu financiranja te broju zaposlenih.

Tablica 21 Institucije (organizacije) u kulturi na području grada Šibenika

Ime institucije/ organizacije	Područje djelovanja	Vlasnička struktura
Hrvatsko narodno kazalište Šibenik	organiziranje vlastite dramske produkcije, kazališnih gostovanja, koncerata i raznih radionica, organizacija Međunarodnog dječjeg festivala, okruglih stolova i međunarodne kulturne suradnje.	Grad Šibenik
Gradska knjižnica »Juraj Šižgorić« Šibenik	nabava, stručna obrada, čuvanje	Grad Šibenik

Ime institucije/ organizacije	Područje djelovanja	Vlasnička struktura
	i zaštita knjižne i neknjižne građe, izdavanje knjiga, brošura, prospekata i sličnih publikacija.	
Muzej grada Šibenika	briga za šibensku i hrvatsku kulturnu baštinu i to: prikupljanjem, istraživanjem, zaštitom, stručnom obradom, izradom dokumentacije, prezentacijom u svrhu boljeg poznavanja šibenske povijesti, te praćenje suvremenih dostignuća u razvoju najpoznatijih svjetskih muzeja. Uz navedeno, obavlja konzervaciju arheoloških i povijesnih lokaliteta radi njihove primjerene prezentacije posjetiteljima. U 2011. godini planira se otvorenje i prezentacija stalnog muzejskog postava.	Grad Šibenik
Galerija sv. Krševana	muzejsko-galerijska –likovna djelatnost	Grad Šibenik
Glazbena škola Ivana Lukačića Šibenik	pedagoška djelatnost	Županija
Državni arhiv u Šibeniku	Javna ustanova u kulturi regionalnog (županijskog) značaja sa sjedištem u Šibeniku U arhivu je pohranjeno gradivo u vremenskom rasponu od 15. stoljeća do danas u dvjestotinjak fondova i zbirki. Arhiv je nadležan i za zaštitu arhivskog i registraturnog gradiva koje se nalazi izvan arhiva, kod kategoriziranih stvaratelja većinom javnog karaktera.	Državni arhiv RH
Ogranak matice hrvatske Šibenik	izdavačka, promotorska ...	Udruga
Hrvatska glazbena unija Podružnica Šibenik	zaštita autorskih prava	Udruga
Ministarstvo kulture RH, Konzervatorski odjel Šibenik	restauratorska djelatnost	Ministarstvo kulture RH

Slika 20 Gradska knjižnica

Izvor: <http://www.google.hr>

Djelovanje nevladinih organizacija u sektoru kulture

Osim gore navedenih institucija i organizacija financiranih javnim sredstvima, u Gradu Šibeniku postoji i niz udruga u kulturi, kulturno-umjetničkih društava, glazbeno plesne udruge, glazbena društva itd. Prema najnovijim podacima Registra udruga RH, na području grada Šibenika trenutno je registrirano ukupno 477 udruga. Procjenjuje se da je od tog broja,

njih 60–ak u aktivnih u sektoru kulture. U svrhu potpore organizacijama civilnog društva , Grad Šibenik je u 2009.g. izdvojio iznos od 5.850.800 kuna.

Na radnoj skupini za područje kulture, uočene su određene slabosti vezane za djelovanje udruga na prostoru grada Šibenika. Navedeni su problemi koji se odnose na nedostatak prostora namijenjenom djelovanju udruga, pogotovu kad su u pitanju mladi i njihovo djelovanje preko udruga u kulturnom i drugim sektorima; Troškovi za održavanje izložbi su izrazito visoki stoga se izložbe često održavaju na mjestima koja za to nisu prikladna, kao što su gradski kafići; nedostaje financijskih sredstava za organiziranje kulturnih događaja.

Pregled održavanja kulturnih događaja

Kako bi evaluirali stanje u kulturnom sektoru, potrebno je sagledati i sve kulturne proizvode tog sektora. Jedna od kategorija tzv. kulturnih proizvoda odnosi se i na kulturne događaje koji su se održali na području Grada Šibenika . U tablici ispod, nalazi se popis svih kulturnih manifestacija, imena njihovih organizatora te broj posjetitelja koje je svaka od održanih manifestacija privukla.

Tablica 22 Kulturne manifestacija Grada Šibenika

Manifestacije	Organizator	Broj posjetitelja
Karneval	Društvo naša djeca, Udruga Arlekin	2.000
Uskrсни doručak	TZG Šibenik	400
Svibanjske glazbene večeri	Galerija Krševan i Glazbena škola	1.000
Međunarodni dječji festival	HNK Šibenik	5.600 prodanih karata + cca ostalih 10.000
Klupske večeri	TZG Šibenik	2.300 (9 večeri)
MUSICA APPASSIONATA	HNK ŠIBENIK	850 (5 koncerata)
OFF blues & jazz FESTIVAL	Glazbena udruga Tajni život	750 (3 večeri)
Orguljaška škola	Organum Šibenik	400
Večeri dalmatinske šansone	Šibenik koncert	3600 (2 večeri)
Srednjevjekovni sajam	Grad Šibenik, Udruženje obrtnika,TZ	7.500 (3 dana)
ADRIATIC BOAT SHOW	NCP	20.000 (4 dana)
Porin Classic – dodjela nagrada za klasiku i jazz	Udruge Leon trade i Partitura	500
Božićne čarolije	Scenska udruga Leona	6.000 (10 dana)
Dani Fausta Vrančića	Gradska knjižnica “Juraj Šižgorić”	500
Noć muzeja	Muzej grada Šibenika	1.000
Noć kazališta	Hrvatsko narodno kazalište Šibenik	700
Zlatni mikrofon Šibenika-dječji festival	Udruga Zlatni mikrofon	700
Tri sajmena dana (sv. Jakov, sv. Ana i sv. Kristofor)	Udruga Leona trade	1.200
Dan grada	Sportske i kulturne udruge, škole	500
Dani ponosa i slave	Grad i Županija	400
Dani kršćanske kulture	Šibenska biskupija	500
Ukupno posjetitelja		cca 60.000

Izvor: Upitnik za Grad Šibenik 2010.

Alternativna kulturna scena Grada Šibenika

Prilikom održavanja radne skupine za područje kulture, primijećene su slabosti po pitanju razvijenosti kulturnog života Grada Šibenika ukoliko izuzmemo kulturna događanja i aktivnosti provedene od strane javnih institucija u kulturi. Uz nedostatak prostora i financijskih sredstava koji bi potakli nastajanje jedne takve grane, postoji i tzv. odljev šibenske mladeži u Zagreb ili okolne gradove. Naime, opće prisutno mišljenje među mladeži Grada jest da u Šibeniku ne postoje događaji koji su interesantni, a koji bi bili središta okupljanja mladih željnih kreativnog rada u kulturi, a niti postoji sluh za njihove potrebe od strane lokalne i županijske uprave.

Proračunska izdvajanja Grada Šibenika za provođenje aktivnosti u kulturnom sektoru

Temeljem članka 1,4,6, Zakona o financiranju javnih potreba u kulturi («Narodne novine», broj 47/90, 27/93 i 38/09), Gradsko Vijeće svake godine donosi Program javnih potreba u kulturi . Dok su ukupna izdvajanja unutar navedenog programa u 2010.g. iznosila 14.822.000 kuna, u 2011.g. planirano je za isti program izdvajanje od 15.000.000. kuna. Posljednje dvoje godine Grad je pružio potporu projektima kao što su izgradnja spomenika Draženu Petroviću, održavanje spomenika kulture, odnosno Katedrale sv. Jakova, tvrđave sv. Mihovila , tvrđave sv. Nikole... Javne potrebe u kulturi, za koje se sredstva osiguravaju iz proračuna Grada Šibenika odnose se na kulturne djelatnosti i poslove, akcije i manifestacije od interesa za Grad Šibenik, te osobito na djelatnosti i poslove ustanova kulture, udruženja i drugih organizacija u kulturi, kao i pomaganje i poticanje umjetničkog i kulturnog stvaralaštva. U kategoriju javnih potreba spadaju i akcije i manifestacije u kulturi što pridonose razvitku i promicanju kulturnog života, investicijsko održavanje te adaptacije i prijeko potrebni zahvati na objektima kulture.

3.8.3. Religija

Šibenska biskupija ustanovljena je bulom pape Bonifacija VIII., koja nosi nadnevak 1. svibnja 1298. Sam čin ustanovljenja obavljen je u Šibeniku 28. lipnja iste godine tako da je proglašena Papina bula, posvećen prvi biskup - fra Martin Rabljanin, gvardijan samostana sv. Frane - određene su granice biskupije i posjedi koje je grad Šibenik darovao za uzdržavanje biskupa, kaptola i stolne crkve. Biskupija je organizirana u 74 župe, raspoređene u devet dekanata. U 42 župe djeluju redovnici - ponajviše franjevci provincije Presvetog Otkupitelja (40) župa, zatim franjevci provincije sv. Jeronima (1 župa), franjevci konventualci (1 župa). U 32 župe djeluju dijecezanski svećenici. Na području biskupije nalazi se 5 samostana redovnika. Iz sedam ženskih redova i kongregacija na području biskupije djeluje oko stotinjak redovnica.³⁸

³⁸ <http://www.sibenska-biskupija.com/biskupija.asp>

U gradu Šibeniku nalazi se i sjedište episkopa dalmatinskog Srpske pravoslavne Crkve, od 1810. kada je ta eparhija osnovana, te za katedralu dobila crkvu sv. Spasa. U šibeniku osim sv. Spasa postoje još dvije srpske pravoslavne crkve.

3.9.   *Obrazovanje*

Poglavlje obrazovanje obrađuje usluge predškolskog, osnovnoškolskog, srednjoškolskog obrazovanja, visoku naobrazbu te cjeloživotno obrazovanje i usavršavanje. Važan segment analize je prepoznavanje usklađenosti mogućnosti obrazovanja i potreba u gospodarstvu.

Obrazovni sustav u Republici Hrvatskoj dijeli se na :

- predškolsko obrazovanje,
- osmogodišnje osnovno obrazovanje,
- srednje obrazovanje i
- visoko obrazovanje.

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa nadležno je za obrazovanje na svim razinama. Država je zadužena i za osnovno, i za srednje i za visoko obrazovanje, a za obavljanje poslova iz djelokruga srednjeg školstva, u Ministarstvu je ustrojena i Uprava za srednje obrazovanje.

3.9.1.   Predškolski odgoj

Institucionalni predškolski odgoj traje od djetetove prve pa do njegove šeste ili sedme godine starosti. U institucije koje provode predškolski odgoj spadaju dječje jaslice, dječji vrtići , te tzv.«predškoli» (koji predstavlja oblik pripreme djece za osnovnu školu).

Predškolski odgoj reguliran je Zakonom o predškolskom odgoju i naobrazbi (NN/10/97), nije obvezan, te njegovo pohađanje nije uvjet za upis u osnovnu (obveznu) školu. Osnivači predškolskih ustanova su bilo Jedinice lokalne uprave, bilo fizičke i pravne osobe, bilo vjerske zajednice.

Grad Šibenik je osnivač predškolske ustanove "Gradski vrtići Šibenik" koja ima smještajne kapacitete u vlastitim i iznajmljenim objektima na lokacijama na području Grada Šibenika i prigradskih naselja za smještaj do 1.100 djece. Na području Grada Šibenika djelatnost predškolskog odgoja obavlja šest ustanova kojima Grad Šibenik nije osnivač. Smještajni kapacitet ustanova koje su registrirane i obavljaju tu djelatnost na području Grada Šibenika osiguravaju smještaj za 522 djece.

JU Gradski vrtići raspolaže s ukupno 15 objekata, skrbi o 1.100 djece te zapošljava 167 radnika. Od ostalih većih vrtića navest ćemo privatni dječji vrtić „Žižula“ koji se brine za ukupno 206 djece i to 128 djece na svojoj lokaciji u Ražinama , 48 djece na lokaciji Meterize, te 30 djece na lokaciji Sitno Donje. Dječji vrtić „Osmijeh“ pohađa pohađa 151 dijete od toga 91 na Šubićevcu i 50 na Meterizama. Na području grada postoji i vjerski vrtić „Brat Sunce“ koji

broj 61 dijete te jedini sportski vrtić, Vrtić „Žižula“ Ražine koji skrbi o 48 djece te provodi i druge afirmirane koncepcije prema odobrenju Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta – Montessori program. Ne postoji niti jedan vrtić predviđen za nacionalne ili vjerske manjine.

Tablica 23 Popis dječjih vrtića na području grada Šibenika

Naziv predškolske ustanove	Broj djece	Struktura vlasništva
Gradski vrtići Šibenik (15 objekata)	1.100	Grad Šibenik
Dv Žižula – Ražine	128	Privatno
DV Žižula – Meterize	48	
Dv Žižula – Sitno Donje	30	
Dv Sunce - Brodarica	55	Privatno
Dv Kikica - Mandalina	32	Privatno
Vjerski vrtić Brat Sunce	62	Privatno
Dv Osmijeh – Šubićevac	91	Privatno
Dv Osmijeh - Meterize	50	
Dv Gospa Marija Vrpolje	26	Privatno

Prema podacima kojima raspolaže Grad Šibenik općenito gledajući, dječji vrtići zadovoljavaju higijensko-tehničke zahtjeve koji se odnose na: osvijetljenost, sunčevu svjetlost, prozračivanje, toplinsku zaštitu, zaštitu od buke i akustiku, grijanje i hlađenje, opskrbu vodom, odvodnju otpadnih voda, električne instalacije, zaštitu od požara i zaštitu od provale. Svi vrtići također zadovoljavaju i sva osnovna ekološka i estetska mjerila.

Odstupanja su primijećena po pitanju zadovoljavanja standarda o minimalnoj površini od 30 m² po djetetu. Do 2013.g. svi vrtići će morati poštivati standard.

Predškolski odgoj ostvaruje se u redovitim programima koji traju od 5 do 10 sati dnevno. Programom "predškole" u trajanju od 150 sati, što je besplatno za roditelje, obuhvaćeno je oko 95% dječje populacije u godini prije upisa djeteta u osnovnu školu.

Financiranje vrtića iz Gradskog proračuna

Djelatnost JU Gradski vrtići na godišnjoj razini grad Šibenik financira s iznosom od 16.390.000 kuna. Dječji se vrtići kojima Grad nije osnivač financiraju s 3.940.000 kuna i to na način da Grad participira u ekonomskoj cijeni boravka djece u vrtiću s 500 kuna po upisanom djetetu. Financiranje se provodi na način da se sukladno dokumentu «Plan mreže predškolskih ustanova na području grada Šibenika» za svaku proračunsku/pedagošku godinu, s vlasnicima vrtića sklapa Ugovor o reguliranju međusobnih prava i obveza.

Svi planovi koji se odnose na izgradnju, osposobljavanje ili reorganizaciju sistema predškolskog odgoja sadržani su u dokumentu „Plan mreže predškolskih ustanova na području grada Šibenika“ od 21.rujna 2010.g. donesenom od strane Gradskog vijeća Grada Šibenika.

Tablica 24 Plan mreže predškolskih ustanova

Plan mreže predškolskih ustanova	Broj djece	Lokacija
1. Javna ustanova Gradski vrtići Šibenik	1.034	
Dječji vrtić i jaslice "Vidici" Šibenik	222	Vidici
Dječji vrtić i jaslice "Kućica" Šibenik	167	Baldekin
Dječji vrtić i jaslice "Ciciban" Šibenik	45	Šubičevac
Dječji vrtić i jaslice "Pčelica" Šibenik	72	Baldekin
Dječji vrtić i jaslice "Tintilinić" Šibenik	52	Građa
Dječji vrtić "Radost" Šibenik	36	Baldekin
Dječji vrtić "Jutro" Šibenik	51	Baldekin
Dječji vrtić "Jutro" - odjel za rad s djecom s teškoćama u razvoju	6	Baldekin
Dječji vrtić "Veseljko" Šibenik	14	Baldekin
Dječji vrtić i jaslice "Varoš" Šibenik	92	Varoš
Dječji vrtić "Vjeverica" Šibenik	35	Šubičevac
Dječji vrtić "Ljubica" Šibenik	27	Crnica
Dječji vrtić "Građa" Šibenik	116	Građa
Dječji vrtić i jaslice "Šibenski tići"	81	Šubičevac
Dječji vrtić "Veslo" Zaton	18	Zaton
2. Dječji vrtić Žižula	206	
Dječji vrtić "Žižula"	128	Ražine
Dječji vrtić "Žižula"	48	Meterize
Dječji vrtić "Žižula"	30	Sitno Donje
3. Dječji vrtić Brat Sunce	62	Varoš
4. Dječji vrtić Kikica	32	Mandalina
5. Dječji vrtić Osmijeh	141	
Dječji vrtić "Osmijeh"	91	Meterize
Dječji vrtić "Osmijeh"	50	Šubičevac
6. Dječji vrtić Sunce	55	Brodarica
7. Dječji vrtić Gospa Marija Vrpolje	16	Vrpolje
Ukupan broj djece	1.546	

Izvor:

<http://www.sibenik.hr/sjednice/gv/13/Plan%20mre%C5%BE%20pred%C5%A1kolskih%20ustanova%20na%20podru%C4%8Dju%20Grada%20C5%A0ibenika.pdf>, obrada MICRO projekt d.o.o.

Grad Šibenik utvrđuje potrebe za predškolskim ustanovama u gradskim i prigradskim dijelovima administrativnog područja Grada Šibenika i to:

- CRNICA za dvije odgojne skupine (50 djece),
- ŠUBIČEVAC za jednu odgojnu skupinu (25 djece) + Za jednu odgojnu skupinu za djecu s poteškoćama u razvoju (15 djece),
- DUBRAVA za dvije odgojne skupine (50 djece),
- GREBAŠTICA za jednu odgojne skupine (25 djece),
- BRODARICA za jednu odgojnu skupinu (25 djece),
- SITNO DONJE-PERKOVIĆ-VRPOLJE za jednu odgojnu skupinu (25 djece) i
- RASLINA za jednu odgojnu skupinu (25 djece).³⁹

39

<http://www.sibenik.hr/sjednice/gv/13/Plan%20mre%C5%BE%20pred%C5%A1kolskih%20ustanova%20na%20podru%C4%8Dju%20Grada%20C5%A0ibenika.pdf>

3.9.2. Osnovno obrazovanje

Osnovno i obvezno obrazovanje (Osnovna škola) u RH traje 8 godina, te učenicima pruža opće obrazovanje. Osnovno obrazovanje sastoji se od dva stupnja obrazovanja od po četiri godine, tj. razredne nastave koju poučava jedan učitelj, i predmetne nastave koju poučava više učitelja, zavisno o broju nastavnih predmeta. Osnovno obrazovanje učenicima pružaju odgojno-obrazovne ustanove, upravno –administrativne cjeline - Osnovne škole skupa sa svojim podružnicama, odnosno područnim školama, najčešće s mješovitim razrednim odjelima i za učenike od 1.do 4.razreda.

Na području Grada Šibenika djeluju sljedeće osnovne škole i područna odjeljenja:

1. Osnovna škola BRODARICA za učenike od I do VIII razreda

Područna odjeljenja za učenika od I do IV razreda:

- Grebaštica
- Krapanj

2. Osnovna škola FAUSTA VRANČIĆA za učenike od I do VIII razreda

Područna odjeljenja za učenika od I do IV razreda:

- Prvić Šepurina
- Raslina
- Zaton
- Zlarin

3. Osnovna škola JURJA DALMATINCA za učenike od I do VIII razreda

Područna odjeljenja za učenika od I do IV razreda:

- Bilice
- Konjevrate

4. Osnovna škola JURJA ŠIŽGORIĆA za učenike od I do VIII razreda

5. Osnovna škola METERIZE za učenike od I do VIII razreda

6. Osnovna škola PETRA KREŠIMIRA za učenike od I do VIII razreda

Područna odjeljenja za učenika od I do IV razreda:

- Dubrava

7. Osnovna škola TINA UJEVIĆA za učenike od I do VIII razreda

8. Osnovna škola VIDICI za učenike od I do VIII razreda

Područna odjeljenja za učenika od I do VIII razreda:

- Ražine

9. Osnovna škola VRPOLJE za učenike od I do VIII razreda

Područna odjeljenja za učenika od I do IV razreda:

- Boraja
- Danilo
- Perković

Prema podacima kojima raspolaže Grad Šibenik, na području grada Šibenika djeluje 9 matičnih, 13 područnih, 1 škola za učenike s posebnim odgojno - obrazovnim potrebama i jedna glazbena škola. Uz 9 navedenih škola kojima je osnivač Grad Šibenik, postoji i Katolička osnovna škola, osnovana od strane Šibenske biskupije.

Šibenske osnovne škole pohađa ukupno 3.934 učenika (odnosno broj od 4 174 učenika zajedno s Katoličkim te Glazbenom školom). 69 učenika na području Grada ima posebne odgojno-obrazovne potrebe, a od kojih njih 39 slijedi posebno prilagođen program (prema članku 4. Zakona o osnovnim i srednjim školama), a 30 ostalih učenika slijedi nastavu u redovitom programu. Nije poznat broj potencijalno darovitih učenika odnosno učenika iznadprosječnih intelektualnih, ili(i) akademskih, ili(i) stvaralačkih, ili(i) psihomotornih sposobnosti.

U šibenskim osnovnim školama zaposleno je 346, odnosno približno 360 učitelja (uključujući učitelje katoličke i glazbene škole). Dvije stručno osposobljene osobe edukacijsko-rehabilitacijskog profila za poučavanje, odgoj i obrazovanje učenika s teškoćama zaposlene su u OŠ Petra Krešimira IV te u OŠ Jurja Dalmatinca.

Škole na području grada Šibenika djeluju u zadovoljavajućim uvjetima te nisu poznati slučajevi radikalnog neispunjavanja minimalnih uvjeta propisanih zakonom o obrazovanju u osnovnim školama. Osam Osnovnih škola na području Grada Šibenika broji ukupno 215, odnosno s Katoličkom i Glazbenom školom, ukupno 223 učionice za odvijanje razredne nastave. Dvije (odnosno OŠ Juraj Šižgorić i OŠ Tin Ujević) od ukupno 8 navedenih škola imaju uvjete za produženi boravak učenika u školi zajednički financirano od strane roditelja učenika i Grada Šibenika), a šest škola posjeduje vlastitu športsku dvoranu. Problematičnu situaciju po pitanju školskih uvjeta nalazimo u Osnovnoj školi Vrpolje gdje se matična škola trenutno nalazi u zgradi izgrađenoj 1930.g., te u područnoj školi Brodarica gdje škola nema športsku dvoranu, odnosno ne ispunjava uvjete za provođenje nastave tjelesnog odgoja. Prema podacima kojima raspolaže grad Šibenik, financijska sredstva potrebna školama su općenito nedostatna. Unatoč proračunskim sredstvima izdvojenim za opremanje škola na području grada Šibenika (npr. telefonska instalacija, Internet, razglasni uređaj, alarmni sustav , video nadzor), kao i opremanje učionica (radni stolovi, stolci, školske ploče, audiolinije, ormari, vitrine), manjak financija još je uvijek velik, a pogotovo dolazi do izražaja kod kapitalnih ulaganja. Naime objekti koji bi se trebali obnoviti su najvećim dijelom stari i dotrajali, informatičke učionice i kabineti nedovoljno opremljeni, kadar za nastavu iz prirodnih predmeta nedovoljno stručan, organizacija manjkava itd.

Što se tiče planova koje Grad Šibenik ima u sektoru obrazovanja u narednih nekoliko godina, oni su sadržani u dokumentu „Odluka o Mreži osnovnih škola na području Grada Šibenika“, donesenom na sjednici grada Šibenika 21. rujna 2010.g.

3.9.3. Srednjoškolsko obrazovanje

Srednjoškolsko obrazovanje se u Republici Hrvatskoj dijeli se na :

- 4-godišnje opće obrazovanje (gimnazije);
- 4-godišnje strukovno obrazovanje (tehničke i druge stručne škole);

- 4-godišnje umjetničko obrazovanje;
- 3-godišnje strukovne škole i škole za radno završna zanimanja;
- škole za zanimanja niže stručne spreme;
- osposobljavanje.

U školama za zanimanja niže stručne spreme te za 3.godišnje strukovne škole i škole za radno završna zanimanja, učenicima stoje na raspolaganju 33 područja rada odnosno; strojarstvo, brodogradnja, metalurgija, ekonomija i trgovina, goologija, ugostiteljstvo i turizam, poljoprivreda, zdravstvo, željeznički promet grafika itd.) Srednjoškolski programi za obrtnička zanimanja u trajanju od tri godine strukturirana su bilo kao a) obrazovanje u jedinstvenom sustavu (u kojem se okvirno 50% nastavnog programa ostvaruje u pravilu u školskim radionicama, te se na kraju polažu ispiti, bilo kao b) obrazovanje u dvojnem sustavu u kojem se općeobrazovna i stručno teorijska nastava održava u školi, a praktični rad učenika, koji predstavlja 65% nastavnog programa, u radionicama obrtnika koji posjeduju licencu Obrtničke komore. I u ovom slučaju, učenik na kraju polaže pomoćnički ispit (stručno-teorijski + praktični dio) i/ili završni ispit (općeobrazovni dio + pomoćnički ispit).

Srednje škole na području grada Šibenika Prema podacima Grada Šibenika na području grada Šibenika djeluje ukupno 10 srednjih škola: dvije Gimnazije, jedna prometno –tehnička škola, jedna Medicinsko-kemijska škola, jedna Turističko–ugostiteljska škola, jedna Industrijsko-obrtnička škola, jedna Ekonomska škola, jedna Tehnička škola, jedna Srednja strukovna škola i jedna Srednja glazbena škola. Srednje škole u kojima je zaposleno 438 djelatnika, pohađa 3.483 učenika.

Tablica 25 Srednje škole na području Grada Šibenika

Naziv srednje škole	Obrazovni smjer	Broj učenika	Broj zaposlenih
Gimnazija Antuna Vrančića Šibenik	Opća gimnazija	664	64
	Jezična gimnazija		
	Klasična gimnazija		
	Prirodoslovno-matematička gimnazija		
Šibenska privatna gimnazija s pravom javnosti	Opća gimnazija	50	27
Prometno-tehnička škola Šibenik	Tehničar cestovnog prometa	430	52
	Tehničar PT prometa		
	Vozač motornog vozila		
	Pomorski nautičar		
	Tehničar za logistiku i špediciju		
Medicinska i kemijska škola Šibenik	Medicinska sestra-	330	55
	Medicinski tehničar		
	Fizioterapeutski tehničar		
	Farmaceutski tehničar		
Turističko -ugostiteljska škola Šibenik	Hotelijsko-turistički tehničar	415	46
	Kuhar - JMO		
	Konobar -JMO		
Industrijsko - obrtnička škola Šibenik	Tehnički crtač	301	43
	Brodski mehaničar – JMO		
	Automehaničar – JMO		
	Instalater grijanja i klimatizacije – JMO		

Naziv srednje škole	Obrazovni smjer	Broj učenika	Broj zaposlenih
	Vodoinstalater –JMO		
	Plinoinstalater-JMO		
	Elektroinstalater – JMO		
	Elektromehaničar – JMO		
	Autoelektričar – JMO		
	Vodoinstalater –JMO (TES)		
	Bravar-JMO (TES)		
Ekonomska škola Šibenik	Ekonomist	493	51
	Komercijalist		
	Upravni referent		
Tehnička škola Šibenik	Tehničar za brodstrojarstvo	434	53
	Računalni tehničar za strojarstvo		
	Računalni tehničar		
	Elektrotehničar		
	Arhitektonski tehničar		
Srednja strukovna škola Šibenik	Agroturistički tehničar	329	42
	Kozmetičar		
	Prodavač-JMO		
	Stolar-JMO		
	Frizer –JMO		
	Cvjećar- TES		
Srednja glazbena škola Ivana Lukačića Šibenik	Glazbenik - program srednje škole Glazbenik - priprema naobrazba	38	32

Izvor: Uпитnik za Grad Šibenik, studeni 2010.

Najveći broj učenika pohađa Gimnaziju koja pruža obrazovanje u 4 obrazovna smjera (Opća gimnazija, Jezična gimnazija, Klasična gimnazija, Prirodoslovno-matematička gimnazija). Druga je po redu srednjih škola s ukupnim brojem od 493 učenika Ekonomska škola sa smjerovima Ekonomski Komercijalist i Upravni referent, slijedi zatim tehnička škola sa smjerovima zanimanja Tehničar za brodstrojarstvo, Računalni tehničar za strojarstvo Računalni tehničar, Elektrotehničar te Arhitektonski tehničar, te naposljetku sve ostale škole s približno istim brojem učenika (od 300 do 400). Zadnje mjesto po broju učenika zauzima Srednja glazbena škola s 38 učenika.

Srednje škole nisu u ingerenciji Grada Šibenika već je njihov osnivač i upravitelj državna razina vlasti. Grad Šibenik stoga ne financira aktivnosti škola, ne dodjeljuje stipendije srednjoškolskim učenicima već daje potporu specifičnim učeničkim aktivnostima kao što «govorničke škole», maturalni plesovi ...

Na radnoj skupini za sektor obrazovanja uočeni su nedostaci koji se odnose na srednjoškolsko obrazovanje, uvjete rada u školama te život srednjoškolaca u Gradu šibeniku. Kao primjedba navedeno je nepostojanje đачkog doma, nepostojanje đачke menze, nezadovoljavajući prostorni uvjeti (npr. škole nemaju izlaz na dvorište već ravno na ulicu, a što je u oprečnosti sa zakonom).

3.9.4. Visokoškolsko obrazovanje

Jedina je visokoškolska institucijama na području grada Šibenika Veleučilište Šibenik koje obrazuje polaznike u području društvenih i tehničkih znanosti, turizma, organizacije i informatike.

Veleučilište u Šibeniku obrazuje polaznike u području društvenih i tehničkih znanosti, turizma, organizacije i informatike te ustrojava i izvodi stručne studije i specijalističke diplomske stručne studije. Veleučilište u Šibeniku je u 2009./2010. godini upisalo 1.597 studenata.

U sastavu Veleučilišta su sljedeći odjeli:

1. Odjel menadžmenta pruža stručni studij iz polja ekonomije (te obuhvaća 2 obrazovna smjer Turistički te Informatički menadžment. Studij traje tri godine, a završetkom studija stječe se 180 ECTS bodova.
2. Prometni odjel obuhvaća stručne studije iz polja prometa sa smjerovima Cestovni promet i Poštanski promet. Studiji traju tri godine, a završetkom studija stječe se 180 ECTS bodova.
3. Upravni odjel Izvode stručne studije iz polja prava. Studiji traju tri godine, završetkom studija stječe se 180 ECTS bodova.

Prilikom održavanja radne skupine na temu obrazovanja u Gradu Šibeniku, primjedbe članova skupine odnosile su se većinom na neadekvatnu studentsku infrastrukturu u cjelini te neiskorištenje potencijala kojeg Grad Šibenik po svojem smještaju, svojim geografskim i klimatskim karakteristikama ima kao potencijalni Sveučilišni grad.

Po pitanju infrastrukture spomenuo se nedostatak kvalitetne studentske menze te adekvatnog transporta. Također, u kontekstu onoga što je studentima važno, spomenuo se između ostalog i nedostatak kino dvorane u samoj jezgri Grada kao i kulturnih sadržaja prilagođenih studentskoj populaciji. U 2010. godini otvoren je studentski dom u Šibeniku kapaciteta za 70 osoba.

Grad dodjeljuje stipendije za 70 studenata s područja grada Šibenika, te za 6 studenata s područja grada Vukovara. U 2010. godini Grad je osigurao sredstva u iznosu od 550.000 kuna:

- Mjesečno 600 kn po studentu – za 65 studenata,
- Mjesečno 2.000 kn po studentu – za 5 studenata (za deficitarna zvanja) i
- Mjesečno 600 kn po studentu – za 6 studenata s područja grada Šibenika.

Vrlo značajna za daljnji razvoj je Šibenika ali i šire regije je inicijativa osnivanja samostalnog studija Energetike i zaštite okoliša u sklopu privatnog sveučilišta u Šibeniku u prostoru bivše vojarne Palacin. Kao suosnivači Studija interes su iskazali instituti RH na području energetike i zaštite okoliša; IRB - Zagreb, IHP - Zagreb, Ekoneg - Zagreb, HEP Zagreb, Cronomar-Hrvatsko-Norveška tvrtka - Šibenik, DOK-ING – Zagreb, Grad Šibenik i Županija Šibensko-kninska.

3.9.5. Cjeloživotno obrazovanje i usavršavanje

Osim gore navedenih obrazovnih ustanova koje izvode programe propisane od strane Ministarstva znanosti na području grada Šibenika postoje i ustanove koje pružaju cjeloživotno obrazovanje. Cjeloživotno obrazovanje obuhvaća stjecanje i nadograđivanje odnosno usavršavanje svih vrsta sposobnosti, interesa znanja i kvalifikacija i to od predškolske dobi do razdoblja nakon umirovljenja. Pojam cjeloživotnog obrazovanja može se odnositi na sve oblike obrazovanja: od formalnog obrazovanja, koje se izvodi prema programima odobrenih od strane Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa radi stjecanja stručnog znanja, vještina i sposobnosti (npr. tečajevi na fakultetu), preko neformalnog koje označava organizirane procese učenja usmjerene na osposobljavanje i usavršavanje za rad, za različite socijalne aktivnosti te za osobni razvoj (npr. usavršavanje vještina potrebnih na radnom mjestu) i neformalnog obrazovanja, koje se ne mora odvijati svjesno kao prethodna dva tipa, te putem kojeg osoba prihvaća vještine i znanja iz svakodnevnog iskustva te različitih utjecaja iz okoline (npr. međugeneracijsko učenje, odnosno razmjena znanja u obitelji, među prijateljima).

Od organizacija koje pružaju obrazovanje u konteksti cjeloživotnog obrazovanja na području grada Šibenika, nabrojiti ćemo :

- Pomorsko Učilište : Adriamare Consulto d.o.o,
- Pučko otvoreno učilište Šibenik ,
- Pučko potvoreno učilište LIBAR,
- Pučko otvoreno učilište MENCL,
- Centar za edukaciju Sv. Lovre.

Osim na gore navedenim institucijama , smjerove u obrazovanju odraslih mogući su i pri Prometno tehničkoj školi na kojoj se na raspolaganju edukacijski smjerovi za vozače motornog vozila te tehničare cestovnog prometa.

3.10. Socijalna zaštita

Poglavlje socijalna zaštita obrađuje zbrinjavanje u bolesti i invaliditetu, starih i nemoćnih, obitelji i djece, nezaposlenih te ostalo socijalno zbrinjavanje.

3.10.1. Sustav socijalne skrbi u Hrvatskoj

Socijalna zaštita, skrb, socijalna pomoć ili socijalno osiguranje pojmovi su koji se koriste kako u Europskoj uniji tako i u Hrvatskoj za označavanje državnih i drugih mjera i mehanizama namijenjenih zaštiti socijalno ranjivih skupina kao što su bolesne osobe, invalidi, siromašne osobe, nezaposleni, osobe s problemima u obitelji, itd. U Republici Hrvatskoj socijalna zaštita definirana je Zakonom o socijalnoj skrbi (NN 73/97), kao djelatnost od posebnog državnog interesa , koju obavljaju centri za socijalnu skrb i druge ustanove koje osniva Republika Hrvatska, te pod određenim uvjetima i same općine i gradovi. Sredstva za obavljanje djelatnosti socijalne skrbi izdvajaju se iz državnog, gradskog

ili općinskog proračuna, te trebaju iznositi najmanje 5% prihoda navedenih proračuna. Sukladno zakonu, sve predškolske, školske, zdravstvene institucije te policija, pravosudna i druga državna tijela obvezne su surađivati s ustanovama socijalne skrbi .

Osim Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi tj. njegove upravne organizacije u sastavu Ministarstva - Uprave za socijalnu skrb koja obuhvaća odjele službe za socijalnu skrb, službe za pravne poslove, upravni i inspekcijski nadzor i Službu za razvoj sustava socijalne skrbi, Uprava za socijalnu skrb je upravna organizacija u sastavu Ministarstva koja obavlja upravne i stručne poslove vezane uz sustav socijalne skrbi, a posebno skrb o djeci, mladeži i obiteljima koje nemaju dovoljno sredstva za podmirenje osnovnih životnih potreba ili im je pomoć potrebna radi otklanjanja uzroka socijalne ugroženosti; u ustanove socijalne skrbi Republike Hrvatske spadaju:

Hrvatski zavod za socijalni rad koji između ostalog provodi stručni nadzor nad radom centara za socijalnu skrb i drugih državnih ustanova socijalne skrbi, poduzima mjere radi unaprjeđenja stručnog rada u istim ustanovama, izrađuje analize, vodi statistike i objavljuje stručne publikacije, te provodi postupke za davanje koncesije radi obavljanja djelatnosti socijalne skrbi.

Centri za socijalnu skrb koji se osnivaju za područje jedne ili više općina ili gradova na području iste županije, te koji na temelju javnih ovlasti između ostalog: rješavaju u prvom stupnju o pravima iz socijalne skrbi, obiteljsko pravnim i kaznenopravnoj zaštiti i drugim pravima u skladu s posebnim zakonom; provode ovrhu svojih rješenja; obavljaju nadzor nad udomiteljskim obiteljima; potiču, organiziraju i provode aktivnosti sa svrhom sprječavanja i suzbijanja socijalnih, obiteljskih i osobnih problema; obavljaju poslove savjetovišta za probleme braka i obitelji, odgoja djece, posvojenja; sudjeluju u suzbijanju ovisnosti o alkoholu, drogama ili drugim opojnim sredstvima; predlažu potiču i usklađuju druge aktivnosti u području socijalne skrbi na lokalnoj razini.

Domovi socijalne skrbi osnovani za obavljanje skrbi izvan vlastite obitelji, i to bilo kao domovi za djecu i mlade punoljetne osobe (npr. djecu bez roditelja ili koje roditelji zanemaruju ili zlorabe svoje roditeljske dužnosti); domovi za odrasle osobe (za mentalno, tjelesno, ili višestruko oštećene ili psihički bolesne odrasle osobe, ovisnike o alkoholu, drogama ili drugim opojnim sredstvima, za osobe kojima je potrebna dugotrajna zdravstvena zaštita i njega, odnosno stacionarna skrb te starije i nemoćne osobe) te bilo kao domovi za djecu i odrasle – žrtve obiteljskog nasilja

Centri za pomoć i njegu Osnovani bilo od strane jedinice lokalne ili područne (regionalne) samouprave bilo vjerske zajednice, trgovačkog društva, udruga i drugih domaćih i stranih pravnih i fizičkih osoba pod uvjetom da navedene ispunjavaju zakonske uvjete glede prostora, opreme, stručnih, drugih djelatnika itd.

Osim gore navedenih ustanova, djelatnost socijalne skrbi, kao profesionalnu djelatnost mogu pružati i vjerske zajednice, udruge i druge pravne osobe, udomiteljske obitelji, obiteljski domovi i fizičke osobe.

3.10.2. Socijalna skrb na području grada Šibenika

Institucionalna mreža organizacija socijalne skrbi u Gradu šibeniku

Građanima Grada Šibenika i Šibensko kninske županije usluge socijalne skrbi pruža Centar za socijalnu skrb Šibenik skupa s mrežom podrške od strane drugih ustanova i organizacija na području Grada Šibenika i županije.

Centar za socijalnu skrb je javna ustanova, osnovana od strane Šibensko-kninske županije, broji 38 zaposlenika, te na godišnjoj razini pruža usluge za približno 3% stanovnika grada Šibenika. Na području županije, usluge socijalne skrbi također pružaju i Centar za socijalnu skrb Knin te Centar za socijalnu skrb Drniš.

Sam Centar za socijalnu skrb Šibenik po mišljenju članova radne skupine za socijalnu skrb, ne udovoljava svim uvjetima pravilnika o uvjetima rada, a najveći problem predstavlja podkapacitiranost kadra, odnosno manjak zaposlenih.

Osim aktivnosti Centara za socijalnu skrb koji najvećim djelom pruža pomoć ugroženim, nemoćnim i drugim osobama Grada Šibenika, niz drugih institucija pruža pomoć starijim, siromašnim, osobama s obiteljskim problemima, osobama s posebnim teškoćama (vidi tablicu dolje : Lista ustanova socijalne skrbi aktivnih na području Grada Šibenika i županije).

U ustanove koje pružaju **pomoć, njegu i skrb za starije osobe** na području grada Šibenika ubrajaju se : Centar za pomoć i njegu grada Šibenika, Cvjetni dom - Dom za starije i nemoćne, te CARITAS Šibenske biskupije .

Pomoć u prevladavanju posebnih teškoća pružaju: Udruga za pomoć osobama s mentalnom retardacijom Šibensko –kninske županije Kamenčići, pomoć u prevladavanju zdravstvenih problema pružaju :Udruga gluhih i nagluhih Šibensko-kninske županije, Liga za borbu protiv raka, Udruga distrofičara, celebralaca i ostalih tjelesnih invalida županije Šibensko-kninske Županije, Društvo multiple skleroze Šibensko-kninske županije, Društvo dijabetičara, Udruga roditelja djece s disleksijom Šibensko kninske županije, itd.

Udruga Prijatelj za pomoć u rješavanju problema ovisnosti o opojnim drogama, Obiteljski centar Šibensko kninske županije, te Udruga za suzbijanje i liječenje alkoholizma i drugih ovisnosti Šibensko –kninske županije, skrbe o populaciji koja ima probleme ovisnosti.

Socijalna zaštita za zlostavljane osobe rješava se putem koordinacije aktivnosti između Centra za socijalnu skrb, Policije i Odvjetništva, a zakonski i podzakonski akti su po mišljenju članova radne skupine , po tom pitanju bolji nego prethodnih godina. Žrtve nasilja smještaju se u „Sigurnu kuću“,daljnja skrb (nakon izlaska iz „kuće“ osigurava se od strane Policije, a uvedeni su i novi programi za psihosocijalni tretman nasilnika.

Tablica 26 Lista ustanova socijalne skrbi aktivnih na području Grada Šibenika i županije⁴⁰

Vrsta socijalne ustanove/udruga	Točan naziv ustanove	Područje djelovanja	Vlasnička struktura ustanove
Pomoć socijalno ugroženim, nemoćnim i dr osobama grada Šibenika	Centar za socijalnu skrb Šibenik	Grad Šibenik	Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi
Pomoć, njega i skrb za starije osobe na području grada Šibenika i šibenskih otoka	Centar za pomoć i njegu grada Šibenika	Grad Šibenik	Grad Šibenik
Pomoć, njega i skrb za starije osobe	Dom za starije i nemoćne Cvjetni dom	Županija	Županija
Pomoć, njega i skrb za starije osobe	CARITAS Šibenske biskupije	Županija	Šibenska biskupija
Pomoć, njega i skrb za potrebite	Gradsko društvo Crvenog križa Šibenik	Županija	Društvo Crvenog križa Hrvatske
Poboljšanje usluga socijalne skrbi na području grada Šibenika kroz deinstitucionalizaciju i reintegraciju u obitelj i lokalnu zajednicu osoba s posebnim potrebama	Udruga za promicanje inkluzije	Županija	Udruga građana
Poboljšanje usluga socijalne skrbi na području grada Šibenika kroz deinstitucionalizaciju i reintegraciju u obitelj i lokalnu zajednicu osoba s posebnim potrebama	Udruga za pomoć osobama s mentalnom retardacijom Šb – kn županije Kamenčići	Županija	Udruga građana
Pomaganje u prevladavanju posebnih teškoća	Udruga gluhih i nagluhih Šibensko-kninske županije	Županija	Udruga građana
Pomaganje u prevladavanju posebnih teškoća	Liga za borbu protiv raka	Županija	Liga za borbu protiv raka Hrvatske
Pomaganje u prevladavanju posebnih teškoća	Udruga distrofičara, cerebralaca i ostalih tjelesnih invalida županije Šb-kninske	Županija	Udruga građana
Pomaganje u prevladavanju posebnih teškoća	Društvo multiple skleroze Šb-kninske županije	Županija	Udruga građana
Pomaganje u prevladavanju posebnih teškoća	Društvo dijabetičara	Županija	Udruga građana
Pomaganje u prevladavanju posebnih teškoća	Udruga roditelja djece s disleksijom Šb-kninske županije	Županija	Udruga građana
Pomaganje u prevladavanju posebnih teškoća	Udruga invalida rada Šb-kninske županije	Županija	Udruga građana
Pomaganje u prevladavanju posebnih teškoća	Udruga socijalnih radnika Šb-kninske županije	Županija	Udruga građana
Pomaganje u prevladavanju posebnih teškoća, te integracija u društvo	Udruga Prijatelj za pomoć u rješavanju problema ovisnosti o opojnim drogama	Županija	Udruga građana
Pomaganje, savjetovanje, intervencije, tribine i sl.	Obiteljski centar Šibensko kninske županije	Županija	Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti
Pomaganje u prevladavanju posebnih teškoća	Udruga za suzbijanje i liječenje alkoholizma i dr. ovisnosti županije Šb-kninske	Županija	Udruga građana

Izvor: Upitnik za Grad Šibenik, studeni 2010.

⁴⁰ Izvor: Grad Šibenik, Upravni odjel za društvene djelatnosti

Kao neke od nedostataka po pitanju usluga socijalne skrbi, radna skupina za socijalne djelatnosti, navela je nedostatak savjetovišta za područje sekundarnih i tercijarnih zdravstvenih djelatnosti (npr. ne postoji mreža usluga u sekundarnoj prevenciji na području mentalnog zdravlja, odnosno poremećaja u ponašanju). Također, naveden je nedostatak prostora za poludnevni i dnevni boravak (potreban obiteljima koje same nemaju uvjete) za djecu s poremećajima u ponašanju. Navedeni su i problemi smještaja starijih osoba te dugog čekanja na listi doma za starije, a primijećen je i nedostatak volontera koji bi obavili dio koje javne ustanove sa svojim kadrovima vremenski ne uspijevaju.

Centar za pomoć i njegu grada Šibenika koji trenutno skrbi za približno 200 korisnika na području grada i otoka, te na raspolaganju ima automobil, brod, a broji ukupno 12 domaćica, svoj „Dnevni boravak“ (za ukupno 70 korisnika) smjestio je u prostorijama Cvjetnog doma Ipak, do kraja ove godine Dnevni boravak više neće moći biti uspostavljen u Cvjetnom domu te se postavlja problem pronalaska novog adekvatnog prostora. Priprema se nova projektna dokumentacija vezana za uspostavljanje novog „Dnevnog boravka“, a kao potencijalna lokacija navedena je Gradska knjižnica.

3.10.3. Grad Šibenik i ustanove socijalne skrbi

Grad Šibenik aktivno surađuje s gore navedenim ustanovama te financijski podupire njihove programe i projekte. Svake godine Grad donosi Program pomoći socijalno ugroženim, nemoćnim i drugim osobama Grada Šibenika te na različite načine surađuje na brojnim projektima. Primjerice, svake proračunske godine s Centrom za socijalnu skrb Šibenik, Grad Šibenik sklapa Ugovor o provođenju Programa socijalno ugroženim, nemoćnim i drugim osobama Grada Šibenika. U 2010. g. ugovoren je iznos od 3.152.200 kuna; Grad je dugogodišnji partner Caritas-a šibenske biskupije, s kojim surađuje u provođenju programa pučke kuhinje i skloništa za zlostavljane žene; Obiteljskom centru Šibensko-kninske županije Grad je ustupio prostor, te surađuje u organizaciji tribina, radionica i okruglih stolova. Zadnja takva suradnja odvila se prilikom provedbe projekta Grad Šibenik-prijatelj djece kada je u suradnji s brojnim drugim udrugama i ustanovama aktivnim na području Grada, 20. studenoga 2009. godine Grad proglašen prijateljem djece, te mu je dodijeljena titula „Grad Šibenik – prijatelj djece“.

Na godišnjoj razini, za potrebe bilo rješavanja problema socijalno ugroženih skupina bilo za potrebe podupiranja aktivnosti ustanova socijalne skrbi, Grad izdvaja iznos od 7.451.000 kuna. Unutar ovog iznosa 2.200.000 kuna izdvojeno u vidu subvencioniranja javnog prijevoza za umirovljenike, djecu, udovice, i roditelje poginulih branitelja.

4. SWOT ANALIZA

SWOT (Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats) analiza elaborira snage, slabosti, prilike i prijetnje. Izrađena je participativnom metodom na radnim skupinama gdje su stručnjaci analizirali područja svog djelovanja.

Prepoznate snage je potrebno iskoristiti, na njima graditi nove smjerove razvoja, na njima temeljiti projekte. Prepoznate slabosti je potrebno pretvoriti u snage, odnosno delegiranjem razvojnih projekata sanirati njihov negativni utjecaj. Za razliku od snaga i slabosti koje su unutarnje prilike i prijetnje su vanjski faktori utjecaja. Prilike je potrebno iskoristiti kao pogonsku silu za razvoj. Prijetnje su vanjski negativni faktori utjecaja na koje je potrebno ublažiti ili ako je to moguće anulirati.

Tablica 27 SWOT analiza – opće javne usluge

SNAGE	SLABOSTI
Grad je po prvi put pokrenuo izradu Strategije razvoja i projekt Brendiranja grada	Organizacijska struktura gradske uprave nije postavljena na način da servisira razvoj novih projekata i pristup sredstvima fondova EU;
Pokrenut je proces prijave projekata za sufinanciranje od strane EU fondova; Za projekt pozornice na tvrđavi sv. Mihovila dobivena tehnička pomoć; Projekt je prijavljen na natječaj BRI, IPA IIIC	Nedovoljan broj projekata prijavljenih za sufinanciranje od strane EU fondova;
Grad ima implementirano e-rješenje za upravljanje razvojem;	Nedostatak uredskog prostora za rad Gradske uprave; Dislociranost pojedinih odjela otežava komunikaciju među odjelima Grada;
Sadržajna i ažurna službena web stranica Grada Šibenika; Transparentan rad Gradske uprave i Gradskog vijeća;	Generalni urbanistički plan Grada još nije usvojen;
Grad je član brojnih mreža i inicijativa: Udruga gradova, Hrvatska mreža zdravih gradova; Grad prijatelj djece; Gradovi prijatelji i radi na daljnjem povezivanju	Neadekvatan sustav upravljanja imovinom Grada;
	Nepostojanje zemljišne politike Grada;
	Nizak prihod gradskog proračuna u odnosu na broj stanovnika Grada;
	Jedan od ključnih prostora - resursa za razvoj grada prostor TEF-a je opterećen hipotekama
PRILIKE	PRIJETNJE
Priprema projekata i povlačenje sredstava od strane EU fondova za realizaciju projekata; Pravovremena priprema za Strukturne fondove i programe EU;	Centralizirana državna uprava ograničava djelovanje lokalnu samoupravu;
Reorganizacija gradske uprave i formiranje odjela za razvoj i EU fondove uz kontinuiranu edukaciju kadra;	Glavne prometnice na području grada nisu pod upravljanjem lokalne samouprave
Uvođenje ISO sustava kvalitete u upravljanje procesima Gradske uprave;	Obalni pojas a time i centralna šibenska riva nisu pod upravljanjem lokalne samouprave
Mogućnost dobivanja u vlasništvo ili na dugoročno korištenje resursa u državnom vlasništvu za potrebe razvojnih projekata;	Ključni prostori, resursi za razvoj neperspektivni vojni objekti i tvrđave nisu u vlasništvu grada
Mogućnost iskorištavanja neiskorištenih gradskih zemljišta;	Moguć nepovoljan ishod raskidanja ugovora o Javno-privatnom partnerstvu za Otok Obonjan i Kuline
	Daljnje zatvaranje ispostava državnih institucija i ustanova i pripajanje istih susjednim gradovima

Tablica 28 SWOT analiza – gospodarstvo

SNAGE	SLABOSTI
Dobar prometni položaj Grada Šibenika; Dobra cestovna povezanost; Željeznička povezanost (putnički promet); Pomorska povezanost (luka); Blizina zračnih luka; Dobra sigurnost prometa - stručan kadar;	Slaba željeznička povezanost u teretnom prometu; Nepovezanost zone Podi željezničkom prugom; Nedovoljan broj brodskih linija za otoke i visoka cijena karte; Nedostatak male infrastrukture zračnog prometa na otocima (sportski aerodromi i sl.); Infrastruktura (ceste) kao priključak na A1 nije adekvatna; Širina kanala, velika struja ne dozvoljava i/ili otežava ulazak velikih krucera;
Lokacija i površina poduzetničke zone Podi; Pozitivan odaziv investitora; Pogodna cijena zemljišta; Mogućnost daljnjeg širenja zone; Mogućnost povezivanja zone željezničkom prugom s lukom Šibenik;	Komunalna infrastruktura na zoni PODI, nije dovoljna za prihvat velikih investitora;
Postojanje poduzetničkog inkubatora PIN; postojanje pomorskog inovacijskog centra iNAVIS	Struktura tvrtki korisnika prostora u Poduzetničkom inkubatoru nije adekvatna namjeni;
Velika resursna atrakcijska osnova za daljnji razvoj turizma; UNESCO zaštićena Katedrala sv. Jakova; Stara gradska jezgra; Kulturni spomenici; Zaštićeni krajolici; Atraktivni otoci; Povoljna klimatska obilježja; Fortifikacijski sustav; Blizina dva nacionalna parka; Povijesne činjenice i ličnosti poput Fausta Vrančića, Dražena Petrovića....; Prvi grad na svijetu sa zatvorenom proizvodnjom, distribucijom i potrošnjom (izmjenične) energije; Gastronomski tradicija; Razvijene manifestacije poput Međunarodnog dječjeg festivala, Dalmatinske šansone; Srednjovjekovnog sajma i sl; Brendovi otoka - koraljarstvo, spužvarstvo; Blizina ostalih turističkih destinacija: Primošten, Vodice;	Nedovoljna valorizacija i promocija resursne atrakcijske osnove; Neiskorištenost muzeja; Nedovoljna promocija Međunarodnog dječjeg festivala; Nedostatak smještajnih kapaciteta u gradu; Nepostojanje gradske plaže; Nedovoljan broj uslužnih djelatnosti u turizmu; Nedovoljan broj receptivnih turističkih agencija u gradu; Nepostojanje pješačkih i biciklističkih staza; Loša turistička signalizacija; Nedovoljno razvijena ponuda u turizmu; Nedostatak ponude lokalnih i nacionalnih brendova (specijaliziranih dućana); Niska razina znanja stranih jezika lokalnog stanovništva (trgovine....);
Razvijen nautički turizam; Poznata turistička destinacija za nautičare;	Nedostatak infrastrukture za potrebe nautičara – nedovoljan broj nautičkih i sportskih luka i lučica;
Postojanje snažnih subjekata u gospodarstvu; TLM-TVP, TLM-TPP, Solaris, NCP, RAN, ZM-Vikom; Ivanal; Luka Šibenik;	Nedostatak kadra u građevinarstvu i metaloprerađivačkoj industriji; Nedostatak snažne građevinske tvrtke u gradu;
Postojanje tradicije metaloprerađivačke industrije; Znanje akumulirano u iskustvu industrijskih djelatnika;	Nedovoljna razina dodane vrijednosti u procesu prerade metala;
Razvijeno školjarstvo; Veliki broj uzgajivača;	Nepostojanje purifikacijskog centra; Nedovoljna razina tehnološke opremljenosti u ribarstvu školjarstvu;
Podignut kapacitet novih vinograda u posljednjih 15 godina; Postojanje snažnog prerađivača Vinoplod-vinarija;	Poljoprivredna proizvodnja ne zadovoljava potrebe u turizmu; Nedovoljan broj subjekata udruživanja u poljoprivredi, mali posjedi; Nepovezana poljoprivreda s turizmom, inicijative povezivanja; Nedovoljna promocija šibenskih proizvođača kod domaćih ugostitelja; Nepostojanje otkupnih stanica u poljoprivredi;
U posljednjih nekoliko godina zamah u razvoju vjetroelektrana - obnovljivih izvora energije s tendencijom nastavka razvoja;	Nedostatak znanstvene infrastrukture i subjekata visokog obrazovanja; Nepostojanje odgovarajuće obrazovne strukture stanovništva; Neusklađenost obrazovanja s potrebama gospodarstva;
	Nedovoljna razina suradnje javnih institucija i poslovnih subjekata;
PRILIKE	PRIJETNJE
Razvoj željeznice; Povezivanje Poda s Lukom Šibenik; Uređenje željeznice i ponovno povezivanje s Unskom prugom; Izgradnja terminala Vrulje za razvoj krucizing turizma;	Slaba poduzetnička klima na razini države; Konkurencija poduzetničkih zona u okruženju Podi-Dugopolje, Crno-Zadar; Sporost administracije od nacionalne do lokalne razine za prihvat investitora; Otežano stavljanje dodatnih površina zone u funkciju zbog cijene šumske uređajne osnove;
Razvoj logistike (transport, distribucija, skladištenje) na zoni Podi; Dolazak novih investitora na zonu Podi – zapošljavanje kadra i privlačenje visokoobrazovanog kadra van Šibenika;	Nedostatak interesa mladih za razvoj karijere u metaloprerađivačkoj industriji; Cijena sirovine u metaloprerađivačkoj industriji ugrožava opstanak i profitabilnost;
Valorizacija do sada neiskorištenih resursa; prostor TEF-a, tvrđave; neperspektivni vojni objekt; veslačka staza do Zatona;	Odseljavanje mladog obrazovanog kadra;

Povezivanje, trgovine, poljoprivrede i turizma; Plasman autohtonih proizvoda u turizmu; Brendiranje proizvoda;	Ukidanje linija za željeznički promet; Starost brodova linijske obalne plovidbe;
Iskorištenje vodenih i energetskih potencijala grada; Osnivanje studija energetike i zaštite okoliša; Privlačenje intelektualnih kapaciteta za dolazak ili povratak u grad; Gradnjom stanova POS-a olakšati povratak/ostanak mladih;	

Tablica 29 SWOT analiza – zaštita okoliša

SNAGE	SLABOSTI
Očuvane prirodne ljepote, veliki postotak neizgrađenih dijelova prirode, veliki broj prirodnih vrijednosti, četiri nalazišta peloida	Veliki broj nelegalnih odlagališta građevinskog otpada i drugih materijala;
Biološka raznolikost, bogatstvo staništa, veliki broj zaštićenih prirodnih vrijednosti	Nedostatak preventivne zaštite šuma i prirodnih resursa (protupožarni putevi...);
Kvalitetne podzemne vode, općenito bogatstvo vodom	Nepostojanje i slaba odvodnja okolnih naselja NP Krka utječe na snižavanje kvalitete vode; Nedovoljno razvijena mreža odvodnje u prigradskim naseljima i na otocima; Zagađenost bunara na otocima; Septičke jame onečistile su izvore pitke vode na otocima; Dotrajala vodovodna mreža; Usitnjenost posjeda otežavaju razvoj projekata navodnjavanja;
Postojanje morske postaje Martinska, Institut Ruđer Bošković	Nedovoljno razvijena infrastruktura morske postaje Martinska, Instituta Ruđer Bošković, Nedovoljna suradnja instituta i lokalne zajednice;
Postojanje Sokoloraskog centra	Mjerenje kvalitete mora nije dovoljno učestalo; Ne kontroliraju se plovila koja plove uzvodno prema Skradinu; Smanjenje ribljeg fonda u Pukljanu; Brodovi prazne tankove u uvalama otoka;
Kvalitetni ljudski resursi u subjektima koji se bave zaštitom okoliša i očuvanjem biološke raznolikosti	Nedovoljna suradnja među subjektima (institucijama i ustanovama) koji se bave zaštitom okoliša i očuvanjem biološke raznolikosti; Nedefinirana zaštita područja koja su od ekološkog značaja;
Javna vatrogasna postaja i dobrovoljna vatrogasna društva dobro su ekipirana i opremljena	Onečišćenje okoliša na području Lozovca - Tvornica aluminijske Lozovac; Onečišćenje okoliša na području TEF-a;
	Nelegalna odlagališta otpada nisu sanirana; Nelegalna gradnja nije smanjena; Postoji problem odlaganja građevinskog otpada; Postoji problem odvoza otpada s otoka; Na Zlarinu nije sanirano nelegalno odlagalište otpada;
PRILIKE	PRIJETNJE
Izrada strateške procjene utjecaja na okoliš prostora od kanala sv. Ante do Skradina; Kontrola plovila koji plove uzvodno prema Skradinu,	Povećanje proja vezova u Pukljanskom jezeru i Izgradnja Golf igrališta u Skradinu su prijetnja onečišćenju mora;
Opremanje infrastrukturom za pražnjenje tankova s brodova; Izgradnja marine na prostoru TEF-a i kontrola brodova uzvodno; Kupnja brodova na električni pogon i sustavno odvoženje turista; Izgradnja luke u Pekovcu;	Prijetnja zatrpavanju postojećih protupožarnih puteva otpadom
Uspostava građevinskog deponija na području grada – oporaba građevinskog otpada; Sortiranje otpada; Otpremanje otpada na Bikarac; Odvajanje odvoza otpada s otoka od redovnih putničkih linija;	
Sanacija onečišćenja na području Lozovca - Tvornica aluminijske Lozovac i prenamjena prostora	

Završetak sanacije prostora TEF-a	
Istraživanje vodnih resursa u špiljama	
Nastavak razvoja gradnje vjetroelektrana i razvoj sunčanih elektrana	
Snaženje svijesti o zaštiti i očuvanju okoliša i bioraznolikosti među građanima; Jačanje civilnih udruga	

Tablica 30 SWOT analiza – usluge unaprjeđenja stanovanja i zajednice

SNAGE	SLABOSTI
Zelene površine su uređene i dobro se održavaju na većem području grada; uveden sustav automatiziranog zalijevanja čime je smanjena potrošnja vode	Nedovoljna financijska sredstva za komunalne djelatnosti;
Pozitivni primjeri uključivanja građana u uređenje vanjskih površina;	Veliki troškovi za javnu rasvjetu grada; održavanje javne rasvjete i potrošnja električne energije
Pokrenut je projekt wireless mreže u središtu grada te instalacije nadzornih kamera	Neuređena pročelja (neriješeni imovinsko pravni odnosi); Električne i telefonske instalacije postavljene na pročelja objekata
Na cijelom području grada je visoka kvaliteta mora za kupanje; kvaliteta mora se redovno kontrolira; dokumentacija o plažama i GPS snimke	Pravilnik o urbanoj opremi se odnosi samo na staru gradsku jezgru
Dobro razvijena vodovodna mreža uz izuzetke otoka	Dotrajalost vodovodne mreže; Opskrba vode na otocima nije adekvatno riješena;
Pokrenut je program poticane stanogradnje za koji postoji visok iskazan interes građana	Nepostojanje prostora (javne površine) za postavljanje kontejnera za otpad
Postojanje adekvatnog i dobro opremljenog gradskog groblja	Nedovoljna razina svijesti o održavanju okoliša privatnih objekata
Uređene šetnice: Brodarica i Obala-Pekovac	Ne postoji uređena javna plaža na području grada
Izgrađen tunel prema Tromilji	Nedostatak biciklističkih, pješačkih staza i turističke infrastrukture
Trafostanica Bilice čvrsta točka kao preduvjet realizacije daljnjih projekata u razvoja elektroenergetske mreže	Nedostatak parkirnih mjesta u gradu; Nepostojanje javne garaže; Nepostojanje parkinga za otočane i posjetitelje otoka
Priključak na A1 u Dubrava-Tunel-Vidici kao najvažniji element daljnjeg prometnog razvoja	Neadekvatno organiziran javni gradski prijevoz
Pokrenut je proces izgradnje stanova poticane stanogradnje;	Loša organizacija prometa u gradu; Loše uređene prometnice koje povezuju prigradska naselja; Glavne gradske ulice nisu pod ingerencijom Grada; Komunikacija među poduzećima koje upravljaju prometnicama na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini nije zadovoljavajuća
Započeo postupak izgradnje javne gradske plaže u Crnici;	Ne postojanje prostora, infrastrukture, atrakcije i programa za okupljanje građana i provođenje slobodnog vremena
Započeo proces ukopavanja kontejnera za otpad u staroj gradskoj jezgri; Obala;	Veliki broj stanova u staroj gradskoj jezgri koji propadaju i imaju visoke troškove održavanja
	Mali broj izgrađenih stanova kroz programe poticane stanogradnje
	Nepostojanje zemljišne politike Grada
	Groblja u prigradskim naseljima bilježe niz problema; Groblja u jezgri grada ne održavaju se na zadovoljavajućoj razini; Pogrebna poduzeća ne pružaju usluge na otocima; Loše je riješen prilaz automobilima gradskom groblju Kvanj čime se stvaraju prometne gužve; Neuređeno je groblje Raskrižje

	Ne postojanje komunalne luke u Šibenskom zaljevu
	Šibenska riva je u lošem stanju
	Nedovoljna izgrađenost elektro energetske mreže za razvoj gospodarstva; razvoj TEFa, TLMa, Poda, Marine za megajahte
PRILIKE	PRIJETNJE
Uključivanje građana u uređenje i očuvanje kvartova, podizanje razine svijesti, animiranje edukacija stanovništva, djece i mladih u školama; Jače uključivanje mjesnih odbora u aktivnosti uređenja okoliša	Zakon o gradnji ne propisuje rok izgradnje i uređenja objekta pa ne postoji instrument kojim bi se prisililo vlasnika objekta na finalizaciju objekta
Racionalizacija gradske javne rasvjete; mogućnosti prezentacije grada putem osmišljene javne rasvjete; mogućnost smanjenja potrošnje energije	Nema dovoljno pravnih instrumenata za penaliziranje prekršaja u Zakon o komunalnom redu
Uređenje šetnice kanala sv. Ante sredstvima EU fondova; Uređenje Park šume Šubičevac; Uređenje pristupnih puteva do plaža	Lokalna zajednica nema ovlasti nad centralnim prometnicama i površinama u gradu poput rivi i centralne gradske obale
Implementacija projekta sustavnog upravljanja imovinom u vlasništvu grada; zemljištima, stambene, poslovne, diskrecijske namjene	
Izrada studije razvoja elektroenergetske mreže na regionalnoj razini; Izgradnja trafostanice za jugoistočni dio grada	

Tablica 31 SWOT analiza – zdravstvena zaštita

SNAGE	SLABOSTI
Šibenska bolnica ima nove adaptirane odijele i sadržaje	Nedostatak palijativne skrbi
Šibenska bolnica raspolaže visoko kvalitetnim kadrom: odjel pedijatrije ima četiri doktora znanosti što je osnova za status klinike, postojanje onkologa specijalista	Infrastruktura Doma zdravlja nije adekvatna za potrebnu namjenu;
Bolnica Šibenik ima znanstvenu jedinicu koja sudjeluje u projektima na nacionalnoj razini	Na području Šibenika ne postoji mogućnost vještačenja za djecu s posebnim potrebama zbog čega oni moraju putovati u Zadar i Split
U izradi je dokumentacija za prostor nove bolnice na lokaciji "Bribirski knezovi" te je projekt podržan na županijskoj i gradskoj razini	Ne postoje defektolog i psiholog u sustavu javnog zdravstva u Šibeniku
Osnovan je visoki studij sestринства u Šibeniku koji je ujedno i nastavna baza bolnice	Nedovoljno broj liječnika obzirom na povećani broj posjetitelja u sezoni
Pučko otvoreno učilište Šibenik provodi program obrazovanja njegovateljica	Otežano funkcioniranje primarne zdravstvene zaštite na otocima
	Ne postojanje adekvatnog medicinskog prijevoza s otoka kod hitnih slučajeva, Pomorska policija reagira na hitne slučajeve
	Na otocima ne postoji apotekarska služba
	Nedovoljna opremljenost stomatoloških ordinacija (nisu opremljene rendgenom)
PRILIKE	PRIJETNJE
Izgradnja nove bolnice na prostoru bivše vojarnе "Bribirski Knezovi"	
Izmještanje Doma zdravlja s postojeće lokacije kojeg je moguće nakon izgradnje nove bolnice premjestiti u sadašnji prostor Poliklinike	

Specijalizacija Bolnice u Kninu u djelatnosti koje bi nadopunile nedostatke u cijeloj regiji	
--	--

Tablica 32 SWOT analiza - kultura, sport i rekreacija

SNAGE	SLABOSTI
Postojanje Katedrale sv. Jakova kao UNESCO zaštićenog dobra	Zbog UNESCO zaštite Katedrale sv. Jakova potrebno je svakih 5 godina obnavljati plan upravljana što nije slučaj, dodatna slabost je nepostojanje katedralnog muzeja
Postojanje tvrđava kao kulturnog naslijeđa na području grada	Neiskorištene i neuređene tvrđave na području grada
Postojanje velikog broja i profesionalnog kadra u ustanovama u kulturi	Stara gradska jezgra je nedovoljno valorizirana i neadekvatna je turistička signalizacija, nije izrađena studija revitalizacije Stare gradske jezgre, u centru grada ne postoji kino, Palača Rossini nije dostupna posjetiteljima, Galerija sv. Krševana se nalazi u neadekvatnim uvjetima;
Postojanje stalnog postava Muzeja Grada Šibenika	Instrumenti kojima raspolaže Grad vezano za rješavanje problema objekata u Staroj jezgri su nepopularni i iziskuju izdvajanje velikih sredstava, uz to postoji i problem više vlasnika nad određenim kulturnim objektima što dodatno otežava problematiku
Profesionalizacija Hrvatskog narodnog kazališta Šibenik	Poljana je nedovoljno valorizirana
Obnovljena Gradska knjižnica	Samostan sv. Lovre kao obrazovna institucija nije adekvatno valorizirana i praćena od strane Grada
Postojanje Orguljaške ljetne škole	Nedovršena Restauratorska radionica, Restauratorskog zavoda Hrvatske
Postojanje velikog broja manifestacija i festivala na cijelom području Grada, duga tradicija održavanja Međunarodnog dječjeg festivala, popularnost Dalmatinske šansone	Nedostatni prostori Državnog arhiva u Šibeniku
Postojanje Savjeta mladih Grada Šibenika i postojanje velikog broja udruga mladih	Nedostatak prostora za djelovanje mladih i djece; Nepostojanje gradskog programa djelovanja za mlade; Nedovoljni kapaciteti savjeta mladih; Nepostojanje ljudskih kapaciteta za upravljanje razvojem udruga mladih
Visoko kvalitetna kulturna resursna osnova; Stara gradska jezgra, Srednjovjekovni mediteranski vrt sv.Lovre, suhozida gradnja, zaštićena kulturna dobra	Devastirani kulturni objekti na otocima
Pokrenut projekt i zatraženo financiranje za izgradnju pozornice na tvrđavi sv. Mihovila od strane EU fonda;	Neadekvatan sustav upravljanja gradskom imovinom
Postojanje dva bazena za sport i rekreaciju u Crnici	Nedovoljan broj uređenih površina za rekreaciju na otvorenom; biciklističke i pješačke staze; rolanje; trčanje; poligoni i sl.
	Nedostatak infrastrukture u sportu; reprezentativna sportska dvorana i nogometno igralište
PRILIKE	PRIJETNJE
Izrada studije revitalizacije Stare gradske jezgre	Odljev stanovništva iz Stare gradske jezgre, daljnja devastacija objekata i infrastrukture, prijetnja prolaznicima
Iskorištenje prava Grada na prvootkup objekata u Staroj gradskoj jezgri	Smanjena motivacija mladih za povratak u grad nakon studija te daljnji odljev mladih iz grada, Prepuštanje mladih "ulici"
Rješavanje namjene Poljane u suradnju s društvom arhitekata i u komunikaciji sa širom javnosti	Problem rješavanja vlasništva nad tvrđavama na području grada; sv.Nikola je pomorsko dobro
Objedinjavanje udruga mladih na jednom mjestu i osiguravanje prostora za njihovo djelovanje	Manifestacije na otocima bi mogle nestati zbog nedostatka sredstava (npr. Kažerna na Zlarinu)
Iskorištavanje kulturnih resursa za daljnji razvoj turizma i brendiranje grada	

Tablica 33 SWOT analiza - obrazovanje

SNAGE	SLABOSTI
Zadovoljene potrebe za kapacitetima u ustanovama predškolskog odgoja, zbrinuta su sva djeca. Razvijena privatna inicijativa u predškolsstvu; Grad ima izgrađenu mrežu predškolskih ustanova; Postojanje alternativnih programa kao sportski vrtić	Objekti u vlasništvu GU dječjih vrtića nisu namjenski građeni i nisu u potpunosti prilagođeni nadolazećim standardima; nedostatak vanjskih prostora; nedostatak infrastrukture za djecu s posebnim potrebama; Nedostatak centralnog gradskog vrtića u gradskoj jezgri;
Gradnja novih kapaciteta za zadovoljenje potreba u osnovnom školstvu; u tijeku je izgradnja nove osnovne škole u naselju Meterize	Nedostatak infrastrukture i opreme u osnovnim školama; OŠ Vrpolje nema adekvatnu infrastrukturu i opremu; OŠ Brodarica nema sportsku dvoranu
U dvije osnovne škole na području grada postoje programi produženog boravka	Objekti srednjih škola nemaju adekvatne otvorene prostore (dvorišta); Škole nisu u potpunosti usklađene sa standardima; Nedostatak kadra u školstvu a posebno za predmete matematike, fizike, kemije, informatike
Postojanje katoličke osnovne škole	Ne postoji subvencioniranje putnika u srednjem školstvu
Gradnja novih kapaciteta za zadovoljenje potreba u srednjoškolskom obrazovanju; Dovršava se izgradnja srednjoškolskog centra (tehnička škola)	Ne postoji adekvatni objekti prehrane studenata niti organiziranog prijevoza za studente
Postojanje privatne gimnazije	Nepovezanosti razvoja nastavnih planova u srednjem i visokom školstvu i potreba u gospodarstvu
Postojanje Veleučilišta u Šibeniku	
Osnovan Studentski dom	
Osnovan Studij sestrinstva	
Studij energetike i zaštite okoliša u visokom stupnju pripreme i starta 2011. godine, pri čemu su definirani najviši EU standardi	
Stipendiranje studenata od strane Grada Šibenika za deficitarna zanimanja	
PRILIKE	PRIJETNJE
Iskorištenje prostora bivše vojarne na Šubićevo za izgradnju vrtića za djecu s teškoćama u razvoju	Novi standardi gradnje vrtića će dovesti u problem većinu objekata gradskih dječjih vrtića te ukidanje kapaciteta
Izgradnja edukacijsko-rehabilitacijskog centra za potrebe djece s posebnim potrebama, poteškoćama	Vrtić Varoš u centru grada je u najmu kod privatnog vlasnika i postoji neizvjesnost produženja ugovora, raskidanje ugovora
Izgradnja osnovne škole u Ražinama	Ne postoji konkurentnost u hrvatskom školstvu, loše postavljena zakonska regulativa; Grad nema mogućnost utjecanja na razvoj školstva
Otvaranje sveučilišnog centra energetike i zaštite okoliša; priliv studenata iz regije; pretvaranje u sveučilišni grad	Nemogućnost prilagodbe standardima u školstvu koje donosi ulazak u EU
Korištenje novih koncepata edukacije financiranih od strane EU fondova poput programa Comenius	Degradacija profesorske struke od strane društva u cjelini; nedostatak kadra; snižavanje kvalitete obrazovanja
Usvajanje novih standarda u školstvu koje donosi ulazak u EU	
Otvaranje odsjeka Hrvatske akademije znanosti i umjetnost	

Tablica 34 SWOT analiza – socijalna zaštita

SNAGE	SLABOSTI
Postojanje pučke kuhinje pri Karitasu	Nedovoljan broj udruga - savjetovaništa
Postojanje Centar za pomoć i njegu u kući; Program dnevnog boravka i pomoći koji provodi Centar koji obuhvaća i otoke	Nedostadni resursi na području sekundarne i tercijarne prevencije

Postojanje udruga koje se bave problemima u socijalnoj skrbi; Udruga za inkluziju, Udruga Kamenčić	Nedostatak kadra i prostora za rad Centra za socijalnu skrb
Postojanje Centra za odgoj i obrazovanje Šubičevac	Nerazvijeno udomiteljstvo; postoji samo 12 udomiteljskih obitelji
Postojanje Obiteljskog centra Šibensko-kninske županije	Nema mogućnosti poludnevnog ili dnevnog boravka za djecu s poremećajima u ponašanju
Jako dobro postavljeni zakonski i podzakonski akti u području nasilja u obitelji; Dobro organiziran smještaj zlostavljanih osoba u sigurne kuće i dobre mjere sigurnosti praćena osobe; Postojanje psihosocijalnog tretmana nasilnika	Mali kapaciteti vrtića za djecu s teškoćama u razvoju
Postojanje vrtića za djecu s teškoćama u razvoju	Ne postoji mreža usluga u sekundarnoj prevenciji u području mentalnog zdravlja
Novi model organizacije centra za socijalnu skrb	Nedostatni kapaciteti za smještaj mentalno bolesnih starijih i nemoćnih osoba
Osniva se Savjetovalište za mentalno zdravlje	Problem smještaja nepokretnih starijih i nemoćnih osoba
	Dnevni boravak do kraja godine neće moći koristiti u Cvjetnom domu znači postavlja se problem prostora
	Ne postojanje broda za prijevoz na otoke za potrebe Centra za pomoć i njegu u kući
PRILIKE	PRIJETNJE
Razvoj novih udruga za područje rada s djecom s posebnim potrebama	
Edukacija udruga za pisanje projekata za povlačenje sredstava iz fondova EU	
Prostor bivše knjižnice plavi neboder pretvoriti u dnevni boravak	
Bolje informiranje, edukacija javnosti o mogućnosti volonterskog angažmana kroz udruge	

5. POPIS SLIKA, TABLICA, GRAFOVA

Slika 1 Grb Grada Šibenika.....	15
Slika 2 Zastava Grada Šibenika.....	16
Slika 3 Grad Šibenik prijatelj djece	16
Slika 4 Položaj Šibensko-kninske županije i Grada Šibenika u RH.....	17
Slika 5 Položaj Grada Šibenika u Šibensko-kninskoj županiji.....	17
Slika 6 Povijesni Šibenik.....	18
Slika 7 Sv. Mihovil zaštitnik grada Šibenika.....	19
Slika 8 Indeks razvijenosti RH	21
Slika 9 Prostorni plan Grada Šibenika	29
Slika 10 Zaštićena prirodna područja i ekološka mreža Grada Šibenika.....	30
Slika 11 Bribirski knezovi	39
Slika 12 Vojarna Palacin.....	40
Slika 13 Tvrđava sv. Ivan.....	40
Slika 14 Gospodarske jedinice Šumarije Šibenik	54
Slika 15 Poduzetnička zona Podi.....	62
Slika 16 PIN Šibenik	62
Slika 17 Opća bolnica Šibenik	79
Slika 18 Kirurgija.....	80
Slika 19 Povijesna jezgra, Katedrala sv. Jakova, Tvrđava sv. Nikole, Trg četiri bunara.....	86
Slika 20 Gradska knjižnica.....	87
Tablica 1 Nezaposlene osobe u Gradu Šibeniku do 2005. do 30.11.2010.	22
Tablica 2 Nezaposlene osobe u Gradu Šibeniku do 2005. do 30.11.2010. po dobnoj strukturi	22
Tablica 3 Samoupravni djelokrug općina, gradova, velikih gradova i županija.....	26

Tablica 4 Prostorni planovi na snazi	29
Tablica 5 Stanovi u vlasništvu Grada Šibenika	37
Tablica 6 Imovinska kaznena djela na području djelovanja Policijske postaje Šibenik	42
Tablica 7 Prometne nesreće u gradu Šibeniku.....	43
Tablica 8 Obrtnici po djelatnostima sa sjedištem u Šibeniku na dan 28.02.2011.	46
Tablica 9 Broj poduzetnika, prosječan broj zaposlenih kod poduzetnika, ukupni prihodi i ukupni rashodi prema veličini poduzeća u Gradu Šibeniku u razdoblju 2007. – 2009. godine	48
Tablica 10 Prosječan broj zaposlenih po djelatnostima u razdoblju 2007. - 2009. godine u gradu Šibeniku	49
Tablica 11 Najveći poduzetnici Grada Šibenika u 2007. i 2008. godini prema veličini ukupnog prihoda u kn.....	49
Tablica 12 Najveći poduzetnici Grada Šibenika u 2009. godini prema veličini ukupnog prihoda u kn	50
Tablica 13 Struktura poljoprivrednog zemljišta u ha	52
Tablica 14 Broj članova u poljoprivrednim kućanstvima.....	52
Tablica 15 Gospodarske jedinice osnovne značajke.....	54
Tablica 16 Struktura smještajnih kapaciteta na području grada Šibenika	57
Tablica 17 Vanjskotrgovinska razmjena	58
Tablica 18 Najveći dioničari Jadranske banke na dan 10.05.2010. godine	61
Tablica 19 Tipova cesta i njihove osnovne karakteristike u gradu Šibeniku.....	63
Tablica 20 Zaštićena kulturna dobra	84
Tablica 21 Institucije (organizacije) u kulturi na području grada Šibenika	86
Tablica 22 Kulturne manifestacija Grada Šibenika	88
Tablica 23 Popis dječjih vrtića na području grada Šibenika.....	91
Tablica 24 Plan mreže predškolskih ustanova.....	92
Tablica 25 Srednje škole na području Grada Šibenika.....	95
Tablica 26 Lista ustanova socijalne skrbi aktivnih na području Grada Šibenika i županije ..	101

Tablica 27 SWOT analiza – opće javne usluge.....	103
Tablica 28 SWOT analiza – gospodarstvo	104
Tablica 29 SWOT analiza – zaštita okoliša	105
Tablica 30 SWOT analiza – usluge unaprjeđenja stanovanja i zajednice.....	106
Tablica 31 SWOT analiza – zdravstvena zaštita	107
Tablica 32 SWOT analiza - kultura, sport i rekreacija.....	108
Tablica 33 SWOT analiza - obrazovanje	109
Tablica 34 SWOT analiza – socijalna zaštita.....	109
Graf 1 Usporedba broje stanovnika jedinica lokalne samouprave Šibensko-kninske županije prema Popisu stanovništva 2001. godine	20
Graf 2 Kretanje broja stanovnika Grada Šibenika 1910.-2001.....	20
Graf 3 Broj zaposlenih.....	32
Graf 4 Ukupni prihodi i primici.....	32
Graf 5 Izvorni proračun	33
Graf 6 Rashodi poslovanja.....	34
Graf 7 Ukupan trošak zaposlenih.....	34
Graf 8 Izvorni proračun po zaposlenom u tijelima i kod korisnika	35
Graf 9 Investicijski potencijal	35
Graf 10 Investicijski potencijal i izvorni proračun po stanovniku.....	36
Graf 11 Obrtnici po djelatnostima sa sjedištem u Šibeniku na dan 28.02.2011.	47
Graf 12 Ostvarena razina prihoda, rashoda, investicija, dobiti i gubitka prije oporezivanja u gradu Šibeniku za razdoblje 2007.-2009. godina, u kn.	50
Graf 13 Prosječna mjesečna neto plaća u gradu Šibeniku u razdoblju 2007. – 2009. Godine, u kn.....	51
Graf 14 Dolasci i noćenja u gradu Šibeniku	56
Graf 15 Robna razmjena grada Šibenika u '000 kn.....	58

Graf 16 Izvozni i uvozni proizvodi u 2009. godini 59